

KOKOUSAIKA	Tiistai 18.12.2018 klo 17.00 – 20.20
KOKOUSAIKKA	Valtuustosali, Kunnanvirasto, Kuopiontie 11, Rautalampi
KÄSITELTÄVÄT ASIAT Asia nro Liite nro	Asia
82	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
83	Pöytäkirjan tarkastajat
84	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
85	Ipek Turuncin eroanomus luottamustoimista
86	Tiia-Riitta Pitkäsén eroanomus luottamustehtävistä
87	Perusturvaosaston lisätalousarvion hakeminen loppuvuodelle 2018
88	Talousarvio vuodelle 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2022
89	Johtajasopimus
90	Muut mahdolliset asiat
PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄPITO	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä torstaina 20.12.2018 klo 10-15 kunnanviraston neuvonnassa.
PUHEENJOHTAJA	Jorma Kukkonen puheenjohtaja
JULKIPANOTODISTUS	Tämä kokouskutsu on julkipantu julkisten kuulutusten ilmoitustaululle 13.12.2018. Todistaa: Pirkko Annala ilmoitustaulunhoitaja

KOKOUSTIEDOT Aika	Tiistai 18.12.2018 klo 17.00-20.20	
Paikka	Kunnanvirasto, valtuustosali	
OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	Kukkonen Jorma Puheenjohtaja Pahajoki Juho I varapuheenjohtaja Hänninen Jarmo II varapuheenjohtaja Annala Pekka jäsen Haukka Raija jäsen Heikkinen Päivi jäsen Ilomäki Emma jäsen Karjalainen Jarmo jäsen Korhonen Hannu jäsen Korhonen Jouko jäsen Korhonen Sinikka jäsen Koukkari Mika jäsen Kuikka Joni-Matti jäsen Kärkkäinen Matti jäsen Laitinen Kari jäsen Puranen Tiina jäsen Räsänen Sami jäsen Satuli Timo jäsen Sjöberg Markus jäsen Jalkanen Sirpa varajäsen Korhonen Heikki varajäsen Arttu Matilainen varajäsen	
Muut osallistujat	Sepponen Anu vt. kunnanjohtaja Koivula-Laukka Merja hallintojohtaja Tuppura Antti tekninen johtaja Lyytinen Iiro elinkeinoasiamies Kirsi Solmari perusturvajohtaja Olli Lipponen sivistysjohtaja Nyyssönen Panu ICT-asiantuntija	
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja Sihteeri Jorma Kukkonen Merja Koivula-Laukka	
KÄSITELLYT ASIAT	§:t 82-90	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Aika ja paikka	Torstai 20.12.2018 klo 9.00 kunnanvirasto	
Allekirjoitukset	Markus Sjoberg	Sinikka Korhonen
PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ Aika ja paikka	Torstai 20.12. 2018 klo 10-15 kunnanvirasto	
	Pöytäkirjanpitäjä	Merja Koivula-Laukka

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kv 82 §

Hallintosäännön 85 §:n mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle ja niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

Hallintosäännön 86 §:n mukaan esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Läsnäolevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä. Todettuaan läsnäolevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnäolevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillinen ja päätösvaltainen.

Kuntalain 103 §:n mukaan kunnanvaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään 2/3 valtuutetuista on läsnä.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi, että valtuutettuja oli paikalla 19 ja varavaltuutettuja 2. Esteestä olivat ilmoittaneet valtuutetut Sari Hintikka-Varis ja Tytti mård. Todettuaan tämän, puheenjohtaja kutsui paikalle kummankin ryhmän varavaltuutetun, Sirpa Jalkasen ja Heikki Korhosen.

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Pöytäkirjan tarkastajat

Kv 83 §

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Kunnanvaltuusto päättää valita kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksen pöytäkirja.

Tarkastus suoritetaan torstaina 20. joulukuuta 2018 klo 9.00.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Markus Sjöberg ja Sinikka Korhonen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Kv 84 §

Kunnanvaltuusto päättää, että tässä kokouksessa

1. asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä,
2. muut mahdolliset kokouksen osanottajien esittämät asiat otetaan huomioon tulevaa valmistelua varten.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuutettu Markus Sjöberg kertoi, että tulee jättämään valtuustoaloitteen kohdassa muut asiat ja että aloitteeseen on mahdollista valtuutettujen liittyä.

Valtuuston puheenjohtaja ilmoitti, että jos taloussuunnitelmaan/talousarvioon 2019 halutaan tehdä ehdotuksia, tulee ne esittää kirjallisena.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Ipek Turuncin eroanomus luottamustoimista

Kh 254 §
Liite 2

Ipek Turunc on jättänyt eroanomuksen luottamustoimista paikkakunnalta poismuuton vuoksi (*liite 2*). Hän on toiminut sivistyslautakunnan ja kotouttamisjaoston varajäsenenä.

vt. kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se myöntää Ipek Turuncille eron luottamustoimista paikkakunnalta muuton perusteella. Edelleen kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se valitsee uuden henkilön sivistyslautakunnan ja kotouttamisjaoston varajäseneksi jäljellä olevalle kaudelle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kv 85 §
Liite 1

Ipek Turuncille myönnettiin ero.

Sivistyslautakunnan varajäseneksi valittiin Tauno Herranen ja kotouttamisjaoston varajäseneksi Riitta Hiironen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Tiia-Riitta Pitkäsen eroanomus luottamustehtävistä

Kh 255 §
Liite 3

Tiia-Riitta Pitkänen on jättänyt eroanomuksen luottamustehtävistä 31.1.2019 alkaen paikkakunnalta muuton takia (*liite 3*). Hän on toiminut tarkastuslautakunnan varsinaisena jäsenenä ja perusturva- ja teknisen lautakunnan varajäsenenä.

vt. kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se myöntää Tiia-Riitta Pitkäselle eron luottamustehtävistä paikkakunnalta muuton takia 31.1.2019 alkaen. Edelleen kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se valitsee uuden henkilön tarkastuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi ja perusturva- ja teknisen lautakunnan varajäseneksi jäljellä olevalle kaudelle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kv 86 §
Liite 2

Tiina-Riitta Pitkäselle myönnettiin ero.

Tarkastuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi valittiin Annikki Kaipainen. Teknisen lautakunnan varajäseneksi valittiin Anu Hotti ja perusturvalautakunnan varajäseneksi Jenni Tuovinen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Perusturvaosaston lisätalousarvion hakeminen loppuvuodelle 2018

Kh 253 §
Liite 1

Perusturvalautakunnan talousarvio vuodelle 2018 on lokakuun toteuman mukaan terveydenhuollon osalta ylittymässä noin 934t eurolla. Suurin selitys ylitykselle on erikoissairaanhoidon ostojen ennakoinnaton kasvu.

Ylitys selittyy palveluiden käytöstä, jossa on odotettavissa tasaantumista vuoden lopulla. Sosiaalipalvelut pysyvät ennusteen mukaan talousarviossa. Terveydenhuollon ylitystä ei voida kattaa kunnan sopeuttamistoimilla. *Liitteenä 1* on terveydenhuollon toteutuma ajalta 1.1.-30.10.2018.

vt. kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se myöntää perusturvalautakunnalle terveydenhuoltoon 934.000 € lisämäärärahan erikoissairaanhoidon ostojen ennakoinnattoman kasvun johdosta.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kv 87 §
Liite 3

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin perusturvajohtaja Kirsi Solmaria.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Talousarvio vuodelle 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2022

Kh 249 §
Liite 4

Talousarvio ja taloussuunnitelma ovat aiempina vuosina olleet erillisiä asiakirjoja, mutta nyt ne on yhdistetty.

Vuoden 2019 talousarvioita on valmisteltu taloudellisesti hyvin haasteellisessa tilanteessa. Vaikka yleinen talouskehitys on ollut hyvää, ei se näy kuntien taloudessa. Rautalammin kunnan valtionosuudet vähenevät 5.3% eli 644 736 euroa.

Talousarvion toimintakulujen loppusumma on 25 955 491 euroa ja toimintatuottojen 2 897 149 euroa, jolloin toimintakate on 23 058 342 euroa.

Menolajeittain tarkasteltuna henkilöstökulut nousevat 3.8 %. Palvelujen osto kasvavat 5.4%. Kasvu selittyy sosiaalipalveluiden ja erikoissairaanhoidon lisääntyneistä tarpeista.

Investointimenot ovat teknisen lautakunnan ehdotuksessa n. 2.8 miljoonaa euroa. Merkittävimpinä kohteina ovat Kuutinharju, päiväkotiprojekti ja Matti Lohen koulun liikuntasali.

Verotulojen määräksi on arvioitu 10 740 000 euroa. Nousua kuluvaan vuoden talousarvioon on 3.1%. Kunnallisveron ja yhteisöveron tuoton arvioidaan kasvavan reilun 3%, vain kiinteistöveron kertymän oletetaan jäävän 1.3% :n.

Valtionosuuksia kertynee n.11.506.906 euroa. Laskua kuluvaan vuoden tasoon on 7.0 %, eikä valtionosuuksien määrä tule lähitulevaisuudessaakaan kasvamaan, päinvastoin. Tämä merkitsee sitä, että käyttötulojen ja verotulojen merkitys on entistä tärkeämpi.

Tuloslaskelman mukainen vuosikate on -812 352 euroa. Taso on viime vuosia olennaisesti heikompi, valtionosuuksien romahduksesta ja verotulojen arvioitua vaatimattomammasta kertymästä. Lisäksi tulosta heikentää merkittävä palvelujen ostojen kasvu. Poistojen 950 086 jälkeen talousarvion alijäämäksi jää 1 762 438 euroa.

Kunnan lainamäärä on 31.12.2018 n. 10,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 lopussa lainamäärä on 0.4- 0,5 miljoonaa edellisvuotta pienempi. Vuoden 2019 talousarvio ja taloussuunnitelma (täydentyy valtuustoseminaarin jälkeen!) on *liitteenä 4*.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

vt. kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää aloittaa talousarvion 2019 ja taloussuunnitelman 2019-2022 käsittelyn.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin perusturvajohtaja Kirsi Solmaria 11.50-12.46

Tiina Puranen poistui 12.06 ja palasi 14.00. Lisäksi hän oli poissa 14.30-14.57.

Pekka Annala poistui 15.17.

Hannu Korhonen poistui kokouksesta 13.30.

Asiantuntijan kuultiin sivistysjohtaja Olli Lipposta 13.25-14.00

Asiantuntijana kuultiin tekninen johtaja Antti Tuppuraa 14.00-15.30.

Jarmo Hänninen saapui 14.34.

Kh 260 §
Liite 5

Taloussuunnitelmaa 2019-2022 ja talousarvioita 2019 on täydennetty ja muokattu kunnanhallituksen ja valtuustoseminaarista saatujen evästysten perusteella.

Merkittävämpiä muutoksia talousarviossa 2019 on, että tulopuolta on vahvistettua kiinteistöverojen arvioitua suuremmalla kasvulla, maaomaisuuden myynnillä, vesi- ja viemärlaitoksen taksojen tarkistuksella. Menoja on karsittu mm. määräaikaisia työsuhteita vähentämällä, lukion tuntikehystä supistamalla siten, että opetus edelleen säilyy laadukkaana.

Edelleen talousarvio on alijäämäinen, n. 1.4 milj. Koska rahoitus ei ole tulevana vuosina kasvamassa, on erittäin tärkeää, että vuoden 2019 aikana tehdään talouden tasapainottamisohjelma. Menoja pitää pystyä suitsimaan ja tuloja lisäämään, joka toimialalla, myös terveydenhuollossa.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

vt. kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää osaltaan hyväksyä taloussuunnitelman 2019-2022 ja talousarvion 2019 ja esittää niitä edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kv 88 §
Liite 4

Keskustelun jälkeen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Johtajasopimus

Kh 240 §

Liite 9 luottamuksellinen

Kunnan ja kuntajohtajan on tehtävä johtajasopimus, jossa sovitaan kunnan johtamisen edellytyksistä (Kuntalaki 42§). Johtajasopimukseen voidaan ottaa määräyksiä kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen puheenjohtajan työnjaosta kunnan johtamisessa ottaen huomioon, mitä hallintosäännössä määrätään.

Hyvä kuntajohtaminen on poliittisen ja ammatillisen johdon hyvää yhteistyötä. Olennaista on avoin, vuorovaikutteinen ja toista arvostava ja kannustava toimintakulttuuri sekä selkeät roolit ja työnjaot. Hallituksen toiminta työnantajana vaikuttaa johtamistehtävän houkuttelevuuteen. Hallituksen päätöksenteossa kanavoituu poliittisen johtamisen strategiset linjaukset ja poliittinen tarkoituksenmukaisuusharkinta. Hallitus tukee ja sparraa kuntajohtajaa onnistumaan työssään.

Kunnanjohtaja johtaa kunnan operatiivista toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanjohtaja vastaa valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta, valvoo täytäntöönpanon laillisuutta sekä edistää kunnan kehittämistä. Kunnanjohtaja sparraa luottamushenkilöitä löytämään strategisia vaihtoehtoja ja ratkaisuja.

Johtajasopimusta on valmisteltu kunnanhallituksen puheenjohtajan johdolla.

Kunnanhallituksen puheenjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää hyväksyä johtajasopimuksen ja esittää sitä edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti, että sopimuspalkaksi ehdotetaan 6300 €/kk, irtisanomisajan erokorvaus maksetaan 7kk ajalta, kahden vuoden päästä se nousee 8kk:n ja siitä kahden vuoden päästä irtisanomisajan korvaus maksetaan 9kk:lta.

Johtajasopimukseen liittyvät tavoitemittarit laaditaan ryhmien puheenjohtajien, kunnanhallituksen ja Anu Sepposen yhteistyönä vuoden 2018 loppuun mennessä.

Anu Sepponen jääväsi itsensä ja poistui kokoushuoneesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Tämän pykälän pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Hannu Korhonen.

Raija Haukka poistui 19.56.

Kh 247 §
Liite 1
Luottamuksellinen

Kunnanhallituksen kokouksen 12.11.2018 jälkeen on ilmennyt, että johtajasopimus vaatii vielä hiomista ennen valtuuston käsittelyyn viemistä.

Kunnanhallituksen puheenjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus tekee johtajasopimukseen tarvittavat tarkennukset ja esittää sitä edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja esitti, että kokonaispalkaksi määrätään 6400 €/kk, erokorvaus poistetaan sopimuksesta, KVTES viittaus poistetaan.

Pekka Annala teki esityksen, että kokonaispalkka on 6300 €/kk, erokorvaus poistetaan sopimuksesta, KVTES viittaus poistetaan. Erokorvaukseen palataan siinä vaiheessa, kun tehtävä vakinaistetaan. Hannu Korhonen kannatti esitystä.

Timo Satuli esitti, että vt-ajalta palkka on 6000 €/kk (kokonaispalkka), erokorvaus poistetaan ja viittaus KVTES:n poistetaan. Raija Haukka kannatti esitystä.

Koska tehtiin kaksi pohjaesityksestä poikkeavaa esitystä, puheenjohtaja päätti, että suoritetaan äänestys. Ensin äänestettiin Timo Satulin ja Pekka Annalan esityksistä. Timo Satulin esitystä kannatti Raija Haukka ja Timo Satuli. Pekka Annalan esitystä kannatti Tiina Puranen, Hannu Korhonen ja Pekka Annala. Kari Laitinen ja Matti Kärkkäinen äänestivät tyhjää.

Seuraavassa vaiheessa äänestettiin kunnanhallituksen puheenjohtajan ja Pekka Annalan esityksestä. Puheenjohtajan esitystä kannattivat Kari Laitinen ja Matti Kärkkäinen. Pekka Annalan esitystä kannattivat Tiina Puranen, Raija Haukka, Hannu Korhonen, Timo Satuli ja Pekka Annala.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

RAUTALAMMIN KUNTA
Kunnanhallitus
Kunnanhallitus
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

Kokouspäivä
12.11.2018
26.11.2018
10.12.2018
18.12.2018

Sivu
257
267
284
146

Päätös:

Pekka Annalan esitys tuli päätökseksi äänin 5-2. Kunnanvaltuustolle esitetään, että kunnanjohtajan kokonaispalkaksi määrätään 6300 € /kk, erokorvaukseen palataan siinä vaiheessa, kun tehtävä vakinaistetaan.

Anu Sepponen jääväsi itsenä ja hän poistui kokoushuoneesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Jarmo Hänninen jääväsi itsensä ja hän poistui kokoushuoneesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.
Jarmo Hänninen palasi kokoukseen 14.34.

Merja Koivula-Laukka ei osallistunut asian käsittelyyn, mutta kirjasi päätöksen pöytäkirjaan puheenjohtajan sanelun mukaan.

Kh 261§
Liite 6

Ryhmänjohtajat kokoontuivat 4.12.2018 kokoukseen, jossa määriteltiin yhdessä kunnanjohtajan kanssa alustavat tavoitteet vuodelle 2019, liite 6. Tavoitteet täsmennetään ja mittarit määritellään 8.1.2019 yhdessä kunnanjohtajan kanssa.

Kunnanhallituksen puheenjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että johtajasopimukseen liitetään tavoiteosio, liite 6.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kv 89 §
Liitteet 5-6 (luottamuksellisia)

Kunnanvaltuusto päättää kunnanjohtajan palkkauksesta ja johtajasopimuksesta.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Liitteenä 5 johtajasopimusluonnos ja liitteenä 6 kunnanjohtajan tavoitteet vuodelle 2019 (alustava esitys).

Päätös:

Valtuutettu Juho Pahajoki esitti, että johtajasopimus hyväksytään, kokonaispalkaksi määrätään 6350€ ja erokorvaus on 9kk palkkaa vastaava summa. Markus Sjöberg ja Kari Laitinen kannattivat esitystä.

Valtuutettu Timo Satuli esitti, että johtajasopimusta ei tehdä. Asiaan palataan sitten, kun henkilö on vakinaisessa virassa. Esitystä ei kannatettu.

Valtuutettu Timo Satuli teki esityksen, että kokonaispalkka olisi 6350€/kk, ei erokorvausta. Sinikka Korhonen, Raija Haukka ja Mika Koukkari kannattivat esitystä.

Valtuutettu Joni-Matti Kuikka esitti, että kokonaispalkaksi määrätään 6350€/kk ja eroraha 9kk:lta astuu voimaan, mikäli hallinto-oikeuteen tehty valitus hylätään. Sami Räsänen ja Jouko Korhonen kannattivat ehdotusta.

Tekninen tauko pidettiin klo 19.58-20.04.

Valtuutettu Joni-Matti Kuikka muutti esitystään siten, että johtajasopimus hyväksytään, kokonaispalkaksi määrätään 6350€/kk. Erokorvaus on 9kk palkkaa vastaava määrä, mutta eroraha on ehdollinen ja riippuvainen hallinto-oikeuden päätöksestä. Jos kunnanjohtajan vaalista tehty valitus hylätään, astuu erokorvaus automaattisesti, ilman eri neuvottelua voimaan. Mikäli valitus hyväksytään, erokorvaus ei astu voimaan.

Timo Satuli veti oman esityksenä pois ja kannatti Joni-Matti Kuikan muutettua esitystä. Sami Räsänen kannatti myös esitystä.

Valtuuston puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kunnanhallituksen pohjaehdotuksesta poikkeavia ehdotuksia, suoritetaan äänestys. Äänestysjärjestys määräytyy siten, että ensin äänestykseen otetaan kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta.

Puheenjohtaja määräsi, että ketkä kannattavat valtuutettu Juho Pahajoen esitystä, äänestävät ”jaa”, ketkä Joni-Matti Kuikan esitystä äänestävät ”ei”.

Äänestys suoritetaan nimenhuudolla.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Suoritetussa äänestyksessä Juho Pahajoen ehdotus sai neljä ääntä, Joni-Matti Kuikan ehdotus 10 ääntä, seitsemän valtuutettua äänesti tyhjää.

Toisessa äänestyksessä vastakkain oli kunnanhallituksen pohjaehdotus ja Joni-Matti Kuikan tekemä ehdotus. Kunnanhallituksen ehdotusta kannattavat äänestävät ”jaa” ja Joni-Matti Kuikan esitystä ”ei”. Suoritetussa nimenhuuto äänestyksessä kunnanhallituksen esitys sai 8 ääntä, Joni-Matti Kuikan ehdotus 13 ääntä.

Joni-Matti Kuikan esitys tuli hyväksytyksi äänin 13-8.

Käsittelyn aikana puheenjohtaja muistutti kunnanhallituksen päätöksestä Kh 261 §, että tavoitteet täsmennetään ja mittarit määritellään 8.1.2019 yhdessä kunnanjohtajan kanssa pidettävässä ryhmänjohtajien kokoontumisessa. Silloin myös otetaan esille laadittava strategia hallinto-oikeuden päätöksen tulemistä varten.

Valtuutettu Jarmo Hänninen jääväsi itsenä ja hän siirtyi lehteriyleisöön. Valtuuston puheenjohtaja kutsui ryhmän varavaltuutetun Arttu Matilaisen ottamaan paikkansa valtuustossa tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Vt. kunnanjohtaja Anu Sepponen jääväsi itsensä ja hän siirtyi lehteriyleisöön tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Muut mahdolliset asiat

Kv 90 §

Liite 7

Päätös:

Valtuutettu Markus Sjöberg ja muut allekirjoittaneet jättivät valtuustoaloitteen julkisen liikenteen edellytysten parantamiseksi. Aloite *liitteenä* 7.

Valtuuston puheenjohtaja ilmoitti, että valtuuston ensimmäinen kokous on 29.1.2019. mikäli asioita on riittävästi.

Valtuustoryhmien puheenjohtajat kokoontuvat Hannu Korhosen johdolla 8.1.2019 klo 17.00.

Kunnanhallituksen ensimmäisen kokous on 14.1.2019 klo 17.00.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet				Otteen oikeaksi todistaa
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto	

Rautalammin kunnan	keskus	arkisto
Saapunut	30 / 11	2018
Arkisto		Dnro 31

	Pvm	Liite nro
ltk		
K.hall.	10.12.2018	2
K.valt.	18.12.2018	1

EROANOMUS

Paikkakunnalta poismuuton vuoksi pyydän saada eron luottamustoimistani

Rautalammin kunnassa seuraavasti:

- sivistyslautakunnan varajäsenyys (Jussi Herrasen varajäsen)
- kotouttamisjaoston varajäsenyys (Jorma Kukkosen varajäsen)

Kunnioittavasi 30. 11. 2018

Ipek Turunc
031191-
p. 0400 - 264838
Suonenjoki

EROANOMUS LUOTTAMUSTEHTÄVISTÄ

Rautalammin kunnan	keskus	arkisto
Saapunut	7 / 11	2018
Arkisto	Dnro	26

	Pvm	Liite nro
Itk		
K.hall.	10.12.2018	3
K.valt.	18.12.2018	2

Anon eroa Rautalammin kunnan luottamustehtävistä 31.1.2019 alkaen paikkakunnalta poistuttamiseksi.

Rautalammillä 7. marraskuuta 2018

Tiia-Riikka Pitkänen

Talousarvio Vuoden alusta Jäljellä Edell vuosi Tot %

42	TERVEYDENHUOLTO					
3300	SISÄ-SAVON KTT:N KUNTAYHTYMÄ					
3900	SISÄ-SAVON KTT:N KUNTAYHTYMÄ					
	TULOSLASKELMA					
	TOIMINTATUOTOT					
3610	Valtion avustukset	0,00	18.649,70-	18.649,70	0	0,0
*	Tuet ja avustukset	0,00	18.649,70-	18.649,70	0	0,0
***	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0,00	18.649,70-	18.649,70	0	0,0
	TOIMINTAKULUT					
	Henkilöstökulut					
	Henkilösivukulut					
5020	Palvelujen ostot kuntayhtymilt	2.907.000,00	2.858.300,00	48.700,00	2.432.651	98,3
*	Asiakaspalvelujen ostot	2.907.000,00	2.858.300,00	48.700,00	2.432.651	98,3
5130	Koneiden ja laitteiden raken-	0,00	12,50	12,50-	0	0,0
*	Muiden palvelujen ostot	0,00	12,50	12,50-	0	0,0
**	Palvelujen ostot	2.907.000,00	2.858.312,50	48.687,50	2.432.651	98,3
5306	Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	60.000,00	65.025,53	5.025,53-	45.817	108,4
*	Aineet, tarvikkeet ja tava	60.000,00	65.025,53	5.025,53-	45.817	108,4
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2.967.000,00	2.923.338,03	43.661,97	2.478.468	98,5
	TOIMINTAKATE	2.967.000,00	2.904.688,33	62.311,67	2.478.468	97,9
	Rahoitustuotot ja -kulut					
	VUOSIKATE	2.967.000,00	2.904.688,33	62.311,67	2.478.468	97,9
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Satunnaiset erät					
	TILIKAUDEN TULOS	2.967.000,00	2.904.688,33	62.311,67	2.478.468	97,9
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2.967.000,00	2.904.688,33	62.311,67	2.478.468	97,9
1821	Kk:n alv-saatavatili	0,00	15.050,77	15.050,77-	10.763	0,0
*	Kumulatiivinen alv-ostot	0,00	15.050,77	15.050,77-	10.763	0,0
3901	SAIRAALAN RAKENNUS					
	TULOSLASKELMA					
	TOIMINTATUOTOT					
3030	Myyntituotot muilta	0,00	0,00	0,00	1.532-	0,0
3211	Vesi- ja jätevesimaksut	1.140,00-	0,00	1.140,00-	570-	0,0
*	Myyntituotot	1.140,00-	0,00	1.140,00-	2.102-	0,0
3400	Maksutuotot	1.440,00-	1.200,00-	240,00-	1.200-	83,3
*	Maksutuotot	1.440,00-	1.200,00-	240,00-	1.200-	83,3
3710	Vuokratuotot rakennuksista	147.150,00-	117.370,21-	29.779,79-	117.367-	79,8
3715	Vuokratuotot koneista ja lait-	362,00-	180,65-	181,35-	181-	49,9
*	Vuokratuotot	147.512,00-	117.550,86-	29.961,14-	117.547-	79,7
***	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	150.092,00-	118.750,86-	31.341,14-	120.850-	79,1
	TOIMINTAKULUT					
	Henkilöstökulut					
4003	Tunti- ja urakkapalkat	0,00	978,75	978,75-	0	0,0
*	Palkat ja palkkiot	0,00	978,75	978,75-	0	0,0
	Henkilösivukulut					
4101	KVTEL maksut	0,00	163,95	163,95-	0	0,0
*	Eläkekulut	0,00	163,95	163,95-	0	0,0

	Pvm	Liite nro
Itk		
K.hall.	10.12.2018	1
K.valt.	18.12.2018	3

		Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	Edell vuosi	Tot %
4100	Sotu-maksu	0,00	8,41	8,41-	0	0,0
4106	Tapaturmavakuutusmaksu	0,00	3,07	3,07-	0	0,0
4107	Työttömyysvauutusmaksu	0,00	19,19	19,19-	0	0,0
*	Muut henkilösivukulut	0,00	30,67	30,67-	0	0,0
**	Henkilöstökulut	0,00	1.173,37	1.173,37-	0	0,0
5102	Asiantuntijapalvelut	0,00	88,57	88,57-	0	0,0
5108	Vakuutukset	0,00	986,45	986,45-	0	0,0
5120	Rakennusten ja alueiden raken-	700,00	393,35	306,65	1.127	56,2
5130	Koneiden ja laitteiden raken-	0,00	333,56	333,56-	0	0,0
5140	Matkustus- ja kuljetuspalvelut	0,00	52,50	52,50-	0	0,0
5151	Jätevesimaksut (sis)	4.110,00	2.100,00	2.010,00	0	51,1
5210	Palv.osto talonmieskeskus sis	31.000,00	23.810,37	7.189,63	25.396	76,8
5220	Palvel.osto siivouskeskus sis	0,00	76,27	76,27-	0	0,0
*	Muiden palvelujen ostot	35.810,00	27.841,07	7.968,93	26.523	77,7
**	Palvelujen ostot	35.810,00	27.841,07	7.968,93	26.523	77,7
5301	Kalusto	0,00	0,00	0,00	1.652	0,0
5403	Lämmitys	40.000,00	19.667,88	20.332,12	25.798	49,2
5404	Sähkö	26.600,00	18.326,11	8.273,89	19.271	68,9
5406	Vesi (sisäinen)	2.300,00	1.245,00	1.055,00	0	54,1
*	Aineet, tarvikkeet ja tava	68.900,00	39.238,99	29.661,01	46.722	57,0
6209	Muut välilliset verot	0,00	0,00	0,00	1.458	0,0
6450	Muut kulut	0,00	0,00	0,00	5	0,0
*	Muut toimintakulut	0,00	0,00	0,00	1.463	0,0
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	104.710,00	68.253,43	36.456,57	74.708	65,2
	TOIMINTAKATE	45.382,00-	50.497,43-	5.115,43	46.142-	111,3
	Rahoitustuotot ja -kulut					
8320	Viivästyskorkomenot	0,00	0,00	0,00	0	0,0
*	Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	0	0,0
	VUOSIKATE	45.382,00-	50.497,43-	5.115,43	46.142-	111,3
	Poistot ja arvonalentumiset					
9010	Poistot rakennuksista	33.260,00	27.716,36	5.543,64	24.945	83,3
*	Suunn.mukaiset poistot	33.260,00	27.716,36	5.543,64	24.945	83,3
	Satunnaiset erät					
	TILIKAUDEN TULOS	12.122,00-	22.781,07-	10.659,07	21.197-	187,9
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	12.122,00-	22.781,07-	10.659,07	21.197-	187,9
1821	Kk:n alv-saatavatili	0,00	9.314,27	9.314,27-	10.026	0,0
*	Kumulatiivinen alv-ostot	0,00	9.314,27	9.314,27-	10.026	0,0
3300	SISÄ-SAVON KTT:N KUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ TULOSLASKELMA					
	TOIMINTATUOTOT					
3030	Myyntituotot muilta	0,00	0,00	0,00	1.532-	0,0
3211	Vesi- ja jätevesimaksut	1.140,00-	0,00	1.140,00-	570-	0,0
*	Myyntituotot	1.140,00-	0,00	1.140,00-	2.102-	0,0
3400	Maksutuotot	1.440,00-	1.200,00-	240,00-	1.200-	83,3
*	Maksutuotot	1.440,00-	1.200,00-	240,00-	1.200-	83,3
3610	Valtion avustukset	0,00	18.649,70-	18.649,70	0	0,0
*	Tuet ja avustukset	0,00	18.649,70-	18.649,70	0	0,0
3710	Vuokratuotot rakennuksista	147.150,00-	117.370,21-	29.779,79-	117.367-	79,8
3715	Vuokratuotot koneista ja lait-	362,00-	180,65-	181,35-	181-	49,9
*	Vuokratuotot	147.512,00-	117.550,86-	29.961,14-	117.547-	79,7

		Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	Edell vuosi	Tot %
***	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	150.092,00-	137.400,56-	12.691,44-	120.850-	91,5
	TOIMINTAKULUT					
	Henkilöstökulut					
4003	Tunti- ja urakkapalkat	0,00	978,75	978,75-	0	0,0
*	Palkat ja palkkiot	0,00	978,75	978,75-	0	0,0
	Henkilösivukulut					
4101	KVTEL maksut	0,00	163,95	163,95-	0	0,0
*	Eläkekulut	0,00	163,95	163,95-	0	0,0
4100	Sotu-maksu	0,00	8,41	8,41-	0	0,0
4106	Tapaturmavakuutusmaksu	0,00	3,07	3,07-	0	0,0
4107	Työttömyysvakuutusmaksu	0,00	19,19	19,19-	0	0,0
*	Muut henkilösivukulut	0,00	30,67	30,67-	0	0,0
**	Henkilöstökulut	0,00	1.173,37	1.173,37-	0	0,0
5020	Palvelujen ostot kuntayhtymilt	2.907.000,00	2.858.300,00	48.700,00	2.432.651	98,3
*	Asiakaspalvelujen ostot	2.907.000,00	2.858.300,00	48.700,00	2.432.651	98,3
5102	Asiantuntijapalvelut	0,00	88,57	88,57-	0	0,0
5108	Vakuutukset	0,00	986,45	986,45-	0	0,0
5120	Rakennusten ja alueiden raken-	700,00	393,35	306,65	1.127	56,2
5130	Koneiden ja laitteiden raken-	0,00	346,06	346,06-	0	0,0
5140	Matkustus- ja kuljetuspalvelut	0,00	52,50	52,50-	0	0,0
5151	Jätevesimaksut (sis)	4.110,00	2.100,00	2.010,00	0	51,1
5210	Palv.osto talonmieskeskus sis	31.000,00	23.810,37	7.189,63	25.396	76,8
5220	Palvel.osto siivouskeskus sis	0,00	76,27	76,27-	0	0,0
*	Muiden palvelujen ostot	35.810,00	27.853,57	7.956,43	26.523	77,8
**	Palvelujen ostot	2.942.810,00	2.886.153,57	56.656,43	2.459.174	98,1
5301	Kalusto	0,00	0,00	0,00	1.652	0,0
5306	Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	60.000,00	65.025,53	5.025,53-	45.817	108,4
5403	Lämmitys	40.000,00	19.667,88	20.332,12	25.798	49,2
5404	Sähkö	26.600,00	18.326,11	8.273,89	19.271	68,9
5406	Vesi (sisäinen)	2.300,00	1.245,00	1.055,00	0	54,1
*	Aineet, tarvikkeet ja tava	128.900,00	104.264,52	24.635,48	92.539	80,9
6209	Muut välilliset verot	0,00	0,00	0,00	1.458	0,0
6450	Muut kulut	0,00	0,00	0,00	5	0,0
*	Muut toimintakulut	0,00	0,00	0,00	1.463	0,0
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	3.071.710,00	2.991.591,46	80.118,54	2.553.176	97,4
	TOIMINTAKATE	2.921.618,00	2.854.190,90	67.427,10	2.432.326	97,7
	Rahoitustuotot ja -kulut					
8320	Viivästyskorkomenot	0,00	0,00	0,00	0	0,0
*	Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	0	0,0
	VUOSIKATE	2.921.618,00	2.854.190,90	67.427,10	2.432.326	97,7
	Poistot ja arvonalentumiset					
9010	Poistot rakennuksista	33.260,00	27.716,36	5.543,64	24.945	83,3
*	Suunn.mukaiset poistot	33.260,00	27.716,36	5.543,64	24.945	83,3
	Satunnaiset erät					
	TILIKAUDEN TULOS	2.954.878,00	2.881.907,26	72.970,74	2.457.271	97,5
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2.954.878,00	2.881.907,26	72.970,74	2.457.271	97,5
1821	Kk:n alv-saatavatili	0,00	24.365,04	24.365,04-	20.789	0,0
*	Kumulatiivinen alv-ostot	0,00	24.365,04	24.365,04-	20.789	0,0
3310	KYS					
3910	KYS					

		Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	Edell. vuosi	Tot %

	TULOSLASKELMA					
	TOIMINTATUOTOT					
	TOIMINTAKULUT					
	Henkilöstökulut					
	Henkilösivukulut					
4102	Eläkemenoperust.eläkevak.maksu	21.481,00	11.812,80	9.668,20	12.457	55,0
*	Eläkekulut	21.481,00	11.812,80	9.668,20	12.457	55,0
**	Henkilöstökulut	21.481,00	11.812,80	9.668,20	12.457	55,0
5020	Palvelujen ostot kuntayhtymilt	4.722.566,00	4.265.413,21	457.152,79	4.824.126	90,3
*	Asiakaspalvelujen ostot	4.722.566,00	4.265.413,21	457.152,79	4.824.126	90,3
**	Palvelujen ostot	4.722.566,00	4.265.413,21	457.152,79	4.824.126	90,3
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.582	90,2
	TOIMINTAKATE	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.582	90,2
	Rahoitustuotot ja -kulut					
8320	Viivästyskorkomenot	0,00	0,00	0,00	7	0,0
*	Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	7	0,0
	VUOSIKATE	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.589	90,2
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Satunnaiset erät					
	TILIKAUDEN TULOS	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.589	90,2
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.589	90,2
3310	KYS YHTEENSÄ					
	TULOSLASKELMA					
	TOIMINTATUOTOT					
	TOIMINTAKULUT					
	Henkilöstökulut					
	Henkilösivukulut					
4102	Eläkemenoperust.eläkevak.maksu	21.481,00	11.812,80	9.668,20	12.457	55,0
*	Eläkekulut	21.481,00	11.812,80	9.668,20	12.457	55,0
**	Henkilöstökulut	21.481,00	11.812,80	9.668,20	12.457	55,0
5020	Palvelujen ostot kuntayhtymilt	4.722.566,00	4.265.413,21	457.152,79	4.824.126	90,3
*	Asiakaspalvelujen ostot	4.722.566,00	4.265.413,21	457.152,79	4.824.126	90,3
**	Palvelujen ostot	4.722.566,00	4.265.413,21	457.152,79	4.824.126	90,3
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.582	90,2
	TOIMINTAKATE	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.582	90,2
	Rahoitustuotot ja -kulut					
8320	Viivästyskorkomenot	0,00	0,00	0,00	7	0,0
*	Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	7	0,0
	VUOSIKATE	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.589	90,2
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Satunnaiset erät					

		Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	Edell vuosi	Tot %
	TILIKAUDEN TULOS	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.589	90,2
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	4.744.047,00	4.277.226,01	466.820,99	4.836.589	90,2
3320	PIEKSÄMÄEN ALUESAIRAALA					
3920	PIEKSÄMÄEN ALUESAIRAALA					
	TULOSLASKELMA					
	TOIMINTATUOTOT					
	TOIMINTAKULUT					
	Henkilöstökulut					
	Henkilösivukulut					
4102	Eläkemenoperust.eläkevak.maksu	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
*	Eläkekulut	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
**	Henkilöstökulut	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
	TOIMINTAKATE	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
	Rahoitustuotot ja -kulut					
	VUOSIKATE	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Satunnaiset erät					
	TILIKAUDEN TULOS	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
3320	PIEKSÄMÄEN ALUESAIRAALA YHTEENSÄ					
	TULOSLASKELMA					
	TOIMINTATUOTOT					
	TOIMINTAKULUT					
	Henkilöstökulut					
	Henkilösivukulut					
4102	Eläkemenoperust.eläkevak.maksu	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
*	Eläkekulut	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
**	Henkilöstökulut	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
	TOIMINTAKATE	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
	Rahoitustuotot ja -kulut					
	VUOSIKATE	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Satunnaiset erät					
	TILIKAUDEN TULOS	0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0

		Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	Edell vuosi	Tot %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		0,00	5.253,20	5.253,20-	5.444	0,0
3360	YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
3960	YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
	TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT						
3790	Muut tuotot	0,00	3.067,01-	3.067,01	0	0,0
*	Muut toimintatuotot	0,00	3.067,01-	3.067,01	0	0,0
***	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0,00	3.067,01-	3.067,01	0	0,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Henkilösivukulut						
5180	Muut yhteistoimintaosuudet	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
*	Muiden palvelujen ostot	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
**	Palvelujen ostot	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
TOIMINTAKATE		195.180,00	192.113,02	3.066,98	179.718	98,4
Rahoitustuotot ja -kulut						
8320	Viivästyskorkomenot	0,00	0,00	0,00	48	0,0
*	Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	48	0,0
VUOSIKATE		195.180,00	192.113,02	3.066,98	179.766	98,4
Poistot ja arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS		195.180,00	192.113,02	3.066,98	179.766	98,4
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		195.180,00	192.113,02	3.066,98	179.766	98,4
3360	YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ					
	TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT						
3790	Muut tuotot	0,00	3.067,01-	3.067,01	0	0,0
*	Muut toimintatuotot	0,00	3.067,01-	3.067,01	0	0,0
***	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0,00	3.067,01-	3.067,01	0	0,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Henkilösivukulut						
5180	Muut yhteistoimintaosuudet	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
*	Muiden palvelujen ostot	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
**	Palvelujen ostot	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
TOIMINTAKATE		195.180,00	192.113,02	3.066,98	179.718	98,4
Rahoitustuotot ja -kulut						
8320	Viivästyskorkomenot	0,00	0,00	0,00	48	0,0
*	Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	48	0,0
VUOSIKATE		195.180,00	192.113,02	3.066,98	179.766	98,4

	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	Edell vuosi	Tot %
Poistot ja arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN TULOS	195.180,00	192.113,02	3.066,98	179.766	98,4
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	195.180,00	192.113,02	3.066,98	179.766	98,4
42 TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
3030 Myyntituotot muilta	0,00	0,00	0,00	1.532-	0,0
3211 Vesi- ja jätevesimaksut	1.140,00-	0,00	1.140,00-	570-	0,0
* Myyntituotot	1.140,00-	0,00	1.140,00-	2.102-	0,0
3400 Maksutuotot	1.440,00-	1.200,00-	240,00-	1.200-	83,3
* Maksutuotot	1.440,00-	1.200,00-	240,00-	1.200-	83,3
3610 Valtion avustukset	0,00	18.649,70-	18.649,70	0	0,0
* Tuet ja avustukset	0,00	18.649,70-	18.649,70	0	0,0
3710 Vuokratuotot rakennuksista	147.150,00-	117.370,21-	29.779,79-	117.367-	79,8
3715 Vuokratuotot koneista ja lait-	362,00-	180,65-	181,35-	181-	49,9
* Vuokratuotot	147.512,00-	117.550,86-	29.961,14-	117.547-	79,7
3790 Muut tuotot	0,00	3.067,01-	3.067,01	0	0,0
* Muut toimintatuotot	0,00	3.067,01-	3.067,01	0	0,0
*** TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	150.092,00-	140.467,57-	9.624,43-	120.850-	93,6
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
4003 Tunti- ja urakkapalkat	0,00	978,75	978,75-	0	0,0
* Palkat ja palkkiot	0,00	978,75	978,75-	0	0,0
Henkilösivukulut					
4101 KVTEL maksut	0,00	163,95	163,95-	0	0,0
4102 Eläkemenoperust.eläkevak.maksu	21.481,00	17.066,00	4.415,00	17.901	79,4
* Eläkekulut	21.481,00	17.229,95	4.251,05	17.901	80,2
4100 Sotu-maksu	0,00	8,41	8,41-	0	0,0
4106 Tapaturmavakuutusmaksu	0,00	3,07	3,07-	0	0,0
4107 Työttömyysvakuutusmaksu	0,00	19,19	19,19-	0	0,0
* Muut henkilösivukulut	0,00	30,67	30,67-	0	0,0
** Henkilöstökulut	21.481,00	18.239,37	3.241,63	17.901	84,9
5020 Palvelujen ostot kuntayhtymilt	7.629.566,00	7.123.713,21	505.852,79	7.256.777	93,4
* Asiakaspalvelujen ostot	7.629.566,00	7.123.713,21	505.852,79	7.256.777	93,4
5102 Asiantuntijapalvelut	0,00	88,57	88,57-	0	0,0
5108 Vakuutukset	0,00	986,45	986,45-	0	0,0
5120 Rakennusten ja alueiden raken-	700,00	393,35	306,65	1.127	56,2
5130 Koneiden ja laitteiden raken-	0,00	346,06	346,06-	0	0,0
5140 Matkustus- ja kuljetuspalvelut	0,00	52,50	52,50-	0	0,0
5151 Jätevesimaksut (sis)	4.110,00	2.100,00	2.010,00	0	51,1
5180 Muut yhteistoimintaosuudet	195.180,00	195.180,03	0,03-	179.718	100,0
5210 Palv.osto talonmieskeskus sis	31.000,00	23.810,37	7.189,63	25.396	76,8
5220 Palvel.osto siivouskeskus sis	0,00	76,27	76,27-	0	0,0
* Muiden palvelujen ostot	230.990,00	223.033,60	7.956,40	206.242	96,6
** Palvelujen ostot	7.860.556,00	7.346.746,81	513.809,19	7.463.018	93,5
5301 Kalusto	0,00	0,00	0,00	1.652	0,0
5306 Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	60.000,00	65.025,53	5.025,53-	45.817	108,4
5403 Lämmitys	40.000,00	19.667,88	20.332,12	25.798	49,2
5404 Sähkö	26.600,00	18.326,11	8.273,89	19.271	68,9
5406 Vesi (sisäinen)	2.300,00	1.245,00	1.055,00	0	54,1
* Aineet, tarvikkeet ja tava	128.900,00	104.264,52	24.635,48	92.539	80,9
6209 Muut välilliset verot	0,00	0,00	0,00	1.458	0,0

		Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	Edell vuosi	Tot %
6450	Muut kulut	0,00	0,00	0,00	5	0,0
*	Muut toimintakulut	0,00	0,00	0,00	1.463	0,0
***	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	8.010.937,00	7.469.250,70	541.686,30	7.574.920	93,2
	TOIMINTAKATE	7.860.845,00	7.328.783,13	532.061,87	7.454.071	93,2
	Rahoitustuotot ja -kulut					
8320	Viivästyskorkomenot	0,00	0,00	0,00	55	0,0
*	Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	55	0,0
	VUOSIKATE	7.860.845,00	7.328.783,13	532.061,87	7.454.126	93,2
	Poistot ja arvonalentumiset					
9010	Poistot rakennuksista	33.260,00	27.716,36	5.543,64	24.945	83,3
*	Suunn.mukaiset poistot	33.260,00	27.716,36	5.543,64	24.945	83,3
	Satunnaiset erät					
	TILIKAUDEN TULOS	7.894.105,00	7.356.499,49	537.605,51	7.479.070	93,2
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	7.894.105,00	7.356.499,49	537.605,51	7.479.070	93,2
1821	Kk:n alv-saatavatili	0,00	24.365,04	24.365,04-	20.789	0,0
*	Kumulatiivinen alv-ostot	0,00	24.365,04	24.365,04-	20.789	0,0

RAUTALAMPI

TALOUSARVIO & TALOUSSUUNNITELMA

2019

kunnanhallitus 26.11.2018
kunnanhallitus 10.12.2018
kunnanvaltuusto 18.12.2018

Sisällys

TALO USSUUNNITELMA 2019 – 2022.....	4
Kuntalaki 110 § ja sen keskeinen sisältö	4
Uusi kuntalaki ja kuntastrategia	4
Rautalammin kuntastrategia ja tulevaisuuden visio	5
Kaikki toteuttavat strategiaa	6
Yleinen taloudellinen tilanne	7
Rautalammin kunnan taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät	8
Taloussuunnitelman laadinnan lähtökohdat vuoden 2018 lopussa.....	8
Rautalammin kunnan väestön kehitys	9
Työllisyys.....	9
Rautalammin kunnan taloutta koskevat tavoitteet 2019-2022	10
Vastuualueiden käyttötalous.....	10
Verotus	10
Yhteistyön mahdollisuudet muiden kuntien välillä	11
Elinvoima kunnan menestystekijänä	12
Hallinto ja talous.....	12
Yritys- ja elinkeinopoliittiset tavoitteet	13
Sosiaali- ja terveystaloudet	15
Peruspalvelut lähialueina kuntalaisille	15
Toiminnan muutokset	15
Sivistys-, koulutus-, kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-aikapalvelut	16
Varhaiskasvatus	17
Julkiset investoinnit 2019-2023.....	18
Vesilaitos liikelaitoksena.....	20
Vuodet 2019-2023	20
Yhdyskuntarakenne ja ympäristö	20
VUODEN 2019 TALOUSARVIO	21
TALOUSARVION RAKENNE JA SISÄLTÖ	21
TALOUSARVIOASIAKIRJA	21
MENOT JA TULOT PÄÄLUOKITTAIN (ulkoiset 1000€).....	22
LAINATILANNE 31.12. (1000 €).....	22
ASUKASLUKU 31.12.2017	23
VEROPROSENTIT VUONNA 2019	23
TOIMINTA MENOT MENOLAJEITTAIN (ULKOISET 1000 €).....	24

ULKOISET KÄYTTÖMENOT 2010 – TA2019 (1000 €)	24
MENOT TOIMINNOITTAIN (ULKOISET 1000 €)	25
TOIMINTA- JA RAHOITUSTULOT (1000 €).....	26
SUURET TULORYHMÄT.....	27
HENKILÖSTÖKULUT TOIMINNOITTAIN (1000 €)	28
HENKILÖSTÖKULUT JA PALVELUJEN OSTO	29
PALVELUJENOSTO TOIMINNOITTAIN (ulkoiset 1000 €).....	30
TALOUSARVION SITOVUUS	31
Talousarvion toimeenpanosta	31
Talousarvion sitovuus.....	31
OSASTOJEN TOIMINTA 2019	34
130 Tilintarkastus	34
18 Kunnanvaltuusto ja-hallitus.....	35
170 Yleishallinto	37
180 Taloushallinto	38
26 Elinkeinotoimi	39
270 Maaseututoimi	41
307 Perusturvan hallinto.....	42
310 Sosiaalipalvelut.....	43
310 Sosiaalipalvelut / 3055 Vammaispalvelut	45
310 Sosiaalipalvelut / 3040 Sosiaalityö.....	46
310 Sosiaalipalvelut / 3090 Toimeentulotuki.....	47
330 Kotihoito ja vanhuspalvelut / 3110 Kotihoito	48
330 Kotihoito ja vanhuspalvelut / 3120 Palveluasuminen	50
330 Kotihoito ja vanhuspalvelut / 3120 Ostopalvelut	52
335 Keskuskeittiö	53
360 Kansanterveystyö	54
370 Sairaanhoidolaitokset	55
380 Erittelemätön terveydenhuolto	56
404 Sivistyksen hallinto	57
410 Perusopetus.....	58
420 Lukio.....	59
440 Aikuiskoulutus.....	61
420 Joukkoliikenne.....	63
453 Varhaiskasvatus.....	64
454 Esiopetus.....	66

4400 Nuorisotoimi.....	68
4500 Liikuntatoimi	70
480 Kirjasto	71
490 Kulttuuritoimi	72
500 Hallinto, Tekninen lautakunta	74
510 Jätehuolto.....	75
520 Vesihuolto.....	76
530 Palo- ja pelastustoimi	77
540 Kiinteistöt	78
550 Varikko	79
560 Liikenneväylät	80
570 Maankäytön suunnittelu	81
580 Ympäristönsuojelu.....	82
590 Rakennusvalvonta.....	83
KÄYTTÖTALouden LIITTEET.....	84
Työllistymistä edistävät palvelut	84
Kotouttamisjaosto.....	87
VIEKKU 2.....	88
TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖIDEN TAVOITTEET 2019.....	89
TULOSLASKELMA	92
KÄYTTÖTALouden LISTAUS.....	93
TULOSLASKELMAOSA	112
RAHOITUS	115
Rahoitusosan sitovuus	115
INVESTOINNIT VUONNA 2019	116
Investointien sitovuus	116
Investointiosan määrärahataso.....	116
Investointisuunnitelma	117
HENKILÖSTÖTAVOITTEET 2019	123
RAUTALAMMIN KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2018	124

TALOUSSUUNNITELMA 2019 – 2022

Kuntalaki 110 § ja sen keskeinen sisältö

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi) Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja niin, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa- ja suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalain taloutta koskevia säännöksiä on muutettu 1.5.2015 voimaan tullessa uudessa kuntalaissa (410/2015). Muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu ja alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu kuntayhtymiin, kriisikuntamenettelyä koskevaa sääntelyä on uudistettu ja konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Säännösmuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä. Voimaan tulleiden säännösten (110.3 §) mukaan alijäämän kattamisvelvoite syntyy, kun kunnan tai kuntayhtymän taseeseen on kertynyt alijäämää. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta. Alijäämän kattamista koskevista yksilöidystä toimenpiteistä päätetään taloussuunnitelmassa. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainoa arvioitaessa otetaan huomioon taseeseen kertyneet ylijäämät.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi siinä osoitetaan miten rahoitustarve tullaan kattamaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa huomioon joko brutto- tai nettomääräisinä. Talousarvio ja suunnitelma sisältävät käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan sekä investointi- ja rahoitusosan. Kaikessa kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarvioita.

Uusi kuntalaki ja kuntastrategia

Uuden kuntalain soveltaminen kokonaisuudessaan astui voimaan 1.6. 2017. Tällöin lain voiman sai myös kunnan strategian korostuminen kaikessa kunnan työskentelyssä ja päätöksenteossa.

Kuntalaki 37 § ja sen keskeinen sisältö

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen
3. kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet
4. omistajapolitiikka
5. henkilöstöpolitiikka
6. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
7. elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen

toteutumisen arviointi ja seuranta. Kunnan johtamisesta kuntalain 38 § mukaan kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti.

Rautalammin kuntastrategia ja tulevaisuuden visio

Rautalammin kunnan hallintoa ja peruspalveluja sekä yritystoimintaa koskevat tavoitteet ovat osittain johdettu Rautalammin kunnanvaltuuston hyväksymästä kuntastrategiasta 2030.

Kuntastrategiaa on pyritty selkiyttämään vuoden 2018 aikana. Tarkoituksena on ollut löytää vuonna 2017 hyväksytystä strategiasta selkeämmin toimintaa ohjaavat ns. ”keihäänkärjet”. Selkiyttämistyö on aloitettu johtoryhmän strategiapäivillä elokuussa 2018 ja varsinainen työstö on jatkunut valtuustoseminaarissa syyskuussa 2018. Suuntaviivoja kehitystyölle on antanut elokuussa toteutettu kuntalaiskysely, jolla haluttiin kuulla kuntalaistennäkemyksiä kunnan nykytilasta ja toiveista tulevaisuuden kehittämistyössä.

Kuntastrategian selkiyttämistyötä on tarkoitus jatkaa myös tulevana vuonna. Kuntastrategia on syytä nähdä jatkossa päätöksentekoa ja virkamiestyöskentelyä ohjaavana työkaluna. Lisäksi sen ajantasaisuus vaatii ahkeraa kuntalaisten kuulemista ja strategian päivittämistyötä.

Strategian uudet ja keskeisimmät painotuskohteet ovat: **kasvu ja elinkeinot, palvelut, viihtyisä ympäristö ja koulutus.**

Vuoden 2018 aikana Rautalammin kunnassa ovat vahvistettu myös hallintosääntö, elinvoimaohjelma sekä konserniohje. Lisäksi kunnan viestintästrategian päivitys on käynnissä ja valmistuu alkuvuodesta 2019.

Maakunta- ja -sote uudistuksen lainvalmistelu jatkuu loppuvuoden 2018 aikana. Edelleen uskotaan, että eduskunta päättää asian etenemisestä vielä tämän vuoden lopulla. Tarkoitus on, että vastuu palvelujen järjestämisestä siirtyy uusille maakunnille 1.1.2021. Valinnanvapauden on tarkoitus tulla voimaan vaiheistetusti. Nykyisen lainsäädännön perusteella maakunta- ja sote-ratkaisut merkitsevät sitä, että suurin osa suomalaisen kunnan perinteisestä roolista ja tehtävistä siirretään lainsäädännöllä paikallisen päätöksenteon ulkopuolelle. Valta siirtyy maakunnille ja ministeriöihin ja erityisesti valtiovarainministeriöön. Rautalammin kunnassa on kuitenkin koko ajan keskitytty suunnittelemaan ja varautumaan harkitusti mahdollisiin tuleviin toimintaympäristönmuutoksiin. Tällä halutaan varmistaa, että olemme hyvissä valmiuksissa ottamaan tulevat muutokset vastaan.

Kunnan strategian yhteydessä on vahvistettu myös visio 2030. Vision keskiön muodostaa yhteistyö ja kumppanuus asukkaiden, yhdistysten ja yrittäjien kanssa. Aktiivisuus, ekologisuus, vetovoimaisuus ja viihtyisyys muodostavat Rautalammin yritys- ja kulttuurikunnan toiminnallisen ja sosiaalisen perustan.

Visio 2030

Rautalampi on entistä elinvoimaisempi paikkakunta, joka toimii maaseudun suunnannäyttäjänä. Luontoon, kulttuurihistoriaan ja yhteisöllisyyteen pohjaava rautalampilaisuus on elämäntapa ja identiteetti, joka tunnetaan myös kuntarajojen ulkopuolella.

Kaikki toteuttavat strategiaa

Rautalammin kunnan toimintaa kehitetään strategisten päämäärien kautta ja niin, että myös kaikilla kuntalaisillamme on aidosti mahdollisuus vaikuttaa.

Strategiaa toteutamme noudattamalla arvojamme:

- Turvallisuus (tasa-arvo, inhimillisyys, oikeudenmukaisuus, suvaitsevuus ja välittäminen)
- Kestävä kehitys ja ympäristö
- Taloudellisuus (elinvoimaisuus, saavutettavuus ja tehokkuus)
- Kulttuuri ja yhteisöllisyys

Strategian toteuttamista edesauttavat myös yhteiset tavoitteet:

- elinvoimainen toimintaympäristö
- asiakaslähtöiset palvelut
- paikallisen identiteetin, yhteisöllisyyden ja demokratian hyödyntäminen
- elinikäinen oppiminen
- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- luonnon monimuotoinen hyödyntäminen.

Noudatamme seuraavia keskeisiä asioita:

- Kunnan päättäjät ja viranhaltijat ovat kiinnostuneita kuntalaisten ja kaikkien kunnan sidosryhmien mielipiteistä.
- Pyrimme järjestämään palvelut tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että kuntalaistemme hyvinvointi on turvattu. Palvelun laatuun kiinnitetään erityistä huomiota ja pyrimme vastaamaan kuntalaisten palvelutoiveeseen välittömästi.
- Kunnan päätöksenteon valmistelussa arvioidaan vaikutukset kuntalaisiin ja yritystoimintaan.
- Korostamme myös huolellista omistajaohjausta – ja konserniohjausta. Näemme kunnan yhtiöineen yhtenäisenä kokonaisuutena.

Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan korkeasuhdanne maailmantaloudessa jatkuu, mutta nopein kasvuvaihe on jo takana. Maailmantaloudessa riskejä nähdään mahdollisissa kauppasodissa USA:n, Kiinan ja EU:n välillä. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouskasvun hidastumisesta. Luottamus talouskasvun jatkumiseen on Euroopassa alkanut hiipua, rahapolitiikka kiristyy ja pörssikurssit ovat laskeneet. Riskejä aiheuttavat USA:n asettamat kaupan esteet ja Italian julkisen talouden velkaongelmien kärjistyminen. Työttömyys on kuitenkin vähenemässä ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Inflaatio on kiihtynyt kuluvaan vuoden aikana, mutta pohjainflaatio on vielä hidasta. Lyhyet markkinakorot ovat edelleen negatiivisia, mutta niiden odotetaan nousevan. Riskien lisääntyminen ei ole heikentänyt maailman talouden kasvuennusteita.

Suomen taloudessa eletään suhdannevaiheen parasta aikaa, sillä talouskasvun ennakoitaan jopa nousevan viime vuoden ennätystasosta. Viime vuonna ennustettiin bruttokansantuotteen kasvun hidastuvan 2,1 prosenttiin, mutta ennusteluvut tälle vuodelle osoittavat tasan 3,0 prosentin kasvua. Nyt vuodelle 2019 ennustetaan kasvun kuitenkin hidastuvan 1,7 prosenttiin ja ennustejakson jälkeen palaavan yhden prosentin tasolle, joka on Suomen potentiaalisen tuotannon kasvuvauhti. Keskipitkällä aikavälillä monet rakenteelliset tekijät hidastavat kasvuvauhdin tälle tasolle. Suomen talouden hyvä suhdannetilanne kohentaa julkista taloutta. Viime vuonna julkisen talouden alijäämä pieneni jälleen edellisvuodesta. Talouskasvu jatkuu kohtuullisena vielä lähivuosina, jolloin julkisen talouden rahoitusasema tasapainottuu.

Yritysten tuotanto-odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu yhä ja palvelualojen myynti-odotukset ovat kohentuneet. Myös kasvun rajoitteista on viitteitä, sillä teollisuuden uusien tilausten arvo supistui tammi - kesäkuussa 4,5 % vuodentakaisesta. Yritysten kyselytutkimuksissa nousee esiin huoli ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta.

Vuonna 2019 kovin investointivaihe on ohitettu. Yksityisten investointien kasvu jatkuu, mutta aiempaa hitaampana. Suomessa on suunnitteilla useita erittäin mittavia investointihankkeita erityisesti metsäteollisuudessa. Jonkin näistä hankkeista oletetaan käynnistyvän ennustejaksolla. Työllisyyden kasvun arvioidaan vauhdittavan investointeja myös teknologiaan ja koulutukseen.

Valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen sisältyvien toimenpiteiden arvioidaan yhteensä heikentävän kuntataloutta 254 milj. euroa vuoteen 2018 verrattuna. Tästä suuri osa selittyy negatiivisella kuntien ja valtion välisellä kustannustenjaon tarkistuksella.

Kuntatalouden nettoinvestoinnit pysyvät lähivuosina korkealla tasolla. Nykyisen rakennuskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja, ja lisäksi sairaalarakentaminen on vilkasta. Toimintamenoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättyminen. Kuntatalouden tulot kasvavat vuonna 2019 menoja nopeammin, kun vuoden 2018 verotulokertymää alentavat tekijät poistuvat. Kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta pysyy kehitysarviossa negatiivisena vuoteen 2020 saakka. Sen jälkeen maakunta- ja sote-uudistus pienentää kuntatalouden menopaineita, ja kuntatalouden velkaantumisen arvioidaan taittuvan.

Työllisyyden kasvu on alkuvuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisiä on tällä hetkellä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Talouskasvun hidastuminen tulee hidastuttamaan samalla työllisyyden kasvua. Hallitusohjelman mukaiset sopeuttamistoimet tulevat tasapainottamaan julkista taloutta lähivuosina. Myös hyvällä talous- ja työllisyyskehityksellä on suotuista vaikutus.

Pohjois-Savossa oli syyskuun lopussa 10 523 työtöntä työnhakijaa, mikä on alin luku 10 vuoteen. Se on 631 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Elokuusta syyskuuhun työttömien määrä oli laskenut edelleen,

mutta nyt jo maltillisemmin (414 hengellä). Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Pohjois-Savossa oli 9,4 %, mikä on 1,4 %-yksikköä pienempi kuin vuosi sitten. Koko maan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 8,8 %.

Rautalammin kunnan taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus on vuoden 2019 talousarvioesityksessä 253.milj. euroa kuntataloutta heikentävä. Suurin osa näistä heikennyksistä selittyy lakisääteisellä kustannusjaon tarkistuksella, joka ei ole päätösperäinen toimenpide. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat palkkasummaa keskimäärin + 2,4 % vuonna 2019. Tuloksellisuuteen perustuvan kertaerän kustannusvaikutus poistuu, minkä arvioidaan pienentävän palkkamenoja noin -0,7%. Ns. Kiky-sopimuksen mukainen lomarahaleikkaus päättyy maaliskuussa 2019.

Rautalammin kunnan 2018 tulos näyttää jäävän odotettua alhaisemmalle tasolle. Verotulot jäävät merkittävästi siitä, mitä odotettiin. Valtionosuudet ovat laskussa ja tuntuva lasku jatkuu myös vuoden 2019 osalta. Valtionosuuksien lasku on Rautalammissa myös suurin Pohjois-Savon kunnista. Tätä kehitystä selittää valtion ns. tasausjärjestelmä. Rautalammissa vuoden 2016 todelliset kustannukset ovat olleet matalampia kuin ns. laskennalliset kustannukset, jolloin valtionosuuksien jakoperuste arvioidaan laskuperusteisesti uudelleen.

Kuntakonsernin terve talous perustuu siihen, että konsernin tilinpäätökset talousarviovuonna 2019 ja taloussuunnitteluvuosina 2019-2022 ovat ylijäämäisiä. Tällä hetkellä näyttää kuitenkin siltä, että jo ensi vuoden osalta ollaan vaikeuksissa päästä ylijäämäiseen tulokseen. Näin ollen on välttämätöntä käynnistää vuoden 2019 alkupuolella talouden sopeuttamisohjelma, jonka avulla pyritään löytämään tasapaino kunnan talouteen. Kuntakonsernin talouden tilaa voidaan pitää terveenä myös silloin kun vuosikate kattaa poistot säännöllisesti. Talouden epävakaudesta kertoo vuosikatteen painuminen negatiiviseksi. Rautalammin kunnassa ei olla ajautumassa kuitenkaan kriisikunta-tilaan, sillä aikaisemmilta vuosilta kirjanpidollisia ylijäämiä on 5,5 miljoonan edestä. Sen varaan ei kuitenkaan voida tuudittautua vaan taloutta tervehdyttävät toimet on syytä käynnistää heti vuoden 2019 alusta.

Taloussuunnitelman laadinnan lähtökohdat vuoden 2018 lopussa.

Talousarviovuoden tilannetta voidaan kuvata verotulojen osalta huomattavasti arvioitua maltillisemmaksi. Pienentyneet verotulot eivät myöskään pysty tuomaan helpotusta valtionosuuksien laskuun. Valtionosuuksien tiedetään laskevan myös vuonna 2019. Kuntatalousohjelman mukaan valtionavut vähenevät 3 prosenttia vuodesta 2018. Leikkaukset ovat heikentäneet erityisesti pienten kuntien taloudenpitoa, mutta tulopohjan vaimeus näkyy alijäämän kasvuna myös useiden suurten kaupunkien taloudessa. Haasteellista on myös terveydenhoidon kulurakenne, jonka lopullinen tilanne selviää Rautalammin kunnassakin vasta ensi vuoden puolella.

Lisäksi tiedossa on jo nyt, että Kuopion yliopistollisen sairaanhoitopiirin jäsenkuntien maksuosuudet tulevat nousemaan vuonna 2019 noin 2.9 %.

Vuoden 2018 talousarviossa oli varauduttu 125 000 Eur:n ylijäämään, joten ns. puskuria ei juurikaan ole tulevaa varten.

Taloussuunnitelman laadinnassa on pyritty huomioimaan myös seuraavia kunnan talouteen ja toimintaan merkittävästi vaikuttavia seikkoja:

Rautalammin kunnan väestön kehitys

Kuntatalouteen ja kunnan tulevaisuuteen vaikuttaa voimakkaasti asukkaiden määrä kunnassa. Rautalammin kunnan yksi keskeisimpiä tavoitteita on katkaista kunnan väestömäärän aleneminen. Rautalampi panostaa Rautalampi-heimon eli entisten kuntalaisten tai heidän sukujen jäsenten kutsumiseen takaisin Rautalamille tarjoamalla heille hyviä asuin- tai mökkitontteja ja joustavuutta rakentaa ja toteuttaa erilaisia asumisvaihtoehtoja. Kunnan tarkoituksena on saneerata/peruskorjata olemassa olevaa rakennuskantaa ja tarvittaessa rakentaa uusia vuokra-asuntoja. Vuodesta 2019 alkaen kunnan tonttitarjonta tullaan nostamaan suunnitelmallisesti esille ja pyrimme nopealla aikataululla tuomaan myös tonttimarkkinointia oikealle tasolle. Tulevien suunnitelmavuosien aikana panostamme määrätietoisesti uusien ja kiinnostavien asuinalueiden esille nostamiseen. Erityisesti omarantaisten tonttien tarjontaa tullaan mahdollisuuksien mukaan lisäämään. Lisäksi kunnan vuokratilayhtiöiden huoneistojen osalta on käynnistynyt jo kuntokartoitus, jonka perusteella osa huoneistoista peruskorjataan, osasta luovutaan myymällä. Myynnissä mietitään myös kohdennettua kampanjointia kohderyhmittäin.

Kunnan väestön kehitykseen vaikuttaa myös voimassa oleva sopimus vastaanottaa yhteensä 80 kiintiöpakolasta vuosina 2016-2019 ja 10 oleskeluluvan saanutta turvapaikan hakijaa vuoteen 2020 mennessä.

Tällä hetkellä kiintiöpakolaisten määrä kunnassa on 45, Vuoden 2019 saapuu 15 hlö lisää. Kunta varautuu vastaanottamaan jatkuvasti työperäisiä maahanmuuttajia. Kunnan väestömäärän lisäykseen suunnittelukaudella varaudutaan erilaisilla kuntouttamista tukevilla palveluilla ja mahdollisella yhteistyöllä paikallisten kansalaisjärjestöjen, seurakuntien ja perheiden ja yksityisten kuntalaisten kanssa.

Pakolaisten ja maahanmuuttajien vastaanottaminen tukee omalta osaltaan positiivista väestönkehitystä.

Kuntastrategian valmistelun yhteydessä on arvioitu, että vuoteen 2030 mennessä pakolaisten ja maahanmuuttajien määrä kunnassa voisi olla 8-10 % kunnan koko asukasluvusta. Silloin heidän määrä olisi noin 250-300 henkilöä. Tavoite on kotouttaa kuntaan vastaanotettavat pakolaiset ja maahanmuuttajat suomalaiseen yhteiskuntaan, rautalampilaiseen elämäntapaan ja -kulttuuriin. Tässä työssä on onnistuttu hyvin ja olemme saaneet valtakunnallistakin tunnustusta ja huomiota kotouttamistyön osalta. Kotouttamisohjelman ja siihen liittyvän Vieku-hanke on päättynyt vuoden 2018 loppu puolella. Kunnassa on jätetty hakemus jatkohankkeesta Vieku 2.

Työllisyys

Valtio siirsi kunnille 1.1.2016 alkaen työllisyyden hoito-, järjestämis- ja talousvastuuta vaikeasti työllistettävien pitkäaikaistyöttömien ja kuntoutettavien (TYP) osalta. Uudistuksen jälkeen valtion TE-toimistojen välitettäväksi jäi enää vain koulutetut ja työkokemusta hankkineet työttömät työntekijät, joiden osuus työttömistä lienee noin 20-25 %. Kunnassa toimii vakinainen työsuunnittelija, jonka työpanoksen avulla on pystytty merkittävästi vaikuttamaan työllistymisen edistämässä myös TYP-asiakkaiden osalta. Kunnan ns. pitkäaikaistyöttömien sakkomaksut on saatu vähenemään merkittävästi työsuunnittelijan työllisyyttä edistävin toimin. Samalla on pystytty syventämään yhteistyötä yritysten ja työtä hakevien välillä. Kunnassa ollut työllisyysosuuskunnan perustamiskokeilu yhdessä Suonenjoen kaupungin kanssa päättyi vuonna 2018. Perustamiskokeiluhankkeen aikana syntyi kaksi osuuskuntaa. Kerkonkoskella toimiva kyläkauppa ja lisäksi esim. paikkakunnalla toimiva suutaripalvelu ovat saaneet lähtölaukauksensa osuuskuntahankkeen kautta.

Kunta on pyrkinyt edistämään myös työttömien ja nuorten työllistymistä ja on sen vuoksi ollut mukana esim. Nuoret Duuniin hankkeessa vuonna 2018 ja etsivä nuorisotyöprojektissa. Kunta järjestää myös palkkatukityöjaksoja, työkokeilumahdollisuuksia ja työtoimintaa.

Rautalammin kunnan taloutta koskevat tavoitteet 2019-2022

Kuntakonsernin terve talous perustuu siihen, että konsernintilinpäätökset talousarviovuonna 2019 ja taloussuunnitteluvuosina 2019-2022 ovat ylijäämäisiä. Nyt valmisteltaessa vuoden 2019 talousarvioita näyttää tilanne kuitenkin erittäin haasteelliselta. Tämän hetkisen talousarvion valossa näyttää, että olemme tekemässä selvästi alijäämäisen tuloksen. Näkymiä 2020 ja eteenpäin on toistaiseksi vaikeaa ennustaa tarkasti, koska toiminnallinen ja taloudellinen valtion kuntia ja maakuntia sekä niiden välistä työnjakoa ja koskevaa lainsäädäntöä ei ole vielä hyväksytty eduskunnassa. On selvää, että kyseinen tilanne merkitsee epävarmuutta arvioida tilannetta kunnan ja ylipäättänsä kuntasektorin näkökulmasta.

Taloussuunnittelukaudella voidaan ennustaa suhteellisen tarkasti enintään vuoteen 2020 saakka.

1. verotulojen osuus taloussuunnittelukaudelle 2019-2020 koko tulo-rahoituskertymästä on >38%
2. verotulojen ja toimintatuottojen yhteismäärän tulee olla suurempi tavoitteellisesti kuin valtionosuuksien,
3. toimintatuottojen osuus toimintakuluista tulee olla vuoden 2019 loppuun >14%
4. maksujen ja taksojen tulokehitys on vastattava vuosittaista kustannuskehitystä,
5. kunnan vuosikate tulee olla vuoteen 2020 >850.000
6. lainakanta vuoden 2022 lopussa tulee olla < 10.500 milj. euroa
7. asukaskohtainen laina vuoteen 2022 saakka < 3200 euroa/asukas

Vastuualueiden käyttötalous

Vuoden 2019 talousarvio ja taloussuunnitelma seuraaville vuosille on tiukka ja kaikkia vastuualueita koskevia toimintojen tehostamisen vaade ja osittain myös rakenteellisten muutosten aikaansaaminen. Silti on ensiarvoisen tärkeää, että kunnan toiminnassa pyritään mahdollistamaan hyvälaatuiset ja toimivat palvelut kaikille kuntalaisille. Se on kuntastrategiamme mukaista ja kaikkien yhteinen tahtotila.

Vastuualueiden taloussuunnitelmavuosien 2019-2022 käyttötalouden nettomenojen kehitys on saatava vähintään alle 2%:n kasvutasolle, jotta kunnan talous saadaan tulevien vuosien aikana vahvasti ylijäämäiseksi.

Käytännön tekemisessä tämä merkitsee sitä, että eri toimenpiteitä ohjataan tekemään sellaisia priorisointeja ja ratkaisuja, joilla kuntalaisten hyvä palvelutaso edelleen voidaan säilyttää. Tilanne tulee vaatimaan varmasti myös rakenteellisia uusia ratkaisuja. Henkilöstöön liittyviä järjestelyitä pyritään hoitamaan ensisijaisesti luontaiset poistumat, kuten eläköitymiset huomioiden. Todennäköistä on, että määräaikaista työsuhteita joudutaan jättämään myös uudelleen täyttämättä.

Sote- ja maakuntauudistuksen toteutuminen vuoden 2021 alusta saattaa aiheuttaa osittain kunnan talouden tasapainottumisen. Kuntien tulos tulee uudistuksen jälkeen lähes puolittumaan, mutta silloin maakunnan vastuulle siirtyvät myös vastuu sosiaali- ja terveydenhuollosta, pelastustoimesta ja ympäristöterveydenhuollosta. Maakunnalle siirtyy vastuu myös alueellisista kehittämistehtävistä elinkeinojen edistämistehtävä sekä alueiden käytön ohjaus- ja suunnittelutehtävät.

Verotus

Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöverosta.

Rautalammin kunnan tuloveroprosentti on 22 % ja vaikka talous on kireä, veroprosentti vuoden 2019 osaltaan pidetään ennallaan. Taloutta tulee tarkastella enempi kokonaisuutena. Lisäksi kunnan tulee olla houkutteleva asuinpaikka ja korkea verotus ei lisää kunnan imagoa kilpailutekijä mielessä.

Vuoden 2019 verotuksen taso:

- tuloveroprosentti 22
- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,70
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,30
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 0,00
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00

Yhteistyön mahdollisuudet muiden kuntien välillä

On luonnollista, että tulevaisuudessa, erityisesti pienien kuntien tulee olla entistä vaikeampi järjestää kaikkia palveluja ja toimia itsenäisesti. Kuntaliiton mukaan yhteisjärjestelyihin on tulevaisuudessa myös viranomaisten taholta odotuksia. Nykyinen kuntapohja ei aina mahdollista riittävän laadukkaita viranomaispalveluita pienimmissä kunnissa - yksiköt voivat jäädä liian pieniksi. Lisäksi ympäristöterveydenhuollon mahdollinen siirtyminen maakuntauudistuksen myötä maakuntaan hajottaa useita nykyisiä hyvin toimivia kuntien yhteisiä viranomaisyksiköitä. Näissä kunnissa on etsittävä yhteistyömalleja, joilla turvataan riittävät rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun palvelut.

Rautalammissa yhteistyön merkitystä Pohjois-Savon alueiden muiden kuntien kanssa tullaan vahvistamaan tulevien vuosien aikana. Rautalampi kuuluu kehitysyhtiö SavoGrow:n yhdessä Suonenjoen kaupungin, Vesannon, Tervon, Keiteleen ja Pielaveden kuntien kanssa. Näiden kuntien välistä yhteistyötä ollaan pyritty viime aikoina erityisesti kehittämään. Kehitystyötä on tarkoitus tiivistää entisestään tulevien vuosien aikana. Kunnat kokeilevat pilottina, hankkeen kautta palkattavan kuntakehittäjän mallia. Pilotoinnissa pyritään löytämään ja kehittämään yhteisiä ja yhdessä tehtäviä toimintatapoja niin, ettei joka kunnassa tarvitse toteuttaa samoja asioita vaan esim. kunnilla on yhteinen viestinnästä tai markkinoinnista vastaava ja siihen erikoistunut henkilö. Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymässä Rautalampi toimii yhdessä Suonenjoen kaupungin kanssa. Terveysasemat ovat molemmilla paikkakunnilla. Alueelliselle väestövastuulle perustuva vastaanottotoiminta on järjestetty lääkäri-sairaanhoitaja -parin toiminnan varaan. Kuntayhtymässä toimii erikoislääkärijohtoisesti psykiatrian avohoito.

Rautalammin kunta on tiivistänyt merkittävästi yhteistyötä myös Konneveden kunnan kanssa. Siihen on luontaisesti ohjannut yhteinen Etelä-Konneveden kansallispuisto. Kuntien välistä yhteistyötä on helpottanut molempien kuntien samankaltaiset haasteet. Molemmat ovat pieniä kuntia ja olemme pystyneet jakamaan esim. teknisen osaston palveluja erityisesti lomakausina. Yhteisiä suunnitelmia lisäpalveluiden järjestämiseksi on suunniteltu myös tuleville vuosille.

Elinvoima kunnan menestystekijänä

”Elinvoima on tahtoa ja kykyä, sekä mahdollisuuksia ja voimavaroja uudistua eli kehittää tai synnyttää, toimeenpanna ja saavuttaa asioita. – Elinvoima-käsite on innostava ja mielenkiintoinen käsite. Se pistää ajatuksia liikkeelle ja herättää monia mielleyhtymiä ja samalla paljon uusia kysymyksiä.”

(<http://www.elinvoimanlahteet.fi/info/elinvoima-ja-muut-avainkasitteet>)

Maakuntauudistuksen myötä kuntien tehtävät muuttuvat merkittävästi ja erityisesti puhutaan kuntien elinvoimaisuudesta. Entistä monimutkaisempi toimintaympäristö haastaa kunnat yhä tiiviimpään vuorovaikutukseen asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa. Kunnan elinvoimaisuus perustuu kuntalaisten itsehallinnolle ja osallistumiselle. Vuorovaikutus ja tiedon saatavuus ovat puolestaan osallistumisen edellytys.

Tulevien haasteellisten vuosien aikana pyrimme Rautalammin kunnassa toimimaan ja tekemään päätökset niin, että ne kertovat tahtotilasta luoda kuntalaisille parhaat mahdolliset edellytykset elää, asua ja olla täällä. Kunnan tärkeä päämäärä on myös luoda hyviä mahdollisuuksia ja huikeita menestystarinoita yrityksille. Kunnan elinvoimaisuudenkin kannalta tärkeää on, että asukkaat täällä luottavat hallintoon. Luottamusta synnyttää avoimuus, asioista tiedottaminen ja vuorovaikutteisuus kaikkien toimijoiden välillä. Kaiken tämän mahdollistamiseksi luomme kunnassa uutta toimintakulttuuria, jossa kaiken keskiössä ovat kuntalaiset. Kunta on kuntalaisiaan varten ja me, Rautalammin kunnan väki sekä kunnan päättäjät olemme palveluammattisissa kuntalaisiamme varten. Usko pienen kunnan elinvoimaan tehdään pieninä tekoina, joista kasvaa isompia tekoja ja kaikkien näiden tekojen takana olemme yhteisvoimin.

Hallinto ja talous

Rautalammin kunnan keskushallinnossa tapahtuu suunnittelukauden aikana henkilöstömuutoksia. Niiden avulla pyritään valmistautumaan mahdollisen Sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin. Henkilöstörekrytointien yhteydessä pyritään huomioimaan rakenteelliset, toiminnalliset ja taloudelliset muutokset, jotka heijastuvat kunnan menoihin ja tuloihin. Kirjanpito tullaan kehittämään, joko omana toimintana tai yhdessä yrityksen kanssa.

Asiakirjahallinnan digitalisoinnin, sähköisen kokoushallinnan ja sähköisen arkistoinnin oletetaan helpottavan arkirutiineja ja sujuvoittavan asiakaspalvelua.

Suunnittelukaudella on tarpeen päivittää henkilöstöstrategia, ennakoiden sote-uudistuksen tuomia taloudellisia ja rakenteellisia haasteita.

Yritys- ja elinkeinopoliittiset tavoitteet

Suunnittelukauden keskeisimmät elinkeinopoliittiset tavoitteet on käsitelty Rautalammin elinvoimaohjelmassa 2018-2025. Tunnistettuina kärkitoimialoina on hoiva-ala, maa- ja metsätalous, teknologiateollisuus sekä matkailu.

Kärkitoimialojen osalta hoiva-alan työpaikkojen määrä Rautalammilla kasvoi vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna. Sen sijaan maa-, metsä- ja kalatalouden, matkailu- ja ravitsemistoiminnan sekä teollisuuden työpaikkojen määrä tippui muutamalla. Keskeinen elinkeinopoliittinen tavoite on työpaikkojen määrän kasvu kaikilla kärkitoimialoilla.

Uusien työpaikkojen syntyminen tapahtuu yritysten kasvun ja kehittymisen kautta. Työvoiman saatavuuden kannalta on tärkeää kiinnittää huomio paikkakunnan houkuttelevuuteen asumispaikkakuntana. Julkisten liikenneyhteyksien heikkous rajoittaa mahdollisuuksia pendelöintiin. Tämän vuoksi elinvoimaohjelman läpileikkaavina teemoina on asuminen ja kokeileva toimintakulttuuri. Tavoitteena on tehdä uuden tyyppisiä kokeiluja paikkakunnan houkuttelevuuden lisäämiseksi esimerkiksi asumisratkaisuja kehittämällä.

Rautalammin kunta on osakkaana kuuden kunnan omistamassa Kehitysyhtiö SavoGrow Oy:ssä. Kunnan ja kehitysyhtiön välistä yhteistyötä kehitetään entisestään niin, että kehittämishankkeiden hyödyt voidaan maksimaalisesti hyödyntää paikkakunnalla ja paikallisissa yrityksissä. Kunta voi myös itse hallinnoida kehittämishankkeita, mikäli elinvoimaohjelman tavoitteiden toteuttaminen sitä puoltaa.

Kuntakonserniin kuuluvien yritysten osalta suunnittelukauden tavoitteena on konsernin tavoitteiden ja konsernirakenteen selkeyttäminen.

RAUTALAMPI 2030

”Tulevaisuuden Rautalampi on entistä elinvoimaisempi paikkakunta, joka toimii maaseudun suunnannäyttäjänä. Luontoon, kulttuurihistoriaan ja yhteisöllisyyteen pohjautuva rautalampilaisuus on elämäntapa ja identiteetti, joka tunnetaan myös kuntarajojen ulkopuolella.”

VISIO

ELINVOIMAOHJELMA 2025

SOTE-ALAN YRITYSTEN
ERIKOISTUMINEN

METSÄ
VARALLISUUDEN
HYÖDYNTÄMINEN

MATKAILUPALVELUJEN
TUOTTEISTAMINEN

PALVELURAKENTEEEN
TURVAAMINEN

LÄHIRUOKA
TAVOITETTAVUUTTA
PARANTAVAT KOKEILUT

TOHOLAHDEN
YRITYSPUISTON
KEHITTÄMINEN

HYÖTY
KEHITTÄMISHANKKEISTA

ELÄVÄ
KUNTAKESKUS

MARKKINOINTI
PAIKKA-
RIIPPUMATON **TYÖ**

RAUTALAMPILAISEN
HEIMON
HYÖDYNTÄMINEN

VUOKRA-ASUNTO-
JA RANTATONTTI-
TARJONTA
KANSALLISPUISTO
YHTEISTYÖN ALUSTANA

DIGITAALISESTI
LÄSNÄOLEVA
KUNTA
VERKOSTOMAINEN
YHTEISTYÖ
YRITYSTEN VÄLILLÄ

PARAS
YRITYSILMAPIIRI

KANNATTAVAN
KASVUN
TAVOITTELU

KOKEILEVA TOIMINTAKULTTUURI
YHTEISÖLLISYYS
ASUMINEN

TOIMENPITEET

PAINOPISTEET

HOIVA-
ALA
MAA- JA
METSÄTALOUS
TEKNOLOGIA-
TEOLLISUUS
MATKAILU
KÄRKITOIMIALAT
TURVALLISUUS
*Tasa-arvo, inhimillisuus,
oikeudenmukaisuus,
suvaitsevaisuus ja
välittäminen.*
KESTÄVÄ
KEHITYS JA
YMPÄRISTÖ
TALOUDELLISUUS
*Elinvoimaisuus,
saavutettavuus ja
tehokkuus.*
KULTTUURI JA
YHTEISÖLLISYYS
ARVOT

Sosiaali- ja terveystalvet

Perustalvet lähipalveluina kuntalaisille

Kuntastrategian 2030 ja perusturvaosaston palveluj sennyksen mukaisesti kunnan tai muun julkisyhteisön järjestettäväksi laissa annetut kuntalaisten perustalvet on tarkoitus säilyttää lähipalveluina. Sote-uudistuksen tultua voimaan, on kunnan tehtävänä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä maakunnan kanssa.

Toimiva palvelujärjestelmä auttaa varhain ja tehokkaasti silloin, kun ihmisen omat voimavarat eivät riitä. Kunnan kaikkien toimintojen hyvinvointia ja terveyttä edistävän työn osaamista ja hyvinvointipalvelujen saatavuutta tulee vahvistaa. Käyttäjät otetaan mukaan palvelujen aktiivisiksi kehittäjiksi ja siten palveluista voidaan saada toimivia kokonaisuuksia. Perustalvet halutaan tuottaa mahdollisimman lähellä ihmisten arkea ja l hiyhteis  . Laadukkaiden perustalvelujen avulla p  st     varhaiseen ennaltaehkäisyyn ja tuetaan k ytt j i itsenäisessä selviytymisessä. Vaikeissa olosuhteissa elävät tarvitsevat myös juuri heille kohdennettuja palveluja. Ikääntyneiden henkilöiden itsenäistä el m   tuetaan ja edistet    heidän toimintakyk  n ja osallisuuttaan.

Lapsiperheiden talvet muodostavat saumattoman kokonaisuuden siten, että lasten kehitystä tukevat ja ongelmia ehkäisevät sekä korjaavat talvet toteutuvat myös eri palveluiden yhdyspinoilla. Sosiaalipalveluiden tavoite lastensuojelussa on lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti vahvistaa ennaltaehk isev   työotetta ja tiivistää eri toimijoiden yhteistyötä. Vammaispalveluilla ja kehitysvammaisten palveluilla tuetaan asiakkaiden mahdollisimman itsenäistä ja omaehtoista el m  . Mielenterveys- ja päihdetyön tärkeä tavoite on ongelmien ennaltaehkäisy ja laadukas hoito. Kuntouttavan työtoiminnan tehtävänä on täydentää kunnan ja TE-toimiston tukitoimia vaikeimmin työllistyvien henkilöiden työllistymiseksi. Kunta tekee myös maakuntauudistuksen jälkeen aktiivista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa työllisyyden parantamiseksi.

Vuoden 2019 aikana kunnassa laaditaan hyvinvointisuunnitelma, jonka osana laaditaan sosiaali- ja terveystalveluiden hyvinvointisuunnitelma.

Toiminnan muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen valmistautuminen edellyttää lähivuosina palveluiden ja toimintojen kehittämistä siten, että maakuntahallinnon tullessa voimaan kunnan sote-talvet ovat laadukkaat, tehokkaat ja kustannuksiltaan kilpailukykyiset. Pakolaisten vastaanottamiseen ja kotouttamiseen kohdennetaan lisääntyvä panos myös perusturvan toimialalla. Kotihoidossa ja vanhuspalveluissa osallistutaan digitalisaatiota hyödyntäviin hankkeisiin. Ikääntyneiden palveluiden piirissä arvioidaan vuoden 2018 lopussa olevan noin 500 yli 75-vuotiaasta

Rautalammin kunnan tavoitetila ja nykytila ikäihmisten palvelu- ja laitoshoidossa ja palveluasumisessa	Valtakunnallinen tavoite suh-teutettuna Rautalammin ikäihmisiin	Vuosi 2017	Kunnan tavoitevuosi 31.12.2019
Laitostoshoidossa olevien osuus	3 % (14 henkil��)	0%	0 %
Kotona asuvien osuus	91-92 % (448 henkil��)	91%	91-92 %
Säännöllinen koti hoito	13-14 % (69 henkil��)	17%	13-14 %
Omaishoidon tuki	6-7 % (30 henkil��)	4,7%	6 %
Tehostetussa palveluasumisessa	6-7 % (30 henkil��)	8,9%	8%
Ryhmä- ja perhekodissa asuvien osuus	2 % (10 henkil��)	1%	2 %
Yhteensä noin		500	500

Sivistys-, koulutus-, kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-aikapalvelut

Sivistystoimen tavoite on antaa kuntalaisille vahvat juuret kasvamiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Tavoitteemme on myös tarjota pohja hyvälle elämälle sekä samalla luoda jatko-opintokelpoisuuden edellytykset. Kunta järjestää laadukasta peruskoulutusta kasvatuskumppanuusperiaatteella peruskouluissa ja toisen asteen koulutusta ratsastuslukiossa. Kasvatuskumppanuus tarkoittaa sitä, että pääasiallinen kasvatusvastuu on kodeilla ja koulutuksellinen vastuu on kouluilla ja opettajilla.

Kerkonjoen alakoulu, Matti Lohen yhtenäiskoulu ja Rautalammin ratsastuslukio tarjoavat laadukkaan oppimispolun hyvässä ja turvallisessa oppimisympäristössä. Riittävät opetusresurssit luovat Rautalammin hyvät mahdollisuudet perusasteen ja toisen asteen koulutukselle. Tavoite on, että kaikki nuoret jatkavat perusopetuksen toisen asteen opintoihin. Lukiossa pyritään laajaan kurssitarjontaan.

Ammattikoulutuksen osalta laaditaan kattavat yhteistyö- ja kumppanuussopimukset kunnan, yrittäjäjärjestön ja SAKKY:n välillä sekä tehdään yhteistyötä eri oppilaitosten, Snellman-Instituutin, yliopistojen ja muiden lukioden kanssa siten, että ne sisältävät myös pakolaisten kotouttamiseen ja työttömien kouluttamiseen liittyvät näkökulmat. Yrittäjyys, mediakasvatus, tieto- ja viestintätekniikan opetus ja kansainvälisyys ovat koulutuksessa kehitettäviä alueita. Vuoden 2017 aikana hyväksyttiin kulttuuristrategia.

Sivistysosaston kehittämishankkeet

Hankkeen nimi	Hankkeen sisältö	Hallinnointi ja vastuuhenkilöt	Hankkeen kokonaiskus tannukset	Rautalammin osuus kokonaisuu dessaan	Hankkeen kesto/saak ka	Toteutusvuodet
Nordplus Junior 1.vaihe: valmistava vierailu 2.vaihe: opiskelijoiden mukaan ottaminen	Rautalammin lukion, Suonenjoen lukion, Mazeikiu Merkelio Rackausko gimnazijan ja The comprehensive secondary school of West Icelandin yhteistoimintahanke, jossa tutustutaan kolmen maan: Suomen, Latvian ja Islannin koulutusjärjestelmän kulttuuriin ja historiaan	Rautalammin kunta, Sivistysjohtaja Olli Lipponen	15.000 €	0 €	31.12.2019	2018-2020
Pohjois-Savon lukioden tutoropettajatoiminta	Pohjois-Savon lukioden tutoropettaja-hanke, jonka avulla pyritään kehittämään lukioden toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa sekä valmistelemaan uuden LOPS2021 ja lukiolain 2019 perusteita ja tavoitteiden toteutumista. Työyhteisöjen osaamisen kehittäminen ja yhteisopettajuuden kehittäminen.	Kuopion kaupunki	214.000€	1000€	31.7.2020	2019-2020
Etsivä nuorisotyö	Etsivä nuorisotyötoiminnan mahdollistaminen Rautalammin kunnassa	Rautalammin kunta, Vapaa-aikasihteeri	37.500€	10.000€	31.7.2019	2018-2019
Kestävän kehityksen hanke Ekokompassi Kestävän	Rautalammin sivistysosaston globaalin ympäristövastuun kehittäminen Kestävän kehityksen edistäminen ja ilmastonmuutoksen ehkäisy.	Savon koulutuskuntayhtymä	610.000€	2000€	31.12.2020	2018-2020

Lukuloikka	Edistää lasten ja nuorten lukemista. Lukukoira vierailee kirjastolla. Kirjailijavierailut. Henkilöstön koulutus	Kuopion kaupunki	500€	31.12.2019	2019	
Perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet	Ryhmäkokojen pienentäminen. Opetuksen eriyttämisen parempi mahdollistaminen.	Rautalammin kunta, rehtori, Terttu Salo	23.000€	4,600 €	31.12.19	2018-2019
Kerhotoiminnan tukeminen	Iltapäiväkerhotoiminnan järjestäminen. Opiskelijoiden itsensä ilmaisun ja liikunnallisuuden tukeminen.	Rautalammin kunta, rehtori, Terttu Salo	8.000€	2.400 €	31.12.19	1.8.18-31.12.19
Rautalammin opettajat digiaikaan	Digitaalisten välineiden hyödyntäminen opetuksessa.	Rautalammin kunta, sivistysjohtaja Olli Lipponen	5.160€	219 €	30.8.19	1.1.18-30.6.19

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on:

- 1) edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia
- 2) tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista
- 3) toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset
- 4) varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö
- 5) turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä
- 6) antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa
- 7) tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä
- 8) kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen
- 9) varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin
- 10) toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä

Liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja kulttuuritoiminta

Kunta tukee Rautalammin Urheilijat ry:n seuratyöntekijähanketta yhdessä seurakunnan, eri yhteisöjen, yritysten, ja yksityisten kanssa avustamalla seuraa valtuustokauden ajan vuosittain 32.000 eurolla. Kunta tukee vuosittain valtuustokauden ajan Rautalammin museota (Peuran museosäätiö) matkailu-, näyttely- ja kotiseutumuseotoiminnan, myönteisen kuntakuvan ja paikallisidentiteetin vahvistamisessa 45.000 eurolla. Avustuksen vastikkeellisuutta lisätään. Peuran museosäätiö on valtionosuuteen oikeuttava instituutio. Kirjaston sähköistä aineistoa lisätään ja omatoimikirjasto käynnistyi vuonna 2018. Vuonna 2018 aloitettua kirjaston aineistojen sirutusta jatketaan ja saatetaan loppuun vuonna 2019. Kunta kilpailutti edellisen valtuustokauden aikana päättyneet sopimukset, jotka koskevat huolto- ja kunnossapitopalveluja, liikunta-, urheilu- ja vapaa-aikatoimintaa. Rautalammin kunta järjestää vapaa-aikatoimen tilojen, alueiden, laitteiden ja

varusteiden vuosittaisen kunnossapidon omana työnä tai ostamalla palvelut tai palveluja yrityksiltä tai yhteisöiltä. Kunta tukee vapaa-aikatoimen työntekijöiden, yhdistysten, projektihenkilöiden ja seuratyöntekijän välisiä tehtäviä ja työnjakoa koordinoivaa työryhmä.

Tavoitteet:

1. Tuetaan kuntastrategian neljää painopistettä
 - a. Kasvun ja elinkeinon kehittäminen
 - b. Palveluiden kehittäminen
 - c. Viihtyisän ympäristön rakentaminen ja ylläpito
 - d. Koulutukseen panostaminen
2. Sivistysosaston sisäisen toiminnan painopisteet ovat:
 - a. Palautteenannon kehittäminen
 - b. Vuorovaikutuksen kehittäminen
 - c. Sisäisen ja ulkoisen viestinnän parantaminen

Julkiset investoinnit 2019-2023

Rautalammin kunnan investointikohteet perustuvat kunnanvaltuuston aikaisempien vuosien strategisiin linjauksiin ja taloussuunnitelmiin. Investointikohteisiin haetaan valtionosuuksia.

Investointikohteet vuosiksi 2019-2023 on esitetty seuraavalla sivulla olevassa taulukossa.

Investointikohteiden kustannusarviot ovat yhteensä noin 10 milj. €, joihin saadaan arviolta 1,0 milj. € valtionosuuksia. Nettokustannukset ovat n.9 milj. €. Suurten hankeinvestointien yhteydessä tulee selvittää ylläpitokustannukset ja vaadittavat henkilöstöresurssit ennen hankepäätöstä.

RAUTALAMMIN KUNTA					20.11.2018		muutos 21.11.2018
INVESTOINNIT v. 2019 sekä SUUNNITELMAVUODET 2020-20		TA	TS	TS	TS	TS	
	Kokonais- kustann €	2019	2020	2021	2022	2023	Selite
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	
8000 Maa-alueet							
8010 Rakennetut kiinteistöt							
76 TALONRAKENNUS							
8150 Perusturva talonrakennus							
Rautalammin terveyskeskuksen peruskorjaus; ilmastointisuunn. 20, suunnittelu 60, toteutus 1200	1290	30	60	600	600		Sote-asian takia siirretty investointia
Kuutinharjun aluetyöt	750	550	200				kustannukset jakaantuvat toteutuessaan investointimenoina; 8450 julkinen käyttöomaisuus, 8700 vesilaitos, 8750 viemärlaitos voiko jakaa jo tässä vaiheessa ?? Purkukustannusten suuruus n.300.000?
Sis. sop mukaisesti mm. lämmitys-, viemäri-, vesi- ja kadunrakennuskustannuksia. Myös vanhojen rakennusten purkukustannukset.							
Päiväkotitoimen (korjaus, laajennus, tms.)	1020	520	500				
8200 Sivistystoimen talonrakennus							
Matti-Lohen koulun liikuntasali 400 m ² , suunnittelu ja korjaus	570	570					Liikuntasalin uusi alapohja, seinien ja laipion uusia rakenteita.
Urheilukentän huoltorakennus	190		20	170			Suunnittelu 20, toteutus 170
8250 Tekninen toimi talonrakennus							
Kunnanvirasto; sisäilmakorjaus	2215	35	180	2000			2019 tutkimukset, 2020 suunnitelmat, 2021 toteutus
Ratsastuskeskus	25		25				sähkötyöiden saneeraus

78 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS							
8450 Tekninen toimi julkinen käyttöomaisuus							
Katuvalaistuksen uusiminen kaavatiet	75	10	65				
Kaavateiden asfaltointi ja oijen kunnostus	175	35	35	35	35	35	19 Vihertie, 20 alatie, 21 Opintie, 22 Koulutie, 23 Rihipellontie
Torin kehittäminen ja keskustaaajan puistorakentaminen	250		210	20	20		
Etelä- Konneveden vesistömatkailun mahdollistaminen; Konnekosken entisöinti	20	5	15				Lupaprosessi n.5000€
Etelä-Konneveden vesistömatkailun mahdollistaminen; venekanavan suunnittelu ja lupaprosessi sekä rakentaminen	1690	50	240	1000	400		Lupaprosessi n. 20000€. Yleiskaavojen tarkistus. Rahoitus tarkentuu (ELY)
Rautalammin - Konneveden luontomatkailun investoinnit; Kierinniemen, Hanhitaipaleen satamat ja Pitkälähdän, Vahvalahden, Pitkänpohjanlahden, Navettasaaren ja Koipiniemen rantautumispaikat	70	70					veneluiskat 2 kpl, kyltit, laavu ja wc Pitkänpohjanlahti, laavu Pitkälähti?
Kerkonkosken sataman kohentaminen	28	28					mm. suihkutilan ja wc:n korjaus, uusi kansi isoon laituriin, vanhan laiturin purku
Polttoainejakelu Kerkonkosken satama	40		40				
Kirkonkylän rakennusasemakaavan käynnistäminen	100		50	50			koko kirkonkylän alue??
Korpjärven yleiskaava	30	30					Asemakaavoitus pysähtynyt
Kierinniemen aluetyöt, tiestö, suunnittelu ja toteutus	90		15	75			Uuden ROY:n alue ?
Korpjärven aluetyöt, suunnittelu ja toteutus	15			5	10		Asemakaava alueelle ollut vireillä jäänyt vaiheeseen, elyn:lausunto 11/2015.
8600 Sivistystoimi julkinen käyttöomaisuus							
Kuntoportaati	40		40				

80 IRTAIN OMAISUUS							
8600 Sivistystoimi irtain omaisuus							
Matti-Lohen koulun AV-laitteet	50	50					Osatoteutus tehty v. 2018, älytaulut
8650 Tekninen toimi irtain omaisuus							
Kuorma-auton uusinta, tekninen toimi	70	70					
Rakennusrekisterin laadunparannus/Kiinteistörekisteriselvitys	54	54					Hanke v. 2017-2019, palkkaus,-matka- ja muut kulut 2019 yht. 54000
KuntaNet 7.0 rakennusvalvonta -ohjelmisto	20	20					KuntaNet 7.0 rakennusvalvontaohjelma sis. rakennus- ja huoneistorekisterin
Rakennuslupien sähköinen käsittely ja arkistointi - ohjelmisto	20	20					Kuntanet 7.0 rakennusvalvontaohjelman lisäosat
Opaskartan ja internet kartaston päivittäminen kunnan karttapalveluun	20	20					
Huoltokirjaohjelmisto; kunnan omistamat ja ylläpitämät rakennukset	30	30					
Kunnanviraston palvelimet	20	20					

82 VESIHUOLTO							
8700 Vesilaitos kirkonkylä							
Saikarintien vesijohto (jatko), suunnittelu	40		40				
Vesijohtorunkolinjaan kolme mittaus- ja sulkukaivoa	45	45					Kirkonkylä, keskusta
Vesijohtorunkolinjan peruskorjaus, suunn. 20, Himanit		170	150				
8750 Viemärlaitos kirkonkylä							
Rakennettujen siirtoviemäreiden varrella olevien kiinteistöjen yhdistäminen viemäriverkostoon ja niihin liittyvät talojohdot	280	140	140				Suunn. 75, Syväjärvi 45, Rannikko 30, Korpjärvi 15, Kurkilahti 65, Kierinniemi 55,
Vesi- ja viemäriverkoston saneeraussuunnitelma	55		55				
Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus, toteutus	90			30	30	30	
Vesihuollon kehittämissuunnitelma	15	15					
Herrantien/Kerkonkoskientien talohaarojen rakentaminen	75			25	25	25	
Keskustaajaman vesistöön sijoitetun viemärin siirtäminen maalle Savisilta-Kuutinharjun jv-pumppaamo välinen osuus	160		160				
Sidotut kustannukset							
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, €	9 727	2 587	2 240	4 010	1 120	90	

Vesilaitos liikelaitoksena

Kunnan liikelaitoksena vesilaitoksen tulee saada vesihuoltolain (9.2.2001/119) 18 §:n mukaisesti tuottoa toteutuneiden ja suunniteltujen investointikustannusten kattamiseksi.

Vesihuoltolain nojalla vesihuollon maksut ja kustannukset tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä niillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen investoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle. Käyttömaksujen tulee olla kohtuulliset ja tasapuoliset.

Vuodet 2019-2023

Vuosien 2019 -2023 aikana vesilaitosinvestoinnit ovat yhteensä noin 1.065 milj. euroa. Tästä noin 0,355 milj. euroa on suunniteltu käytettäväksi uusien vesi- ja viemäri liittymien rakentamiseen. Vanhan vesi- ja viemäriverkoston saneeraukseen on varattu noin 0,710 milj. euroa.

Yhdyskuntarakenne ja ympäristö

Kaavoituksella ja maankäyttöratkaisulla mahdollistetaan kunnan laajalle haja-asutusalueille tapahtuva vapaa-ajan asunto-, omakotitalo- ja yritysrajojen rakentaminen. Vuonna 2019 toteutettavaksi suunniteltuja kaavoitushankkeita ovat Kuutinharjun asemakaavan päivittäminen, Korpjärven rantaosayleiskaavoituksen aloittaminen, ja Hankaveden ja Etelä-Konneveden rantaosayleiskaavojen päivittäminen pienvenekanavan kohdalta.

VUODEN 2019 TALOUSARVIO

Vuoden 2019 talousarviota on valmisteltu tilanteessa, jossa talouskasvu ja työllistyminen ovat piristyneet, mutta samanaikaisesti valtion toimenpiteiden vaikutukset aiheuttavat suuret haasteet. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus on vuoden 2019 talousarvioesityksessä 253.mil. euroa kuntataloutta heikentävä. Rautalammin kunnassa valtionosuuksien leikkausten vaikutus on -644 736 EUR / 198 EUR asukas / -5,3%. Myös verotulot jäävät alle odotusten. Verotulojen määräksi on arvioitu 10.740.000 euroa, nousua vuoteen 2018 nähden on 3.1 %. Kunnallisveron nousu on 3.3%, yhteisöveron 3.4% ja kiinteistöveron vaatimattomampi 1.3%.

Talousarvion toimintakulujen loppusumma on 25. 852.571 euroa ja toimintatuottojen 3.050.149 euroa. Talousarvion 2019 tuloslaskelman perusteella toimintatuotot laskevat 8,3 % eli n.260.000 euroa. Henkilöstökulujen arvioitu nousu on 2,6 % noin 200. 000 euroa. Suurinta nousu on palveluiden ostoissa, jotka nousevat 7,4% eli noin 850.000 euroa. Kasvu selittyy pitkälti sosiaalipalveluiden, lähinnä erityissairaanhoidon lisääntyneistä tarpeista.

Teknisen lautakunnan esittämän esityksen mukaan tulevan vuoden 2019 investointimenot ovat 2.587.000 euroa. Investoinneista suurimmat kohdistuvat tulevaan päiväkotiratkaisuun ja Matti-Lohen koulun liikuntasaliin.

Tuloslaskelman mukainen vuosikate 406.432 euroa. Taso on selvästi aiempia hyviä vuosia alhaisempi, mikä selittyy valtionosuuksien ja verotulojen huomattavasti alentuneesta tasosta. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 950.086 euroa. Poistojen jälkeen talousarviossa on alijäämää 1.356.518 euroa. On siis selvää, tilikauden tuloksen jäädessä huomattavan alijäämäiseksi joudutaan turvautumaan taloutta tasapainottaviin toimiin tulevana vuonna.

Rautalammin kunnan lainamäärä on vuoden lopussa noin 10.5 miljoonaa. Tulevien investointien takia lainamäärä arvioidaan kasvavan noin 1,2-2 miljoonaa euroa.

TALOUSARVION RAKENNE JA SISÄLTÖ

Talousarvio koostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta, investointiosasta ja henkilöstöosasta. Käyttötalousosassa asetetaan toiminnan sitovat tavoitteet ja esitetään suunnitelma, miten toiminnan tarvitsema rahoitus katetaan. Tuloslaskelmaosa kertoo, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, juokseviin rahoitusmenoihin kuten korkoihin sekä poistoihin ja arvон alennuksiin. Investointiosassa kerrotaan hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot. Investointimenot ja tulot budjetoidaan arvioidun rahankäytön ja tulokertymän mukaan. Rahoitusosassa osoitetaan kuinka paljon tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja miten rahoitustarve katetaan.

TALOUSARVIOASIAKIRJA

Valtuuston on kuntalain mukaan hyväksyttävä kunnalle vuoden loppuun mennessä seuraavalle kalenterivuodelle talousarvio ja taloussuunnitelma. Tämä asiakirja sisältää Rautalammin kunnan kuntalain 110§:n mukaisen talousarvion vuodelle 2019. Se sisältää lain määrittelemät osat ja antaa sen vaatimat tiedot ja arviot. Talousarvioissa on määrärahat ja tuloarviot lähtökohtaisesti esitetty bruttomääräisesti niin, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Talousarvio sisältää myös määrärahojen käytön sitovuusmäärittelyt. Talousarvio sisältää suunnitelman siitä miten tuloslaskelmassa esitetty vuosikatteen taso ja tulos talousarviovuoden osalta voidaan saavuttaa

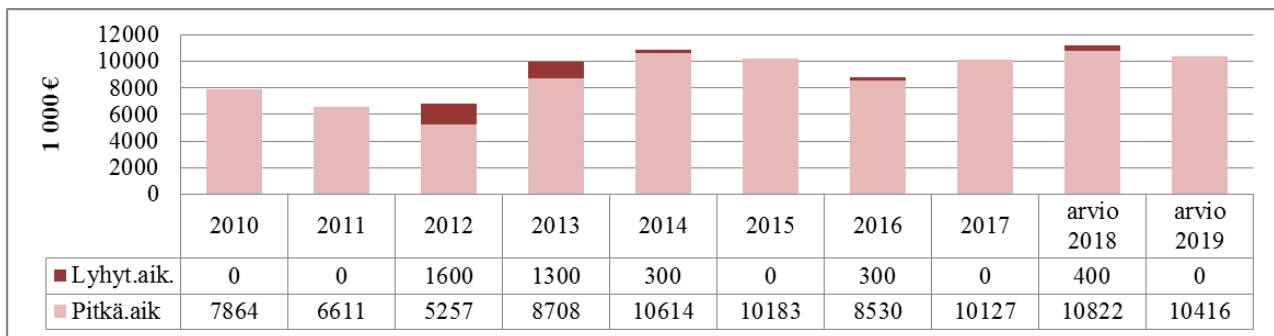
MENOT JA TULOT PÄÄLUOKITTAIN (ULKOISET 1000€)

MENOT	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Käyttötalous	25 166	25008	25853
Tuloslaskelmaosa	172	271	221
Investointi	2 514	3237	2587
Rahoitusosa ilman tilap.lainoja	1 404	1500	1320
Yhteensä	29 256	30016	29981

TULOT	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Käyttötalous	3 514	3160	3050
Tuloslaskelmaosa	23 643	22766	22617
Investointi	0	256	0
Rahoitusosa ilman tilap.lainoja	3 000	2200	2000
Yhteensä	30 157	28382	27667

Taulukossa vertaillaan vuoden 2018 talousarviota muutoksineen vuoden 2019 talousarvioon. Taulukko kertoo sen, miten tilanne vaihtelee käyttötalouden, investointien ja esim. lainarahoituksen suhteen.

LAINATILANNE 31.12. (1000 €)

ASUKASLUKU 31.12.2017

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Yhteensä	3444	3428	3373	3305	3288	3255
Muutos	-37	-16	-55	-68	-17	-33
Naiset	1716	1718	1703	1651	1634	1615
Miehet	1728	1710	1670	1654	1654	1640

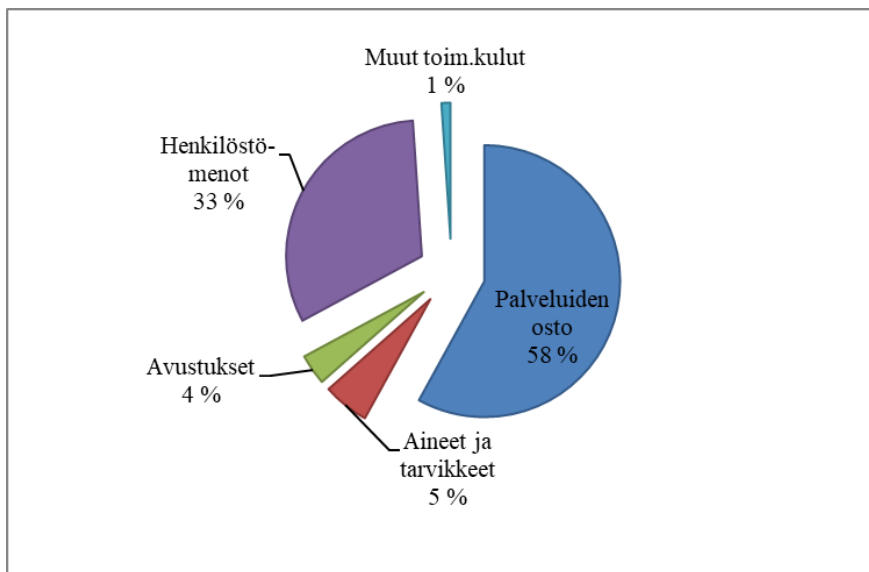
VEROPROSENTIT VUONNA 2019

Tuloveroprosentti	22,00 %
Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen kiinteistövero	1,00 %
Vakituisen asuinrak. kiinteistövero	0,70 %
Muiden asuinrak. kiinteistövero	1,30 %
Yleishyöd. yhteisöjen kiinteistövero	0,00 %

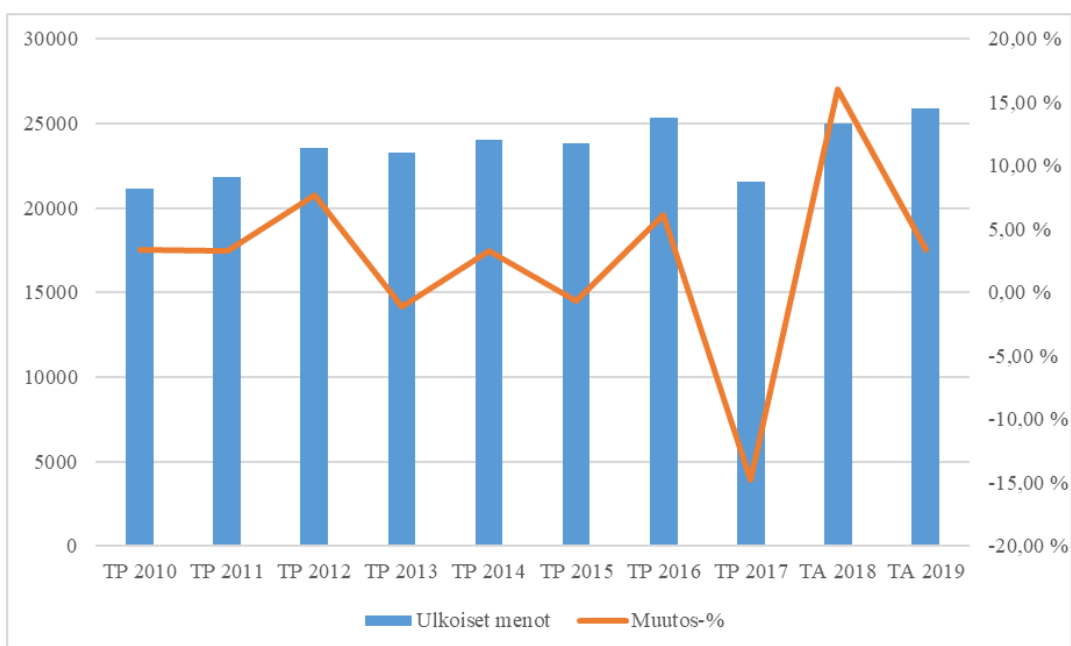

TOIMINTA MENOT MENOLAJEITTAIN (ULKOISET 1000 €)

Menolaji	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Henkilöstömenot	8 037	8 014	8 219
Palveluiden osto	14 147	14 234	14 999
Aineet ja tarvikkeet	1 354	1 466	1 418
Avustukset	1 310	1 067	942
Muut toim.kulut	318	227	275
Yhteensä	25 166	25 008	25 853

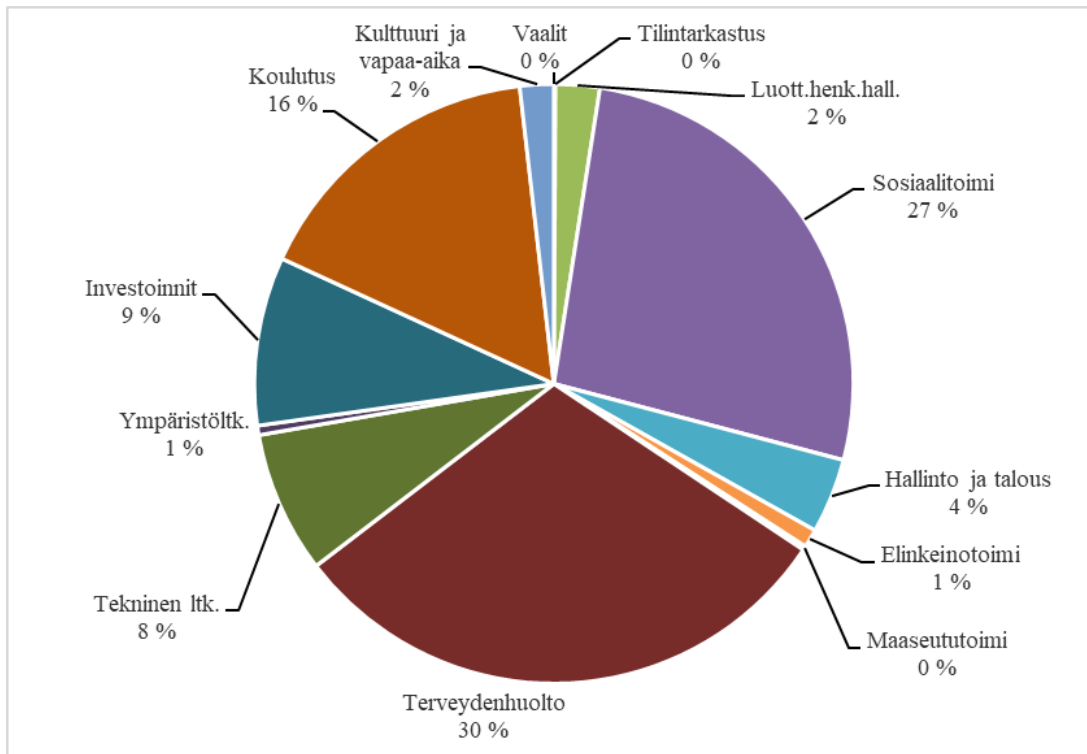
ULKOISET KÄYTTÖMENOT 2010 – TA2019 (1000 €)

MENOT TOIMINNOITTAIN (ULKOISET 1000 €)

Vaalit	11	10	11
Tilintarkastus	12	10	14
Luott.henk.hall.	795	741	677
Hallinto ja talous	914	1 171	1 149
Elinkeinotoimi	500	590	284
Maaseututoimi	40	56	59
Sosiaalitoimi	6 125	7 287	7 573
Terveysthuolto	7 550	7 974	8 606
Koulutus	3 538	4 591	4 640
Kulttuuri ja vapaa-aika	427	518	518
Tekninen lautakunta	1 562	1 942	2 178
Ympäristölautakunta	76	118	144
Investoinnit	2 514	3 237	2 587
Yhteensä	24 064	28 245	28 440

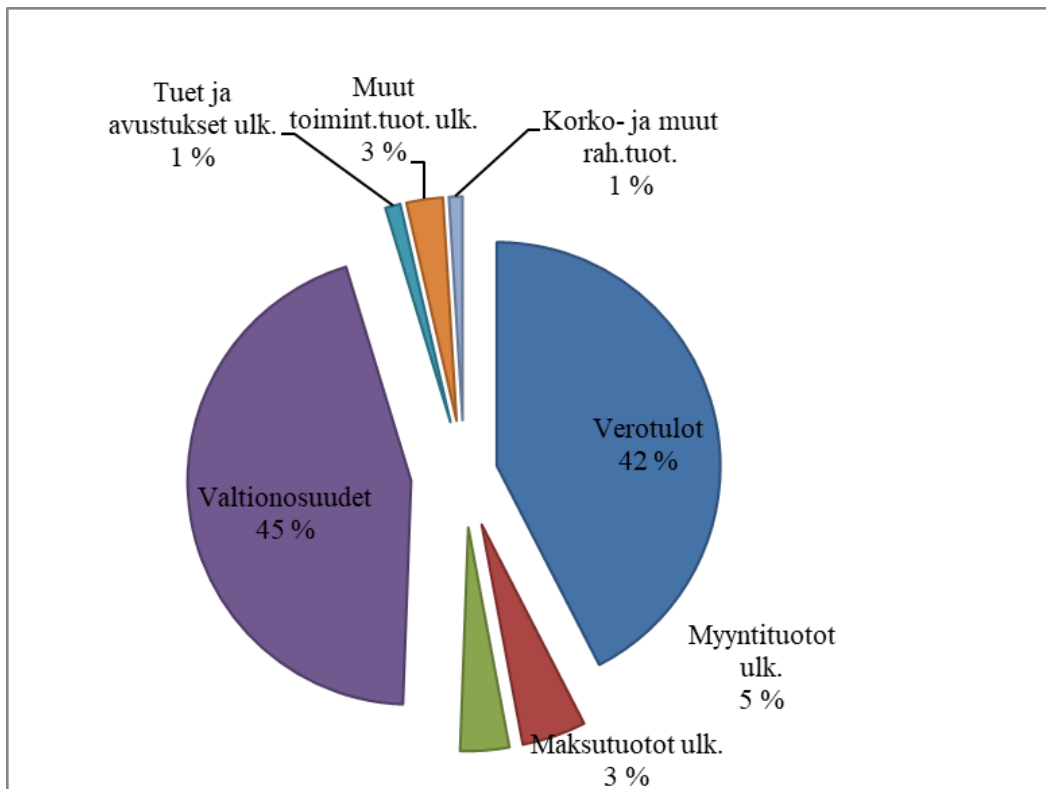
Taulukko kertoo miten eri toimintojen menot ovat muuttuneet ja mikä on niiden suhteellinen osuus kunnan menoista.

TOIMINTA- JA RAHOITUSTULOT (1000 €)

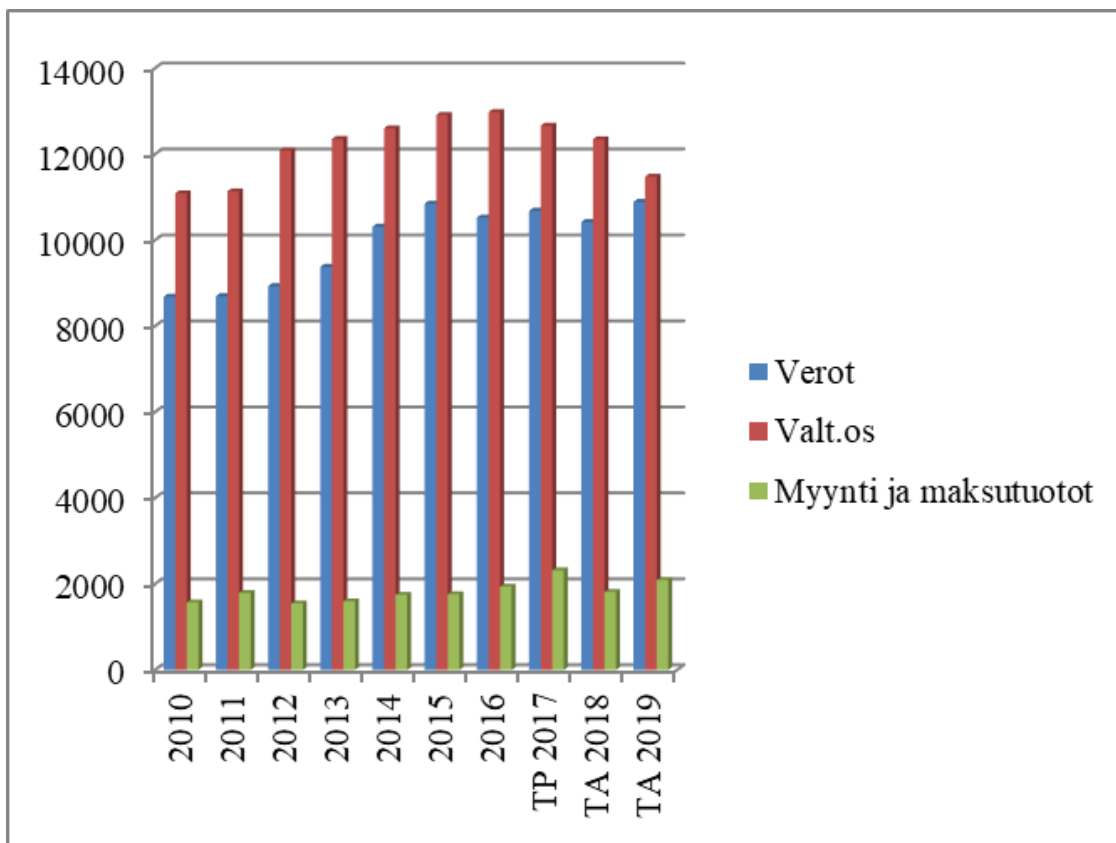
	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Verotulot	10 683	10 421	10 890
Valtionosuudet	12 663	12 345	11 476
Myyntituotot ulk.	1 353	955	1 188
Maksutuotot ulk.	965	859	905
Tuet ja avustukset ulk.	631	778	282
Muut toimintatuotot ulk.	565	569	675
Korko- ja muut rah.tuotot	322	251	251
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Yhteensä	27 182	26 178	25 667

Taulukosta ja kuviosta nähdään kunnan riippuvuus verotuloista ja valtionosuuksista.

SUURET TULORYHMÄT

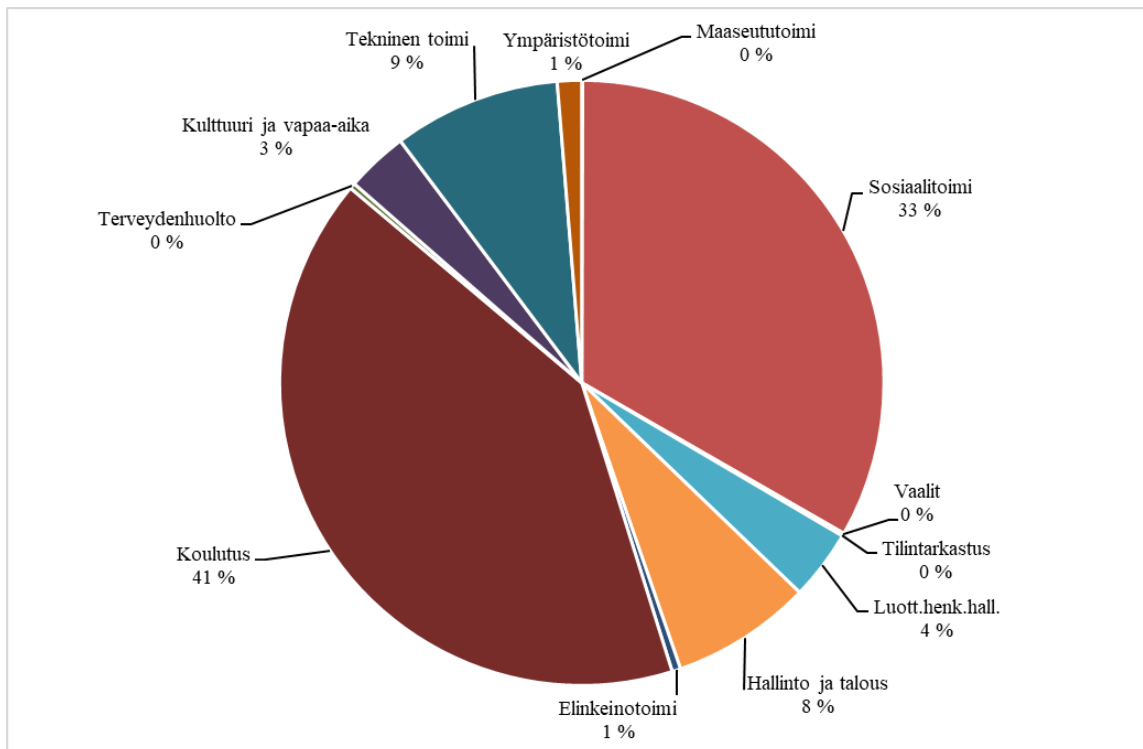
	Verot	Valt.os	Myynti ja maksutuotot
2010	8684	11089	1573
2011	8695	11135	1794
2012	8930	12090	1548
2013	9379	12354	1598
2014	10313	12599	1747
2015	10847	12913	1762
2016	10526	12980	1938
TP 2017	10683	12663	2318
TA 2018	10421	12345	1814
TA 2019	10890	11476	2093

HENKILÖSTÖKULUT TOIMINNOITTAIN (1000 €)

Menolaji	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Vaalit	10	8	10
Tilintarkastus	3	3	3
Luott.henk.hall.	336	344	307
Hallinto ja talous	631	614	618
Elinkeinotoimi	212	142	38
Maaseututoimi	4	0	4
Sosiaalitoimi	2 622	2575	2732
Terveystenhoito	22	22	25
Koulutus	3 238	3319	3367
Kulttuuri ja vapaa-aika	229	265	273
Tekninen toimi	660	637	735
Ympäristötoimi	70	85	107
Yhteensä	8 037	8014	8219

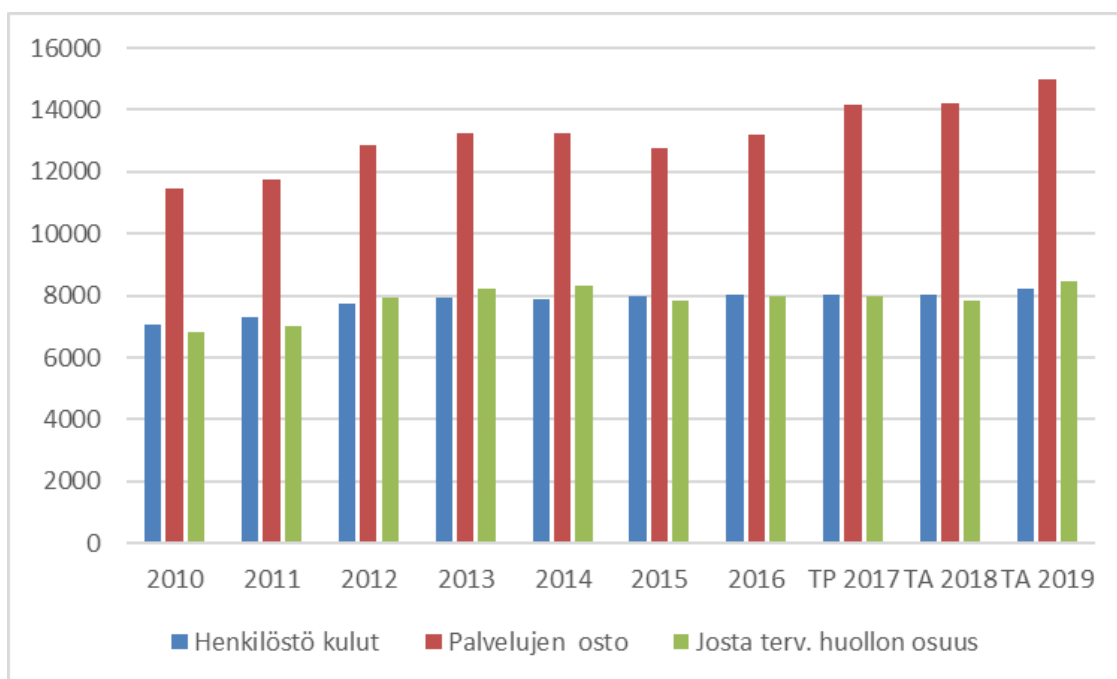
Kuvio osoittaa henkilöstön sijoittumisen kunnan eri sektoreille sekä siinä tapahtuneet muutokset.

HENKILÖSTÖKULUT JA PALVELUJEN OSTO

Kuviossa on vertailtu suuria tuloryhmiä sekä myynti ja maksutuloja. Myynti- ja maksutulojen yhteenlaskettu määrä on noin 2,0 milj. euroa. Kuvio osoittaa verotulojen ja valtionosuuksien suuren merkityksen kunnan tulonmuodostuksessa. Kielteinen kehitys näissä ryhmissä aiheuttaa ongelmia, joita on vaikea kompensoida. Oman tulo-rahoituksen merkitys kasvaa lähivuosina selvästi.

	Henkilöstö kulut	Palvelujen osto	Josta terv. huollon osuus
2010	7072	11474	6843
2011	7293	11737	7020
2012	7740	12868	7911
2013	7926	13260	8201
2014	7874	13241	8306
2015	7983	12763	7845
2016	8044	13214	7980
TP 2017	8037	14147	7994
TA 2018	8014	14234	7825
TA 2019	8219	14999	8461

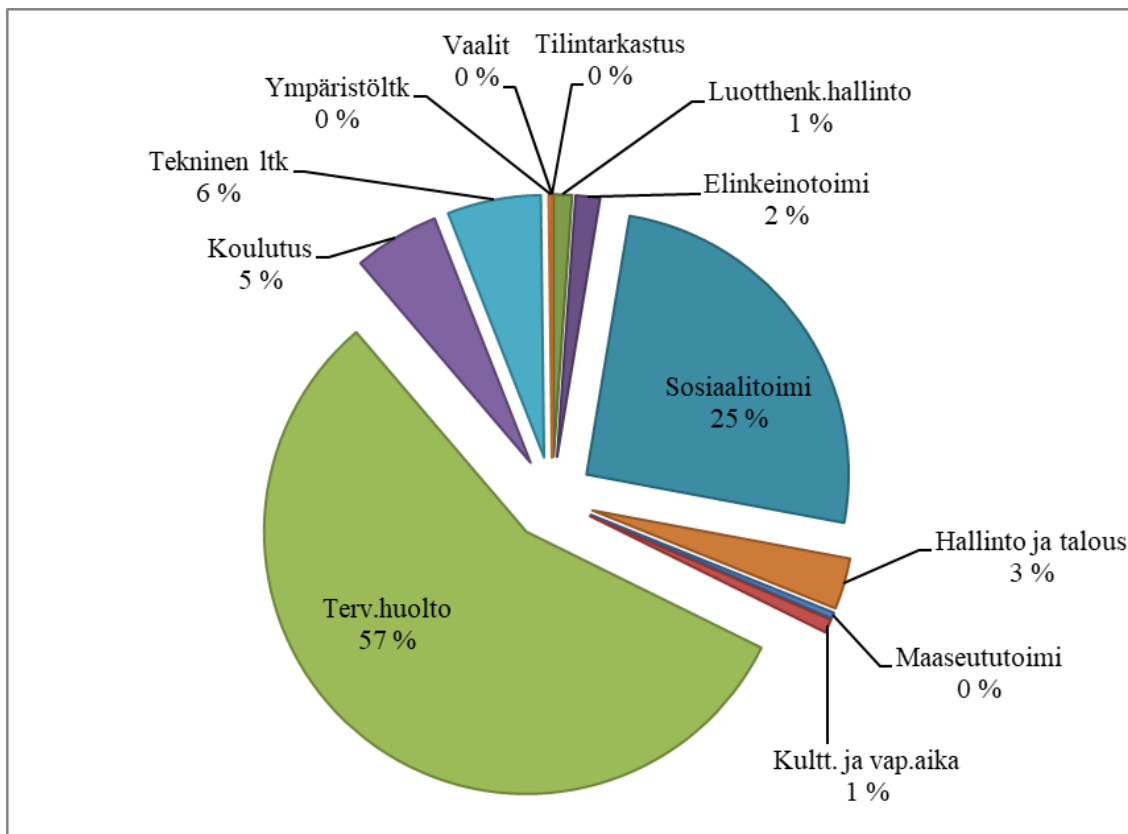

PALVELUJENOSTO TOIMINNOITTAIN (ULKOISET 1000 €)

Käyttötalous	TP 2017	%	TA 2018	%	TA 2019	%
Vaalit	3	0,0	2	0,0	1	0,0
Tilintarkastus	14	0,1	8	0,1	11	0,1
Luott.henk.hallinto	348	2,5	174	1,2	169	1,1
Hallinto ja talous	453	3,2	489	3,3	472	3,1
Elinkeinotoimi	329	2,3	348	2,3	225	1,5
Maaseututoimi	51	0,4	56	0,4	55	0,4
Sosiaalitoimi	3 389	24,0	3 625	24,2	3 795	25,3
Terv.huolto	7 994	56,5	7 825	52,2	8 461	56,4
Koulutus	649	4,6	777	5,2	791	5,3
Kultt. ja vap.aika	126	0,9	130	0,9	125	0,8
Tekninen lautakunta	776	5,5	773	5,2	865	5,8
Ympäristölautakunta	15	0,1	27	0,2	29	0,2
Yhteensä	14 147	100,0	14 234	94,9	14 999	100,0

Taulukkoon on koottu eri toimialojen palvelujen osto kunnan ulkopuolisilta palveluntarjoajilta.

Terveystenhuollon luku on selvästi muita suurempi, koska koko terveydenhuolto on ostopalvelua.

TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarvion toimeenpanosta

Kunnanvaltuuston talousarviopäätöksen jälkeen kunnanhallitus määrittelee ja arvioi täytäntöönpano-ohjeissaan lautakuntien ja mahdollisesti edelleen viranhaltijoiden päätösvallan määrärahojen jakamisessa. Lautakunnat ja viranhaltijat hyväksyvät annettujen täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti entisen tapaan käyttösuunnitelmat määrärahojensa jakamisesta ja toimittavat ne tiedoksi kunnanhallitukselle ja taloustoimistoon.

Talousarvion sitovuus

1. Käyttötalouden määrärahojen sitovuus
 - 1.1 Kunnanvaltuusto hyväksyy määrärahat toimielintasolla ja antaa kunnanhallitukselle tehtäväksi päättää määrärahoista tehtävätasolla.
 - 1.2 Kunnanhallitus määrittelee täytäntöönpano-ohjeissa lautakuntien ja viranhaltijoiden päättäväisyyden määrärahojen edelleen jaossa.
 - 1.3 Teknisen toimen talousarviossa rakennusten jakamattomissa erissä olevaa vuosikorjauksiin tarkoitettua määrärahaa voidaan siirtää kunnanhallituksen päätöksellä toteutuneiden kustannusten suhteessa muille hallintokunnille, tehtäväalueille ja tulosityksiköille.
 - 1.4 Kunnanhallitus voi talousarviovuoden aikana tehdä muutoksia kunnanvaltuuston toimielintasolla hyväksymään talousarvioon niin, että talousarvion ulkoisten menojen loppusumma ei näiden muutosten seurauksena kasva.

KÄYTTÖTALOUSOSA

OSASTOJEN TOIMINTA 2019

130 Tilintarkastus

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten tarkastuslautakunnan. Hallintosäännön mukaan tarkastuslautakuntaan kuuluu seitsemän jäsentä.

Valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman JHTT-tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön. Kuluvan valtuustokauden 2017-2021 tilintarkastuspalveluista on tehty sopimus KPMG julkishallinnon palvelut Oy:n kanssa.

Vastuuhenkilö

Hallintojohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Tilinpäätös 2018, arviointikertomus
2. Tarkastusuunnitelman toteuttaminen

130 Tilintarkastus	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)					
M E N O T (ulkoiset)	11 586	10 000	13 850	38,50	3 850
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	11 586	10 000	13 850	38,50	3 850
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	1 386	1 419	1 380	-2,70	-39
TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 386	1 419	1 380	-2,70	-39
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	12 972	11 419	15 230	33,40	3 811
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	3,99	3,47	4,69		

18 Kunnanvaltuusto ja-hallitus

Toiminnan kuvaus

Kunnanvaltuusto päättää kunnan strategisista linjauksista ja huolehtii kunnan talouden tasapainoista. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallintotehtävistä ja taloudenhoidosta sekä vastaa valtuuston käsiteltävien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kunnanhallituksen keskeisenä tehtävänä on vastata valtuuston päättämien strategioiden toteuttamisesta. Kunnanhallituksen alaisuudessa toimii henkilöstöjaos, kaavoitusjaos, elinvoimalk, kotouttamisjaos sekä vapaa-ajan asukastoimikunta. Kunnan johtamistoiminnan tehtävänä on saada kunnan organisaatio ja koko yhteisö toimimaan siten, että kunnan visio, toiminta-ajatus ja päämäärät sekä asetetut tavoitteet toteutuvat.

Vastuuhenkilö

Kunnanjohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Uuden kuntastrategian 2030 jalkauttaminen, kärkitavoitteiden mukaisesti (palvelut, kasvu ja elinkeinot, viihtyisä ympäristö, koulutus)
2. Sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttöönotto ja sen vakiinnuttaminen kunnan päätöksenteon tueksi.
3. Tuloksekas edunvalvonta maku- ja sote-uudistuksessa.
4. Kunnan talouden tasapaino, tasapainotusohjelma, palvelujen kustannustehokkuus.

Perusteluita

Tulojen jyrkkä lasku, menojen jyrkkä nousu vaatii selkeitä toimia, vuosikate on saatava paremnaan olennaisesti, tavoitteena, että vuosikate kattaa poistot. Kunnanhallituksen määrärahoista varaudutaan edelleen tukemaan paikallisia yhteisöjä ja yhdistyksiä. Avustuksiin yhteisöille on varattu yhteensä 99.000 euroa, jossa on huomioitu mm. Peuran museosäätiö, Rautalammin Urheilijat, Sotainvalidit ja -veteraanit, Järvipelastajat.

Tunnusluvut ja mittarit

1. Tehdyt toimenpiteet, tavoitteiden toteutuminen
2. Valittujen indikaattorien muutokset, vertailutieto verrokkikunnista
3. Sotepalveluiden laatu säilyy nykyisellä tasolla tai paranee.
4. Tasapainotusohjelma, verrokkikunnat/naapurikunnat as/€, vuosikate positiivinen-poistot pystytään kattamaan

Kunnanvaltuusto ja -hallitus	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-181 100	-326 631	-208 800	-36,10	117 831
M E N O T (ulkoiset)	871 130	741 302	677 162	-8,70	-64 140
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	690 031	414 671	468 362	12,90	53 691
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	59 378	55 297	55 402	0,20	105
TOIMINTAKATE (sisäiset)	59 378	55 297	55 402	0,20	105
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	749 408	469 968	523 764	11,40	53 796
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	230,23	142,93	161,16		

170 Yleishallinto

Toiminnan kuvaus

Yleishallinnon palvelualue sisältää hallintopalvelut, yhteis palvelupisteen, henkilöstöhallinnon, kunnallisverotuksen (kunnan osuus verotuskustannuksista), työtoiminnan, asuntoasiat, ay- ja työsuojelutoiminta ja työterveyshuollon.

Hallintopalveluihin kuuluvat mm. keskusvaalilautakunnan, valtuuston, kunnanhallituksen ja henkilöstöjaoston esittelijä/sihteeripalvelut

Vastuuhenkilö

Hallintojohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Työhyvinvointikysely toteutetaan ja sen pohjalta suunnitellaan/tehdään kehittämistoimenpiteet.
2. Asuntostrategian laatiminen yhteistyössä teknisen toimen kanssa.
3. Asianhallintaohjelmiston tehokas hyödyntäminen.

Perusteluita

Istekkin hallinnoima hanke käynnistyi 2017, ja loppuvuodesta 2017 täsmentyi ohjelmisto, joka otetaan käyttöön. TOS:n (tiedonohjaussuunnitelma) valmistelu on edennyt ja se valmistuu alkuvuodesta 2018. Luottamus henkilöille (valtuutetut) on hankittu ipadit, jotka otetaan täysimääräisesti käyttöön vuoden 2018 aikana.

Tunnusluvut ja mittarit

- 1.Työhyvinvointikyselyyn vastausprosentti 100%
2. Valmis asuntostrategia.
3. Kh, kv ja lautakuntien kokoukset hoidetaan Casem-ohjelmiston kautta.

170 Yleishallinto	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-54 331	-90 800	-102 000	12,30	-11 200
M E N O T (ulkoiset)	501 249	593 210	561 476	-5,30	-31 734
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	446 918	502 410	459 476	-8,50	-42 934
Tulot (sisäiset)	-71 570	-68 880	-68 361	-0,80	519
Menot (sisäiset)	60 324	64 794	60 890	-6,00	-3 904
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-11 246	-4 086	-3 127	-23,50	959
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	435 672	498 324	456 349	-8,40	-41 975
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	133,85	151,56	140,42		

180 Taloushallinto

Toiminnan kuvaus

Taloushallinto sisältää palkanlaskentapalvelut, kirjanpitoalvelut (ostopalvelut Kuntalaskenta, myynti- ja ostoreskontra kunnan toimintaa), hankkeiden maksatukset, perintään osallistuminen ja ICT-palvelut kunnan toimintana.

Vastuhenkilö

Hallintojohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Kirjanpitoalveluiden uudelleen organisointi, vaihtoehtoina mm. kirjanpitoalveluiden kotiuttaminen tai sopimuksen päivittäminen.
2. Talouspalveluiden tuottaminen oikein ja ajallaan päätöksenteon tueksi, ajantasainen raportointi.
3. Palvelimien uusiminen.

Perusteluita

Sote-Maku uudistukseen varautuminen välttämätöntä, muutokset tulevat olemaan suuria. Aiemmin suunniteltu kuntayhteistyö kariutui. Nykyinen järjestelmä häiriö herkkä. Nykyiset palvelimet on tulleet elinkaarensa päähän, riskit toiminta häiriintymisestä ovat kasvaneet.

Tunnusluvut ja mittarit

1. Toimiva kirjanpito, omana tai ostettuna toimintana.
2. Reklamaatiot 0 kpl.
- 3.Uudet palvelimet hankittu.

180 Taloushallinto	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-1 976	-50 700	-52 000	2,60	-1 300
M E N O T (ulkoiset)	511 410	577 574	587 957	1,80	10 383
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	509 434	526 874	535 957	1,70	9 083
Tulot (sisäiset)	-293 414	-310 757	-276 736	-10,90	34 021
Menot (sisäiset)	17 698	20 159	24 910	23,60	4 751
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-275 717	-290 598	-251 826	-13,30	38 772
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	233 717	236 276	284 131	20,30	47 855
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	71,80	71,86	87,42		

26 Elinkeinotoimi

Toiminnan kuvaus

Toimialan tehtävänä on kuntakonsernin elinvoimaan, yritys- ja elinkeinoelämän kehittämiseen ja toimintaedellytysten luomiseen sekä työllisyyden edistämiseen liittyvät asiat.

Toiminnassa merkittävänä resurssina on Kehitysyhtiö SavoGrow Oy, jossa Rautalammin kunta on yksi kuudesta omistajasta. Kehitysyhtiön kautta kunnassa tuotetaan yrityspalvelua (elinkeinoasiamies) lähipalveluna sekä kehittämishanketoimintaa, jonka kohdentamisesta vastaa kehitysyhtiön hallitus. Kunnalla voi kehitysyhtiön kautta tapahtuvan hanketoiminnan lisäksi olla omaa kehittämishanketoimintaa.

Vastuhenkilö

Kunnanjohtaja, elinkeinoasiamies ja työsuunnittelija

Sitovia tavoitteita

1. Uusia yrityksiä perustetaan väh. 10 kappaletta vuodessa.
2. Yritysten kehittämishankkeita käynnistyy 5 kappaletta. (Elinvoimaohjelman toimenpide *kannattavan kasvun hinnoittelu*)
3. Business Finlandin innovaatioaseteleitä haetaan kunnassa toimiville yrityksille 5 kappaletta.
4. Sukupolven- tai muita omistajanvaihdoksia tapahtuu 2 kappaletta. (Elinvoimaohjelman toimenpide *palvelurakenteen turvaaminen*)
5. Käynnistetään toimenpiteet pääraitin elinvoimaisuuden kehittämiseen yhteistyössä kunnan muiden toimialojen (tekninen osasto, ympäristölautakunta) kanssa. (Elinvoimaohjelman toimenpide *elävä kuntakeskus*)
6. Kehitetään kunnan vuorovaikutteisuutta pysyvien asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden kanssa digitaalisia välineitä hyödyntäen. (Elinvoimaohjelman toimenpide *digitaalisesti läsnäoleva kunta*)
7. Matkailupalveluiden markkinointi ja tuotteistaminen käynnistyy yritysvetoisesti. (Elinvoimaohjelman toimenpiteet *matkailupalvelujen tuotteistaminen ja kansallispuisto yhteistyön alustana*)
8. Käynnistetään muuttajia tavoitteleva ohjelma, jonka osana selvitetään syitä poismuuttoon sekä kehitetään tontti- ja asuntotarjonnan markkinointia. (Elinvoimaohjelman toimenpiteet *paikkariippumaton työ, rautalampilaisen heimon hyödyntäminen ja vuokra-asunto- ja rantatonttitarjonta*)

Perusteluita

Osa kehittämistä toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden (esim. kehitysyhtiö) kanssa, osa puolestaan kunnan omana toimintana.

Tunnusluvut ja mittarit (Informatiiviset tunnusluvut, yhteitoiminta-alue)

	TP2015	TP2016	TP2017	TA2018	TA2019
Yrityskanta	263	255	253	253	250
Yritysmäärän nettomuutos	-1	-8	-2	0	-3
Asiakastapahtumien lukumäärä (SG:n CRM)	340	203	242	318	300

26 Elinkeinotoimi	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-37 143	-207 909	-2 000	-99,00	205 909
M E N O T (ulkoiset)	534 008	590 262	283 542	-52,00	-306 720
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	496 865	382 353	281 542	-26,40	-100 811
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	8 290	6 931	6 918	-0,20	-13
TOIMINTAKATE (sisäiset)	8 290	6 931	6 918	-0,20	-13
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	505 155	389 284	288 460	-25,90	-100 824
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	155,19	118,40	88,76		

270 Maaseututoimi

Toiminnan kuvaus

Sydän-Savon maaseutupalvelu vastaa yhteistoiminta-alueen maaseutuhallinnon hoitamisesta. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluu 11 kuntaa ja kaupunkia, isäntä kunta Siilinjärven kunta. Rautalammin kunnassa myös yksityistieasioiden hoito.

Vastuhenkilö

Maaseutuasiamies

Sitovia tavoitteita

1. Aktiivinen maatilataustaisen yritystoiminnan ja toimintaympäristön kehittäminen
2. Henkilöstön ammattitaidon hyödyntäminen
3. Palveluiden hallittu kustannuskehitys

Perusteluita

Yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa on toimipiste ja tilakäyntejä tehdään tarvittaessa. Sähköisten palveluiden käyttöä edistetään ja opastetaan. Viranomaistehtävien lisäksi kartoitetaan maaseutuyritysten kehittämistarpeita ja annetaan kehittämis- ja neuvontapalveluja asiakaslähtöisesti

Tunnusluvut ja mittarit (Informatiiviset tunnusluvut, yhteistoiminta-alue)

Lautakunnan asettamat tavoitteet	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Yhteistoiminta-alueen aktiivimaatilat	1951	1895	1825	1825	1789
Maksetut maataloustuet, M€	54	62	67	65	65
Maksetut maataloustuet Rautalampi M€	3,31	3,86	4,23	4,0	4,0
Maaseutuviranomaistehtävät					
- maatilaa/htv	198	183	176	178	174
- €/aktiivimaatila	302	307	325	320	338
- €/peruslohko	16,90	14,52	14,90	14,66	15,16
Maaseutuyritysten kehittäminen *					
- €/aktiivimaatila	81,06	94,81	93,07	115,75	107,87
- €/maaseutualueen asukas	2,26	2,43	2,48	3,20	3,00

*ei sisällä erillisten kehittämishankkeiden kuntavastinrahaa

270 Maaseututoimi	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)					
M E N O T (ulkoiset)	40 238	56 000	59 032	5,40	3 032
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	40 238	56 000	59 032	5,40	3 032
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	4 070	4 436	8 294	87,00	3 858
TOIMINTAKATE (sisäiset)	4 070	4 436	8 294	87,00	3 858
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	44 308	60 436	67 326	11,40	6 890
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	13,61	18,38	20,72		

307 Perusturvan hallinto						
Toiminnan kuvaus Perusturvan hallinto tuottaa laadukasta johtamista ja toimivia perusturvan hallinto- ja toimistopalveluita, jotka mahdollistavat laadukkaiden peruspalveluiden tuottamisen. Henkilöstö: Perusturvajohtaja ja toimistos sihteeri						
Vastuhenkilö Perusturvajohtaja.						
Sitovia tavoitteita 1. Lakisääteiset palvelut tuotetaan lakisääteisessä määräajassa. 2. Asiakirjahallintajärjestelmä otetaan käyttöön.						
Perusteluita						
Tunnusluvut ja mittarit						
	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Perusturvalautakunnan kokouksia	6	7	9	11	9	9
Käsiteltyjä asioita	63	72	85	101	100	100

307 Perusturvan hallinto	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-33 066	-160	-200	25,00	-40
M E N O T (ulkoiset)	124 569	134 427	139 632	3,90	5 205
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	91 503	134 267	139 432	3,80	5 165
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	75 229	79 245	78 121	-1,40	-1 124
TOIMINTAKATE (sisäiset)	75 229	79 245	78 121	-1,40	-1 124
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	166 732	213 512	217 553	1,90	4 041
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	51,22	64,94	66,94		

310 Sosiaalipalvelut
Toiminnan kuvaus Sosiaalipalvelut tuottavat sosiaalihuollon lakisääteiset palvelut kuntalaisille laadukkaasti ja viivytyksettä. Palvelu tuotetaan sekä omana että ostopalveluna. Palvelut tuotetaan siten, että edistetään ja tuetaan asiakkaan omaehtoista selviytymistä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia. Vammaispalvelujen/Kehitysvammahuollon uusille asiakkaille laaditaan toimintakykyarvioon perustuvat erityishuolto-ohjelmat ja hoito- ja palvelusuunnitelmat. Niiden mukaiset palvelut järjestään ilman aiheutonta viivästystä. Voimassa olevat hoito- ja palvelusuunnitelmat tarkistetaan ja päivitetään vähintään joka toinen vuosi. Palveluita tuottavien yritysten ja yhteisöjen valvonta niiden tuottamien palveluiden laadun varmistamiseksi. Toimeentulotuen tavoitteena on täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen viivytyksettä ja asiakkaiden tasapuolisen kohtelun varmistaminen. Kuntouttavalla työtoiminnalla pyritään edistämään pitkäaikaistyöttömien työllistymistä yhteistyössä muiden työllistämistä tukevien palveluiden kanssa. Kokkatoiminta tuottaa laadukasta kuntouttavaa työ- ja päivätoimintaa erityisryhmille. Lisäksi Kokkatoiminta tuottaa työllistymistä tukevaa nuortentyöpajapalvelua kaikille palvelua tarvitseville henkilöille. Kokka toiminta tuottaa työtoiminnan mahdollistavaa alihankintaa yrityksille ja kunnan muille sektoreille. Sosiaalitoimi: Perusturvajohtaja, toimistos sihteeri, 2 sosiaalityöntekijää ja 1 perhetyöntekijä Kokkatoiminta/Nuortenpaja: 0,5 avohuollonohjaaja, 2,5 ohjaajaa ja 1,5 yksilövalmentajaa Kotihoidon henkilöstö 28: (Kotipalvelu 19, Aapeli 6, KSH 3) 1 kotihoidon vastaava, 3,5 sairaanhoitajaa/terveydenhoitajaa, 16 lähihoitajaa, 5,5 kodinhoitajaa, 1 psykososiaalisen kotikuntoutuksen työntekijä 1 perushoitaja ja 1 yhteinen fysioterapeutti palvelu-asumisen kanssa. Palveluasumisen henkilöstö (12,5): 1 palveluasumisen vastaavavastaava, 1 sairaanhoitaja, 8,5 lähihoitajaa, 1 perushoitaja, 1 lastenhoitaja ja 1 yhteinen fysioterapeutti kotihoidon kanssa. Ravintokeskus: Ravitsemispäällikkö ja 5 keittäjää
Vastuhenkilö Perusturvajohtaja
Sitovia tavoitteita 1. Lakisääteiset palvelut tuotetaan määräajassa koko perusturvassa. 2. Toimitaan osana perhekeskusmallia sosiaalityössä. 3. Selvitetään digipalvelujen / etäyhteyksien mahdollisuutta kotihoidon työkentällä.
Perusteluita
Tunnusluvut ja mittarit Sosiaalitoimen tunnusluvut ja mittarit esitellään kunkin palveluyksikön tunnusluvuissa.

310 Sosiaalipalvelut	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-273 316	-268 810	-211 150	-21,50	57 660
M E N O T (ulkoiset)	3 229 442	3 568 488	3 521 939	-1,30	-46 549
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 956 126	3 299 678	3 310 789	0,30	11 111
Tulot (sisäiset)	-14 413	-14 250	-24 950	75,10	-10 700
Menot (sisäiset)	37 594	50 496	41 919	-17,00	-8 577
TOIMINTAKATE (sisäiset)	23 181	36 246	22 941	-36,70	-13 305
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 979 307	3 335 924	3 333 730	-0,10	-2 194
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	915,30	1014,58	1025,76		

310 Sosiaalipalvelut / 3055 Vammaispalvelut

Toiminnan kuvaus

Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon uusille asiakkaille laaditaan toimintakykyarvioon perustuvat erityishuolto-ohjelmat ja hoito- ja palvelusuunnitelmat. Niiden mukaiset palvelut järjestetään ilman aiheutonta viivästystä. Voimassa olevat hoito- ja palvelusuunnitelmien tarkistetaan ja päivitetään vähintään joka toinen vuosi.

Sosiaalityöntekijä ja avohuollon ohjaaja.

Vastuhenkilö

Vammaispalveluiden sosiaalityöntekijä.

Sitovia tavoitteita

1. Kaikilla asiakkailla on voimassa oleva ja laadukas palvelusuunnitelma sekä tarvittavat palvelut.
2. Palveluita tuottavien yritysten valvonta niiden palveluiden laadun varmistettavaksi.

Perusteluita

Riittävällä resursoinnilla voidaan varmistaa oikea-aikaisten palveluiden järjestäminen.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Vammaisten kuljetuspalveluja saaneet	143	145	104	92	100	100
Asunnonmuutostöitä	17	38	16	18	25	25
Henkilökohtaisia avustajia / asiakkaalla	22	24	23	27	27	27
Vammaisten asumispalveluissa	13	12	14	17	14	16
Laitoshoidossa	3	3	5	4	4	4
Perhehoidossa	1	1	1	1	2	0

310 Sosiaalipalvelut / 3055 Vammaispalvelut	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-3 020	0	0	0,00	0
M E N O T (ulkoiset)	1 409 596	624 693	815 519	30,50	190 826
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	1 406 576	624 693	815 519	30,50	190 826
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)					
TOIMINTAKATE (sisäiset)					
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 406 576	624 693	815 519	30,50	190 826
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	432,13	189,99	250,93		

310 Sosiaalipalvelut / 3040 Sosiaalityö

Toiminnan kuvaus

Sosiaalipalvelut tuottavat ehkäiseviä ja korjaavia sosiaalipalveluita niiden tarpeessa oleville kuntalaisille. Lastensuojelun tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten kasvu ympäristön olosuhteita siten, että lapset voivat hyvin ja mahdollisimman moni lapsi voi asua omassa kodissaan. Mielenterveys- ja päihdetyössä tärkeänä tavoitteena on turvata mielenterveysneuvolan palveluiden säilyminen Rautalammissa. Henkilöstö: 2 sosiaalityöntekijää ja 1 perhetyöntekijä.

Vastuhenkilö

Sosiaalityöntekijä

Sitovia tavoitteita

1. Tuetaan lapsiperheitä ennaltaehkäisevästi ostopalveluiden ja psykososiaalisen kotikuntoutuksen palveluilla
2. Kaikilla asiakkailla on ajantasaiset palvelusuunnitelmat
3. Toimitaan osana perhekeskusmallia

Perusteluita

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Huostaanotettuja lapsia	3	3	3	6	6	4
Sijoitukset:						
Laitokset	1	1	2	3	4	3
Sijaisperhehoito	2	2	2	2	2	2
Jälkihuollettavat	2	2	2	1	1	2
Päihde- ja mielenterveyshuollon palveluasuminen	16	16	16	13	12	12

310 Sosiaalipalvelut / 3040 Sosiaalityö	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-39 406	-21 700	-23 050	6,20	-1 350
M E N O T (ulkoiset)	499 744	653 300	653 106	0,00	-194
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	460 338	631 600	630 056	-0,20	-1 544
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	274	1 570	0	-100,00	-1 570
TOIMINTAKATE (sisäiset)	274	1 570	0	-100,00	-1 570
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	460 612	633 170	630 056	-0,50	-3 114
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	141,51	192,57	193,86		

310 Sosiaalipalvelut / 3090 Toimeentulotuki

Toiminnan kuvaus

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen ilman aiheetonta viivystystä. Asiakkaiden sosiaalisen tilanteen selvittely ja tarpeellinen tuki aikuissosiaalityön keinoin. Merkittävä väline on kuntouttava työtoiminta.
0,1 sosiaalityöntekijää

Vastuhenkilö

Sosiaalityöntekijä

Sitovia tavoitteita

1. Kaikki asiakkaat saavat ajanvarausajan viimeistään viiden arkipäivän sisällä.
2. Päivystysasiakkaat saavat palvelun saman päivän aikana.
3. Kelan kanssa tehdään yhteistyötä siten, että asiakkaan sosiaalinen tilanne ei viranomaistyön johdosta heikkene mm. perusnormin alentamistilanteissa.

Perusteluita

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea saaneita kotitalouksia	42	30	24	27	30	30
Kuntouttavan työtoiminnan parissa henkilöä	15	29	17	11	30	30

310 Sosiaalipalvelut /	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos%	Ero
3090 Toimeentulotuki			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-21 748	-24 000	-21 000	-12,50	3 000
M E N O T (ulkoiset)	145 126	158 000	127 200	-19,50	-30 800
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	123 378	134 000	106 200	-20,70	-27 800
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)					
TOIMINTAKATE (sisäiset)					
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	123 378	134 000	106 200	-20,70	-27 800
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	37,90	40,75	32,68		

330 Kotihoito ja vanhuspalvelut / 3110 Kotihoito

Toiminnan kuvaus

Kotihoidon henkilöstö 27: (Kotipalvelu 18, Aapeli 6, KSH 3) 1 kotihoidon vastaava, 3 sairaanhoitajaa/terveydenhoitajaa, 22 lähihoitajaa, 1 psykososiaalinen kotikuntoutus työntekijä ja 1 yhteinen fysioterapeutti palveluasumisen kanssa

Kotihoito tuottaa oikea-aikaisia ja kustannustehokkaita palveluja kuntalaisille. Kotihoidon ja tukipalvelujen avulla pyritään turvaamaan asiakkaan hyvä elämä sekä tukemaan asiakkaan kotona asumista mahdollisimman pitkään. Omaishoitajuutta tuetaan erilaisten palvelukokonaisuuksien avulla.

Psykososiaalista kotikuntoutuksen avulla tuetaan asiakkaiden arjen sujuvuutta vahvemman palvelun avulla.

Vastuhenkilö

Kotihoidon vastaava

Sitovia tavoitteita

1. Vastataan vanhusväestön lisäksi myös nuorempien ikäryhmien ja erityisryhmien lisääntyvään palveluntarpeeseen
2. Kehitetään palveluja muuttuvia tarpeita vastaaviksi, esim. kotisaattohoito.
3. Selvitetään digipalvelujen / etäyhteyksien mahdollisuutta kotihoidon työkentällä
4. Henkilökunnan täydennyskoulutus ympäri vuoden.

Perusteluita

Asiakasryhmät ovat moninaistuneet ja siten tarvitaan kehittyviä palvelumuotoja.

Kotihoidon asiakaskäyntien hoitoisuus on kasvanut, joka näkyy pitentyneinä asiakaskäynteinä.

Ryhmäkotitoivon yövalvonta lisää Palvelukoti Aapelin turvapalvelukäyntejä.

Korostunut hygieniataso lisää käyttökustannuksia.

Asiantuntija palvelut eri käyttöjärjestelmien yhteydessä lisäävät käyttökustannuksia.

Digipalvelujen avulla mahdollistetaan kotihoidon palveluja eri vuorokauden aikoihin koko kunnan alueelle.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Kotipalvelun asiakaskäynnit	36 759	45 000	36 986	42 374	45 000	45 000
Kotipalvelun kotitaloudet	167	150	164	160	170	170
Kotipalvelun tukipalvelujen käyttäjät	260	130	287	90	150	150
Palvelun kartoitus/						
Ennalta ehkäisevät kotikäynnit		50	61	61	60	70
Omaishoidon tuki	34	40	33	29	45	25
Aapelin turvapalvelukäynnit	1 520	1 500	1 460	1 200	1 500	4 000
Kotisairaanhoidon asiakaskäynnit	2 449	2 393	2 447	2 684	2 800	2 800
Psykososiaalinen kotikuntoutus						380

330 Kotihoito ja vanhuspalvelut	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
3110 Kotihoito			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-289 004	-311 698	-285 830	-8,30	25 868
M E N O T (ulkoiset)	1 231 503	1 354 857	1 406 763	3,80	51 906
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	942 499	1 043 159	1 120 933	7,50	77 774
Tulot (sisäiset)	-5 872	0	0	0,00	0
Menot (sisäiset)	145 744	190 775	198 885	4,30	8 110
TOIMINTAKATE (sisäiset)	144 994	195 436	208 581	6,70	13 145
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 087 493	1 238 595	1 329 514	7,30	90 919
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	334,10	376,70	409,08		

330 Kotihoito ja vanhustalot / 3120 Palveluasuminen

Toiminnan kuvaus

Palvelukoti Pauliinassa tarjotaan rautalampilaisille vanhuksille 15 pysyvää ja kolme lyhytaikaista tehostetun palveluasumisen paikkaa. Lyhytaikaisella tehostetulla palveluasumisella tuetaan ikäihmisten kotona asumista ja mahdollistetaan 25 omaishoitajan vapaapäivien toteutuminen.

Päivätoimintaa tarjotaan 20 kotona asuvalle yli 65 v asiakkaille kotona pärjäämisen tueksi.

Henkilöstö: palveluasumisen vastaava, 1 sairaanhoitaja, 8 lähihoitajaa, 1 perushoitaja, 1 lastenhoitaja ja yhteinen fysioterapeutti kotihoidon kanssa.

Vastuhenkilö

Palveluasumisen vastaava

Sitovia tavoitteita

1. Tasapuoliset ja oikea-aikaisesti kohdennetut palvelut perusturvalautakunnan päättämien perusteiden pohjalta, asiakaspaikat täynnä koko vuoden.
2. Laadukas, inhimillinen ja oikeudenmukainen asiakasta kunnioittava hoito ja saattohoidon järjestäminen hoitokodin sallimissa puitteissa.
3. Päivätoiminta jatkuu kolmena päivänä viikossa.
4. Teemapäiviä järjestetään vähintään neljä kertaa vuodessa vuodenaikojen mukaan paikalliskulttuuri huomioiden.

Perusteluita

Korostunut hygieniataso lisää käyttökustannuksia.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Palveluasuminen kunnan omat	27	27	9 759 vrk	9 343 vrk	9 855 vrk	9 855 vrk
Palvelukoti Pauliina	18	18	6 435 vrk	6 303 vrk	6 570 vrk	6 570 vrk
Palvelukoti Aapeli	9	9	3 294 vrk	3 040 vrk	3 285 vrk	3 285 vrk
Päivätoiminnan asiakaskäynnit	637	650	724	751	650	650 vrk
Perhehoito		4	1	0	1	1

330 Kotihoito ja vanhuspalvelut	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos%	Ero
/ 3120 Palveluasuminen			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-297 234	-326 650	-343 900	5,30	-17 250
M E N O T (ulkoiset)	954 330	971 897	1 025 106	5,50	53 209
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	657 096	645 247	681 206	5,60	35 959
Tulot (sisäiset)	-269	0	0	0,00	0
Menot (sisäiset)	159 517	187 453	189 366	1,00	1 913
TOIMINTAKATE (sisäiset)	207 106	239 770	241 683	0,80	1 913
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	864 202	885 017	922 889	4,30	37 872
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	265,50	269,17	283,97		

330 Kotihoito ja vanhuspalvelut / 3120 Ostopalvelut						
Toiminnan kuvaus						
Tuottaa ostopalveluna laadukasta tehostettua palveluasumista sen tarpeessa oleville kilpailutuksen ja vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Noin 50 % tehostetusta palveluasumisesta tuotetaan ostopalveluna						
Vastuhenkilö						
Palveluasumisen vastaava.						
Sitovia tavoitteita						
1. Tarkastuskäynnit toteutetaan vallitsevan lainsäädännön pohjalta laadukkaasti ja ohjauksellisesti.						
Perusteluita						
Ostopalvelupaikat järjestetään mahdollisuuksien mukaan oman kunnan alueelta, joka on vanhuspalvelulain suositusten mukaista.						
Tunnusluvut ja mittarit						
	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Vanhuksia sijoitettu						
Ostopalvelut yhteensä:	33 paikkaa	12 341 vrk	9 138 vrk	8 271 vrk	9 855 vrk	9 125 vrk

330 Kotihoito ja vanhuspalvelut	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
3130 Ostopalvelut			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-115 417	-65 956	-157 000	138,00	-91 044
M E N O T (ulkoiset)	726 045	730 000	960 154	31,50	230 154
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	610 628	664 044	803 154	20,90	139 110
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)					
TOIMINTAKATE (sisäiset)					
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	610 628	664 044	803 154	20,90	139 110
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	187,60	201,96	247,12		

335 Keskuskeittiö						
Toiminnan kuvaus						
Tuottaa ruokapalvelut kunnan oppilaitoksiin, lapsille ja vanhuksille.						
Vastuhenkilö						
Ravitsemispäällikkö						
Sitovia tavoitteita						
1. Maukasta kaikille maistuvaa ruokaa. 2. Minimoidaan ruokatähteiden määrä. Seuranta tähderuuista koululaisilla ja lapsilla. 3. Tarjotaan lukiolaisille kasvisruokaa joka päivä ja ruokalistalla on kerran viikossa kasvisruokapäivä.						
Perusteluita						
Tunnusluvut ja mittarit						
Ateriat:	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Vanhukset	164 764	147 180	151 833	51 182 kpl	47 728 kpl	51 822 kpl
Koululaiset		73 036	83 069	108 722 kpl	109 453 kpl	98 156 kpl
Muu		10 000	10 000	9 811 kpl	7 800 kpl	7 000 kpl
Aterian hinta:						
Vanhukset	5,00 €	5,00 €	5,00 €	5,00 €	5,00 €	5,00 €
Lapset ja koulut	2,60 €	2,60 €	2,60 €	2,60 €	2,60 €	2,60 €

335 Keskuskeittiö	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos%	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-46 456	-38 526	-40 606	5,40	-2 080
M E N O T (ulkoiset)	403 528	475 273	492 095	3,50	16 822
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	357 072	436 747	451 489	3,40	14 742
Tulot (sisäiset)	-406 813	-545 715	-525 151	-3,80	20 564
Menot (sisäiset)	40 191	54 371	22 475	-58,70	-31 896
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-366 622	-491 344	-502 676	2,30	-11 332
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-9 550	-54 597	-51 187	-6,20	3 410
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	-2,93	-16,60	-15,75		

360 Kansanterveysyö						
Toiminnan kuvaus						
Perusterveydenhuolto järjestetään ja tuotetaan kuulumalla Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymään yhdessä Suonenjoen kaupungin kanssa.						
Vastuuhenkilö						
Johtava lääkäri						
Sitovia tavoitteita						
Perusterveydenhuollon sitovat tavoitteet asettaa perussopimuksen mukaisesti Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä.						
Perusteluita						
Tunnusluvut ja mittarit						
Hoitopäivät	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
15-49 vuotiaat	64	67	74	20		
50-64 vuotiaat	251	462	475	267		
65-74 vuotiaat	593	759	386	830		
75-84 vuotiaat	1 812	1 116	1 276	973		
Yli 85 vuotiaat	2 295	2 318	2 439	1 321		
Yhteensä	5 015	4 722	4 650	3 444		
a´-hinta	208,52 €	219,78 €	214,95 €	210,13 €		
Kustannukset yhteensä	1 045 727,80 €	1 037 801,16 €	999 703,50 €	723 687,72 €		

360 Kansanterveysyö	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-132 639	-150 092	-166 524	10,90	-16 432
M E N O T (ulkoiset)	2 778 186	3 034 300	3 543 430	16,80	509 130
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 645 546	2 884 208	3 376 906	17,10	492 698
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	27 592	37 410	38 838	3,80	1 428
TOIMINTAKATE (sisäiset)	58 080	70 670	72 098	2,00	1 428
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 703 627	2 954 878	3 449 004	16,70	494 126
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	830,61	898,69	1061,23		

370 Sairaanhoidolaitokset
Toiminnan kuvaus Erikoissairaanhoito järjestetään ja tuotetaan kuulumalla Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymään.
Vastuhenkilö Sairaanhoitopiirin johtaja.
Sitovia tavoitteita Erikoissairaanhoidon sitovat tavoitteet asettaa perussopimuksen mukaisesti Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä.
Perusteluita Erityiset selvitystä kaipaavat asiat.
Tunnusluvut ja mittarit

370 Sairaanhoidolaitokset	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)					
M E N O T (ulkoiset)	5 207 246	4 744 047	4 867 162	2,60	123 115
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	5 207 246	4 744 047	4 867 162	2,60	123 115
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)					
TOIMINTAKATE (sisäiset)					
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	5 207 246	4 744 047	4 867 162	2,60	123 115
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	1599,77	1442,84	1497,59		

380 Erittelemätön terveydenhuolto
Toiminnan kuvaus Ympäristöterveydenhuolto järjestetään ja tuotetaan kuulumalla ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen , johon kuuluvat Tervon kunta (isäntäkunta), Suonenjoen kaupunki, Rautalammin kunta, Vesannon kunta, Pielaveden kunta sekä Keiteleen kunta.
Vastuhenkilö Ympäristöterveysjohtaja
Sitovia tavoitteita Sitovat tavoitteet asettaa perussopimuksen mukaisesti ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue.
Perusteluita
Tunnusluvut ja mittarit

380 Erittelemätön terveydenhuolto	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)					
M E N O T (ulkoiset)	192 180	195 180	195 310	0,10	130
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	192 180	195 180	195 310	0,10	130
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)					
TOIMINTAKATE (sisäiset)					
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	192 180	195 180	195 310	0,10	130
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	59,04	59,36	60,10		

404 Sivistyksen hallinto

Toiminnan kuvaus

Tavoitteena on sivistysosaston toimintaedellytysten tukeminen ja strategian mukaisen toiminnan ja kehittämisen edistäminen. Sivistysosasto ohjaa osaston yhteistoimintoja. Kilpailutusten järjestäminen ja toimeenpano sekä toimintojen arvioinnin tukeminen

Vastuhenkilö

Sivistysjohtaja

Sitovia tavoitteita

Sivistysosaston hallinto tukee osaston yhteistoimintaa yhteisillä kokouksilla. Seuraavan kahden vuoden painopistealueina kehitystyössä ovat palautteenannon, vuorovaikutuksen ja viestinnän kehittäminen. Osaston sisäistä ja ulkoista tiedottamista kehitetään kartoittamalla tämänhetkinen viestinnän tila ja viestintäkanavat. Keväällä 2019 laadimme sivistysosastolle viestintästrategian. Vuorovaikutusta ja palautteenantoa kehitämme järjestämällä osaston henkilöstölle koulutusta. Käymme osaston sisällä vuorovaikutukseen ja palautteenantoon liittyen asioita läpi yksikkökohtaisesti ja sovimme pelisäännöistä ja toimintamalleista. Sivistysosastolle osoitetuista asioista lautakunta käsittelee asiat kuukauden kuluessa ja viranhaltijapäätökset annetaan kuukauden kuluessa.

Perusteluita

Erityiset selvitystä kaipaavat asiat

Tunnusluvut ja mittarit

Sivistys Hallinto	TP 2016	TP 2017	TA 2019
Osastokokoukset/vuosi	5	5	11
Ylittyneet viranhaltijapäätökset	6	3	10

404 Sivistyksen hallinto	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos% 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)					
M E N O T (ulkoiset)	51 898	49 186	51 501	4,70	2 315
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	51 898	49 186	51 501	4,70	2 315
Tulot (sisäiset)	-439	-287	-300	4,50	-13
Menot (sisäiset)	2 122	2 119	2 051	-3,20	-68
TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 683	1 832	1 751	-4,40	-81
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	53 581	51 018	53 252	4,40	2 234
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	16,46	15,52	16,39		

410 Perusopetus

Toiminnan kuvaus

Toiminnassa keskeistä on kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen. Oppilaiden elämänhallintataitoja vahvistetaan ja heitä kasvatetaan vastuullisuuteen ja yritteliäisyyteen. Koulussa edistetään erilaisuuden hyväksymistä, toisten kunnioittamista, sosiaalisia taitoja ja hyvien tapojen hallintaa. Oppilaita tuetaan rakentamaan omaa arvoperustaansa.

Arvopohjan mukaista opetus- ja kasvatustyötä tehdään yhteistyössä oppilaiden, vanhempien, henkilökunnan ja ulkopuolisten sidosryhmien kanssa. Oppilaskuntatoiminnan avulla lisätään oppilaiden osallisuutta ja vastuullisuutta. Yhteistyö vanhempien kanssa on tiivistä mm. Wilma-viestien, vanhempainiltojen ja mahdollisen vanhempainyhdistyksen kautta. Koulussa toimii monialainen oppilashuollon tiimi, jonka tehtävänä on edistää oppilaiden hyvinvointia ja terveyttä. Koulut ovat mukana KiVa-kouluohjelmassa, jonka ohjeiden mukaisesti pyritään ehkäisemään kiusaamista ja syrjintää. Koulun yhteistyö ulkopuolisten tahojen kuten yritysten ja yhteisöjen kanssa edistää oppilaiden arvomaailman rakentumista. Koulu tekee yhteistyötä mm. seurakuntien, nuoriso- ja kulttuuritoimen, urheiluseurojen sekä paikkakunnan yritysten kanssa.

Vastuuhenkilö

rehtorit

Sitovia tavoitteita

1. Tasokkaan perusopetuksen ja kasvatuksen toteuttaminen.
2. Uuden perusopetussuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen.
3. Monialaisten ainekokonaisuuksien ja laaja-alaisten opintojen kehittäminen.

Perusteluita

Tunnusluvut ja mittarit

Perusopetus	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Opetustunnit	22946	23203	23298	23864	22800
€/opetustunti	93	100	102	99	105
Oppilaita	318	315	312	314	314
€/oppilas	6686	7370	7606	7517	7668

410 Perusopetus	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos%	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-172 250	-171 395	-181 411	5,80	-10 016
M E N O T (ulkoiset)	2 225 251	2 538 495	2 657 535	4,70	119 040
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 053 001	2 367 100	2 476 124	4,60	109 024
Tulot (sisäiset)	-24 281	-21 080	-57 501	172,80	-36 421
Menot (sisäiset)	337 622	376 005	388 124	3,20	12 119
TOIMINTAKATE (sisäiset)	413 425	464 107	439 805	-5,20	-24 302
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 466 426	2 831 207	2 915 929	3,00	84 722
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	757,73	861,07	897,21		

420 Lukio

Toiminnan kuvaus

Rautalammin lukion toiminta-ajatuksena on "vahvat juuret, kantavat siivet". Kannustamme opiskelijoita yksilöllisesti omien vahvuuksien löytämiseen ja toteuttamiseen. Erityispiirteinä ovat ratsastuslinjan tuoma toiminnallisuus, vastuunotto ja johtajuuskokemusten tarjoaminen nuorille sekä teatteri-ilmaisun antama mahdollisuus niin itseilmaisun kuin yhteistyötaitojen kehittämiseen. Kannustamme opiskelijoita osallistumaan ja vaikuttamaan koulun toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun sekä osallistumaan markkinointiin.

Vastuhenkilö

Lukion rehtori

Sitovia tavoitteita

Tavoitteena on, että lukiossa aloittaa kaksi opetusryhmää syksyllä 2019 ja kokonaisopiskelijamäärä ylittää 100 opiskelijaa. Ratsastuslukion brändiä rakennamme kansallisesti tunnettua lisäämällä panostusta markkinointiin ja toiminnan kehittämiseen. Keväällä 2019 luomme lukiolle markkinointistrategian yhdessä kulttuuri- ja viestintäkoordinaattorin kanssa. Lukion teatteri-ilmaisun opetus ja vuosittainen teatteriproduktio on vetovoimatekijä lukiolle. Tavoitteena on, että opiskelijoista yli 50% osallistuu teatteriproduktion tekemiseen. Naapurilukioiden kanssa ylläpidämme yhteistyötä opetustarjonnan laajentamiseksi ja myös kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi. Tavoitteemme on järjestää vähintään 15 yhteistä kurssia ja hakea mukaan kansainvälisyyttä edistävään hankkeeseen. Rautalammin lukio tulee tekemään tiivistä yhteistyötä paikallisten sidosryhmien ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Osallistumme Itä-Suomen lukioiden kehittämisverkoston tapaamisiin. Paikallisesti osallistumme ratsastuskilpailuiden, pestuumarkkinoiden ja alamäkiluistelukilpailuiden järjestämiseen.

Perusteluita

Tunnusluvut ja mittarit

Lukio	TP 2016	TP 2017	TA 2019
Opetustunnit	6189	6069	6300
€/opetustunti	134	128	121
Opiskelijoita	90	89	95
€/opiskelija	9180	8735	8071
Virtuaalikirssit	10	10 16	

420 Lukio	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-38 627	-15 300	-22 600	47,70	-7 300
M E N O T (ulkoiset)	632 893	763 903	658 175	-13,80	-105 728
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	594 266	748 603	635 575	-15,10	-113 028
Tulot (sisäiset)	-2 769	-4 050	-4 050	0,00	0
Menot (sisäiset)	104 034	125 794	118 586	-5,70	-7 208
TOIMINTAKATE (sisäiset)	206 178	236 842	228 663	-3,50	-8 179
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	800 444	985 445	864 238	-12,30	-121 207
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	245,91	299,71	265,92		

440 Aikuiskoulutus

Toiminnan kuvaus

Kansalaisopiston toiminnan järjestää Sisä-Savon kansalaisopisto, jonka hallinnon alla toiminta pyörii. Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto toimialueensa Suonenjoen, Rautalammin, Tervon, Vesannon asukkaille ja Leppävirran asukkaille. Vuoden 2018 alusta opistoon liittyi uutena jäsenenä Leppävirran kunta, ja tätä kautta opiston tehtäväksi tuli myös taiteen perusopetuksen järjestäminen. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutus-, kulttuuri- ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta sekä maksupalvelu- ja projektitoimintaa. Musiikinopetuksen järjestää Kuopion konservatorio. Konservatoriossa on ollut 11 paikkaa opiskelupaikkaa. Rautalampilaisia opiskelijoita on tällä hetkellä 13

Vastuhenkilö

Sivistysjohtaja ja Sisä-Savon kansalaisopiston rehtori

Sitovia tavoitteita

Tavoitteena on kansalaisopiston opetustoiminnan kehittäminen nykytasolla ja taiteen perusopetuksen mukaan ottaminen asteittain opiston ohjelmaan. Leppävirran tulo mukaan opistoon mahdollistaa hallintokulujen jakamisen useammalla kunnalla, mutta edellyttää myös henkilöstöresurssien lisäämistä kansalaisopistossa, koska opetustuntimäärä kasvaa kolmanneksella.

Tarjotaan paikka jokaiselle rautalampilaiselle lapselle ja nuorelle, joka on hyväksytty opiskelemaan konservatoriossa. Vuonna 2018 oppilasmäärä on ollut 13.

Perusteluita

Leppävirran liittyminen opiston toimintaan vuonna 2018 aiheutti perusteen kahden vakituisen opettajan toimen perustamiselle. Lisäresurssia tarvittiin, jotta kurssien suunnittelumäärä saatiin pidettyä opettajilla kohtuullisella tasolla. Lisäksi toimistosihteerin toimeen lisättiin resurssia 0,75%. Leppävirralla työskentelevä Soisalo-opiston toimistos sihteeri rekrytoitiin toimiston puolelle. Perustettavat toimet liittyvät tanssin sekä teatteri- ja sanataiteen opetukseen. Tämän laajenemisen myötä kansalaisopiston on ollut mahdollisuus aloittaa taiteen perusopetus myös Rautalammin kunnalla. Tällä on ollut budjettivaikutuksia syyslukukauden 2018 osalta. Toiminnan kehittämistä ja vakiinnuttamista jatketaan keväällä 2019.

Tunnusluvut ja mittarit

Kansalaisopisto

	TP2016	TP2017	TA2019	Muuta
Opetustunnit	2531	2318	2500	
€/opetustunti	18,71	19,23	18,72	
Opiskelijoita	602	554	588	
€/opiskelija	75	69,42	76,18	
Kurssipaikkoja	2041	2102	2100	

Kuopion Konservatorio	TP2017	TA2019	
Oppilasmaat	11	13	
€/oppilasmaa	1258	1153	

	TP 2016	TP 2017	TA 2019
Kansalaisopisto			
TULOT	-0	-0	-0
MENOT	48 236	49 869	50 664
TOIMINTAKATE	48 236	49 869	50 664

Musiikinopetus				
TULOT		-	-0	
MENOT	13 844	14 761	17 800	
TOIMINTAKATE	13 844	14 761	17 800	

440 Aikuiskoulutus	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos%	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)					
M E N O T (ulkoiset)	45 870	68 464	66 584	-2,70	-1 880
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	45 870	68 464	66 584	-2,70	-1 880
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)					
TOIMINTAKATE (sisäiset)					
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	45 870	68 464	66 584	-2,70	-1 880
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	14,09	20,82	20,49		

420 Joukkoliikenne				
Toiminnan kuvaus				
Mahdollistaa haja-asutusalueelta asioimisen kirkonkylällä, saapumisen sunnuntaina rautatieasemalta Rautalammille. Kutsutaksipalvelu korvaa vähäistä julkista liikennettä Rautalammin kunnan alueella.				
Vastuhenkilö				
Sivistysjohtaja				
Sitovia tavoitteita				
Sivistysosasto ja perusturvaosasto suunnittelevat ja kehittävät tarpeellisia kuljetuksia yhdessä ja kuljetuksia mahdollisimman paljon yhdistäen. Vuonna 2019 selvitämme mahdollisuutta palvella paremmin matkailijoita ja kansallispuistokävijöitä ympäryskunnista.				
Perusteluita				
Tunnusluvut ja mittarit				
	TP 2016	TP 2017	TA 2019	
TULOT	-250	-979	- 2 500	
MENOT	22 347	30 992	25 650	
TOIMINTAKATE	22 096	30 012	25 650	
Asukasluku	3303	3252	3229	
Toimintakate €/asukas	6,69	9,2	7,9	

420 Joukkoliikenne	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos% 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	0	-2 500	-2 500	0,00	0
M E N O T (ulkoiset)	22 797	25 600	25 650	0,20	50
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	22 797	23 100	23 150	0,20	50
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)					
TOIMINTAKATE (sisäiset)					
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	22 797	23 100	23 150	0,20	50
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	7,00	7,03	7,12		

453 Varhaiskasvatus		
Toiminnan kuvaus Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on järjestää laadukasta ja pedagogisesti perusteltua hoitoa, kasvatusta ja opetusta kaikille alle kouluikäisille lapsille varhaiskasvatusmuodosta riippumatta. Tähän kuuluu myös yksityinen varhaiskasvatus		
Vastuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja		
Sitovia tavoitteita Pedagoginen kehittäminen: Painopistealueina pedagogiset käytänteet, pedagoginen johtajuus, osallisuus ja Rautalammin kunnan vasun tavoitteiden toteutumisen seuranta. Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen: Painopistealueina rakentavan keskustelukulttuurin ylläpitäminen, esimies ja työyhteisötaitojen kehittäminen sekä palautteen anto. Viestintä ja tiedottaminen: Painopistealueina sisäinen ja ulkoinen viestintä.		
Perusteluita Varhaiskasvatuksen laadullinen kehittäminen, mm.sisältöjen vahvistaminen ja rakenteiden selkeyttäminen. Lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen sekä erilaisten tuen tarpeiden yksilöllinen huomioiminen.		
Tunnusluvut ja mittarit (otetaan käyttöön 1.1.2019)		
Pedagogiikan kehittäminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
1.Lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen ja tavoitteiden toteutuminen		
2.Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelman laadinta		
3.Tiimipalaverit		
Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen	% tai lukumäärä	% tai lukumäärä
1.Kehityskeskustelut		
2.Välitön palaute- arkipäivän tilanteista nousseet asiat		
3.Systemaattinen palaute-kehityskeskustelusta nousseet tavoitteet ja seuranta		
Viestintä ja tiedottaminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Sisäinen viestintä:		
1.Varhaiskasvatuksen muistiot kaikille asianosaisille sähköisesti		
2. Sisu-palavereiden muistiot koko henkilöstölle		
Ulkoinen viestintä:		
1.Asiakasraadien kokoontuminen krt/ v		
2.Asiakastytyväisyyskysely ja seuranta		
3.Palautteen käsittely ja toimenpiteet: yhteistyötahot, päättäjät		

453 Varhaiskasvatus	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-99 588	-123 415	-86 000	-30,30	37 415
M E N O T (ulkoiset)	906 709	1 091 299	1 119 176	2,60	27 877
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	807 121	967 884	1 033 176	6,70	65 292
Tulot (sisäiset)	-10 585	-10 612	-11 308	6,60	-696
Menot (sisäiset)	120 621	139 007	154 409	11,10	15 402
TOIMINTAKATE (sisäiset)	114 557	133 272	147 933	11,00	14 661
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	921 678	1 101 156	1 181 109	7,30	79 953
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	283,16	334,90	363,42		

454 Esiopetus

Toiminnan kuvaus

Esiopetuksen tavoitteena on vahvistaa ja tukea jokaisen lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polkua joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen. Toiminta perustuu esiopetuksen opetussuunnitelmaan 2016.

Vastuuhenkilö

varhaiskasvatusjohtaja

Sitovia tavoitteita

- Pedagoginen kehittäminen:** Painopistealueina ovat ryhmä- ja omatoimisuustaidot, kouluvalmiuksien tukeminen esiopetussuunnitelman mukaisesti.
- Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen:** Painopistealueina rakentavan keskustelukulttuurin ylläpitäminen, esimies ja työyhteisötaitojen kehittäminen sekä palautteen anto.
- Viestintä ja tiedottaminen:** Painopistealueina sisäinen ja ulkoinen viestintä.

Perusteluita

Esiopetuksen laadullinen kehittäminen, mm.sisältöjen vahvistaminen ja rakenteiden selkeyttäminen. Lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen sekä erilaisten tuen tarpeiden yksilöllinen huomioiminen.

Tunnusluvut ja mittarit (otetaan käyttöön 1.1.2019)

Pedagogiikan kehittäminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
1.Lasten esiopetussuunnitelmien laatiminen ja tavoitteiden toteutuminen		
2.Esiopetuksen oppilashuollon vuosisuunnitelman laadinta ja seuranta		
3.Tiimipalaverit, krt/v		
4.Lasten kokoukset mm. yhteiset sopimukset ja seuranta, lkm/ v		
Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen	% tai lukumäärä	% tai lukumäärä
1.Kehityskeskustelut		
2.Välitön palaute- arkipäivän tilanteista nousseet asiat		
3.Systemaattinen palaute- kehityskeskustelusta nousseet tavoitteet ja seuranta		
Viestintä ja tiedottaminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Sisäinen viestintä:		
1.Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen muistiot kaikille asianosaisille sähköisesti		
2. Sisu-palavereiden muistiot koko henkilöstölle		
Ulkoinen viestintä:		
1.Asiakasraadien kokoontuminen krt/ v		
2.Asiakastytyväisyyskysely ja seuranta		
3.Palautteen käsittely ja toimenpiteet: yhteistyötahot, päättäjät		

454 Esiopetus	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-3 875	0	0	0,00	0
M E N O T (ulkoiset)	53 752	54 091	60 998	12,80	6 907
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	49 877	54 091	60 998	12,80	6 907
Tulot (sisäiset)	-865	-1 180	-1 200	1,70	-20
Menot (sisäiset)	21 988	44 298	45 751	3,30	1 453
TOIMINTAKATE (sisäiset)	21 123	43 118	44 551	3,30	1 433
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	71 000	97 209	105 549	8,60	8 340
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	21,81	29,56	32,48		

4400 Nuorisotoimi

Toiminnan kuvaus

Nuoret kohtaava ja tavoittava nuorisotyö. Nuorisotilaa pidetään avoinna säännöllisesti sekä järjestetään yhteisiä tapahtumia, teemapäiviä sekä retkiä. Nuoret pyritään aktivoimaan nuorisotyön sisällön suunnitteluun ja toteutukseen. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan poikkihallinnollisesti ja eri sidosryhmiä apuna käyttäen. Erityisnuorisotyössä etsivä nuorisotyöntekijä on erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukena, sekä mukana ennaltaehkäisevässä nuorisotyössä.

Vastuhenkilö

Vapaa-aikasihteeri, puolitetulla työajalla

Muu henkilöstö:

Etsivä nuorisotyöntekijä, kokoaikatyö

Palkkatukihenkilö/tuntityöläinen, osa-aikainen

Sitovia tavoitteita

1. Yhteistyön ylläpitäminen: pyritään tiiviiseen ja laajaan yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Toimijat yhteistyössä ovat kunnan eri toimialat, kolmas sektori, seurakunta ja yritykset.
2. Toimiminen osana kiintiöpakolaisten kotouttamista. Tavoitteena saada kiintiöpakolaiset osaksi nuorisotilatoimintaa.

Vahvistaa ennaltaehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön roolia nuorisotoimessa. Tavoitteena luoda ept:n vuosikello ja toteuttaa ept-työtä kuukausitasolla.

Perusteluita

Nuorten monipuolinen tukeminen elinikäisessä oppimiskulttuurissa ja alati muuttuvassa yhteiskunnassa on erittäin tärkeässä osassa nuorten kehittymistä. Erilaisin tukitoimin, kuten nuorten työllistäminen ja osallistaminen projekteihin ja vapaaehtoistyöhön on ensiarvoisen tärkeää. Kaikkien nuorten sosiaalisen kehittymisen kannalta on tärkeää järjestää yhteistä aikaa turvallisten aikuisten ohjauksessa toiminnan suuntaa.

Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Tapahtumat/vuosi	122	116	133	120	120
Kävijät/vuosi	2480	2320	2520	2500	2500
Etsivä nuorisotyön asiakkaat/vuosi	32	41	37	40	45

4400 Nuorisotoimi	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-46 547	-30 150	-27 500	-8,80	2 650
M E N O T (ulkoiset)	69 535	86 817	71 987	-17,10	-14 830
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	22 989	56 667	44 487	-21,50	-12 180
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	20 508	20 207	21 116	4,50	909
TOIMINTAKATE (sisäiset)	20 508	20 207	21 116	4,50	909
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	43 496	76 874	65 603	-14,70	-11 271
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	13,36	23,38	20,19		

4500 Liikuntatoimi

Toiminnan kuvaus

Rautalammin kunnan liikuntatoimen keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden tukeminen. Kunta tarjoaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja, kun taas liikunnan toiminnallisesta puolesta huolehtivat aktiiviset liikunta- ja urheiluseurat sekä yritykset. Urheiluseurat ovat kunnan liikuntapalveluiden tärkeä yhteistyökumppani.

Vastuhenkilö

Vapaa-aika sihteeri, puolitetulla työajalla
Muu henkilöstö:
Uimahallin lippukassan hoitaja, osa-aikatyö ja tuntityö
Uimahallin uinninvalvoja, osa-aikatyö ja tuntityö
Liikuntapaikkojen hoito, ulkoistettu
Liikunnanohjaaja yhteistyössä Rautalammin Urheilijat/kunta

Sitovia tavoitteita

1. Hyvin hoidetut ja turvalliset liikuntapaikat: pyritään säilyttämään liikuntapaikkojen hoito- ja kunto nykyisellä tasolla.
2. Monipuolisten liikuntapaikkojen turvaaminen ja tapahtumien toteutus: liikuntatoimi tukee vuosittain urheiluseuroja liikuntatoiminnan järjestämiseksi
3. Tiedotus ja markkinointityö: liikuntapaikoista ja palveluista tiedotetaan mahdollisimman monikanavaisesti

Kiintiöpakolaisten kotouttaminen: tuetaan liikuntatoimen avulla pakolaisten integrointia yhteisöön

Perusteluita

Liikuntatoiminnan avulla voidaan vähentää syrjäytymistä, terveyden heikentymistä ja välittömiä/välillisiä kustannuksia terveydenhuollon kuluista.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Uimahallin kävijät/vuosi	7085	7120	5856	7500	7500
Uimahallin kustannukset/käynti	13,00	14,60	15,37	12,00	12,00

4500 Liikuntatoimi	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos% 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-34 940	-22 400	-22 400	0,00	0
M E N O T (ulkoiset)	171 017	189 806	186 037	-2,00	-3 769
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	136 077	167 406	163 637	-2,30	-3 769
Tulot (sisäiset)	-2 061	-2 900	-1 000	-65,50	1 900
Menot (sisäiset)	21 957	40 451	45 945	13,60	5 494
TOIMINTAKATE (sisäiset)	44 300	62 981	69 463	10,30	6 482
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	180 377	230 387	233 100	1,20	2 713
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	55,42	70,07	71,72		

480 Kirjasto						
Toiminnan kuvaus Kirjasto tarjoaa pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.						
Vastuhenkilö Seija Österberg, kirjaston johtaja						
Sitovia tavoitteita 1. osallistutaan Kuopion kirjaston hallinnoimaan Lukuloikka – hankkeeseen. Hanke jakautuu perusopetuksen oppilaille kohdistettuun lukuintoa lisäävään kiertueeseen ja kirjastojen henkilökunnan koulutukseen. 2. eMagz-aikakauslehtipalvelun käyttöönotto ja palvelun käyttöä helpottavan tablettipöydän hankinta (hankintaa anotaan valtionavustusta) 3. ePress-kotimaisten sanomalehtien verkkopalvelun käyttöönotto ja palvelun käyttöä helpottavan tablettipöydän hankinta (hankintaa anotaan valtionavustusta)						
Perusteluita						
Tunnusluvut ja mittarit						
Tilastolliset tavoitteet vuodelle 2019:	OPM tavoite	Pohjois- Savo 2017	2016	2017	30.6.2018	2019
asukasluku			3303	3288	3226	3304
Kokonaislaina/asukas	18	15,57	13,53	12,91	6,32	16
Fyysiset käynnit /asukas	10	9,15	11,88	11,83	5,41	10
Lainajat, % asukkaista	45	35,46	34,45	33,85	24,67	36

480 Kirjasto	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-11 211	-13 417	-10 993	-18,10	2 424
M E N O T (ulkoiset)	187 248	205 648	210 912	2,60	5 264
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	176 038	192 231	199 919	4,00	7 688
Tulot (sisäiset)	-19 664	-18 698	-19 848	6,20	-1 150
Menot (sisäiset)	44 335	44 291	52 965	19,60	8 674
TOIMINTAKATE (sisäiset)	52 006	55 413	77 144	39,20	21 731
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	228 043	247 644	277 063	11,90	29 419
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	70,06	75,32	85,25		

490 Kulttuuritoimi

Toiminnan kuvaus

Kulttuuritoimi tuottaa kulttuuripalveluita ja koordinoi kulttuuritapahtumien tiedottamista tavoitteena asukkaiden hyvinvoinnin, paikallisen identiteetin ja paikkakunnan vetovoimaisuuden edistäminen. Eri taiteenalat, ikäkaudet ja ryhmät otetaan huomioon sekä kulttuuritarjonnassa että –harrastuksissa. Kulttuuritoimi aktivoi ja tukee kolmannen sektorin kulttuuritoimintaa keinoinaan avustukset, yhteistyö ja neuvonta. Kulttuuritoimi järjestää kunnan viralliset juhlat veteraani- ja itsenäisyyspäivänä.

Vastuhenkilö

Kulttuurikoordinaattori, puolitetulla työajalla

Sitovia tavoitteita

1. Kehittää ja testata tapahtumatiedottamisen paikallinen malli, joka on sovellettavissa eri toimijoiden käyttöön.
2. Tuottaa ja koordinoi monipuolisesti erilaisia kulttuurimuotoja kaikki ikäryhmät huomioiden.
 - a. Erilaisia kulttuurimuotoja ovat ainakin musiikki, taide, tanssi, urheilu & teatteri
 - b. Eri ikäryhmät ovat: lapset, nuoret, aikuiset & ikäihmiset
3. Tukea ja vahvistaa kolmannen sektorin roolia kulttuuritoimijana. Keinoina ovat koulutus & neuvonta, avustukset sekä yhteistyön koordinointi sekä kolmannen sektorin toimijoiden että muiden toimijoiden kesken. Muut yhteistyön osapuolet ovat kunnan eri toimialat, seurakunnat ja yritykset.

Perusteluita

Kulttuuritoiminta on keskeisessä roolissa paikallisen identiteetin vahvistamisessa sekä asukkaiden välisten kohtaamisten järjestämisessä. Kulttuuritoimen roolia keskeisenä koordinaattorina tulee korostaa, jotta eri toimijat pystyvät kehittymään ja toimimaan paremmin, mahdollisia synergiaetuja hyödyntäen. Koska kulttuuritoimen vastaava työntekijä on aloittanut uutena tehtävässään vasta hiljattain ei edellisvuoden tavoitetasoa katsota tässä vaiheessa relevantiksi lähteä muuttamaan. Talousarvioon sisältyy nykyisen tapahtumatekniikkakaluston täydentäminen ja kunnostaminen, jotta nykyisellään lähes käyttämättä oleva kalusto saadaan takaisin käyttöön. Lisäksi palkkakulut nousevat selvästi.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Tapahtumat (kävijät/vuosi)	4220	3483	3913	4483	4483
Näyttelyt (määrä/vuosi)	9	8	8	9	8
Muut tilaisuudet (määrä/vuosi)	28	21	33	40	45

490 Kulttuuritoimi	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-140	-400	-500	25,00	-100
M E N O T (ulkoiset)	37 922	36 010	49 375	37,10	13 365
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	37 782	35 610	48 875	37,30	13 265
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	2 633	3 720	4 486	20,60	766
TOIMINTAKATE (sisäiset)	2 633	3 720	4 486	20,60	766
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	40 415	39 330	53 361	35,70	14 031
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	12,42	11,96	16,42		

500 Hallinto, Tekninen lautakunta

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimen hallinnon vaatimat tehtävät. Pääasialliset toimet sisältävät laskutuksen, ostolaskujen käsittelyn, sopimusten hallinnan, suunnittelun, henkilöstöhallinnon, palkkojen kirjauksen sekä teknisen lautakunnan kokousten valmistelun ja päätöksistä tiedottamisen. Hallinto hoitaa myös yhteistyön muihin viranomaisiin ja yhteistyökumppaneihin ja hankkeiden kilpailutuksen. Lisäksi suoritetaan kunnanhallituksen ja valtuuston tekniselle osastolle antamat tehtävät.

Vastuhenkilö

Tekninen johtaja

Sitovia tavoitteita

Tekniselle osastolle työllistäminen siten, että työllistettyjen työt ovat kunnan kannalta järkeviä ja taloudellisia sekä mahdollisuuksien mukaan sisältävät työssä oppimista.

Perusteluita

Teknisen toimen hallinto ohjaa teknisen lautakunnan tehtäviä siten, että toimintasuunnitelmassa esitetyt tehtävät täytetään kustannustehokkaasti. Hallintoon kuuluva tehokas laskutus on kunnan kannalta merkittävä tulojen tuottaja.

Tunnusluvut ja mittarit

Hallinto, tekninen lautakunta	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
teknisen lautakunnan kokoukset	7	7	11	9	7
käsitellyt asiat	80	78	97	80	85
rakennuttamisjaoston kokoukset	2	2	4	4	2
metsäjaoston kokoukset	2	2	4	2	2

500 Hallinto, Tekninen lautakunta	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)					
M E N O T (ulkoiset)	111 734	94 695	119 205	25,90	24 510
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	111 734	94 695	119 205	25,90	24 510
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	41 679	43 846	42 779	-2,40	-1 067
TOIMINTAKATE (sisäiset)	41 679	43 846	42 779	-2,40	-1 067
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	153 413	138 541	161 984	16,90	23 443
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	47,13	42,14	49,84		

510 Jätehuolto

Toiminnan kuvaus

Jätelautakuntayhteistyö sekä Jäteukon kuntien yhteinen neuvottelukunta. Jäteukon sekä Savo-Pielisen jätelautakunnan kokoukset. Hyötyjätteenkerääjien (mm. RINKI Oy ja Paperinkeräys Oy) kanssa yhteistyö.

Vastuhenkilö

Tekninen johtaja

Sitovia tavoitteita

Toteutetaan yhteistyökumppanien kanssa vähintään jätelautakunnan määrittelemän palvelutasopäätöksen mukainen jätehuolto kunnan alueella. Seurataan jätelautakunnan päätöksiä ja otetaan osaa jätehuollon kehittämiseen alueella.

Perusteluita

Kuntalaisille tarjottavat jätehuoltopalvelut pidetään laadultaan hyvinä ja hinnaltaan kohtuuhintaisina. Kaikille kuntalaisille pyritään takaamaan yhtäläiset jätehuoltopalvelut ja valvotaan roskaantumista.

Tunnusluvut ja mittarit

Jätehuolto	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Kiinteistöjen liittymisaste jätehuoltoon %	84	85	85	85	85
Jäteaseman kättäjien lkm	1052	1390	1156	1000	1200

510 Jätehuolto	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)					
M E N O T (ulkoiset)	37	2 900	0	-100,00	-2 900
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	37	2 900	0	-100,00	-2 900
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)					
TOIMINTAKATE (sisäiset)	821	896	896	0,00	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ					
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	0,00	0,00	0,00		

520 Vesihuolto					
Toiminnan kuvaus					
Vesihuoltolaitoksen toiminnan ylläpito ja suunniteltujen vesihuoltoinvestointien toteuttaminen.					
Vastuhenkilö					
Tekninen johtaja, kanslisti, puhdistamonhoitaja, huoltomies-vesilaitoksenhoitaja, traktorinkuljettaja.					
Sitovia tavoitteita					
Häiriötön vesi- ja viemärlaitoksen toiminta. Tuotetaan asiakkaille kustannustehokasta vesihuoltoa. Pidetään vesi- ja viemäriverkosto toimintakunnossa. Raakavesi- ja verkostovesinäytteiden otto tarkkailuohjelman mukaisesti. Käsitellyn jätevesilietteen ohjaaminen hyötykäyttöön biokaasun valmistukseen. Vesihuoltolaitoksen häiriötilanteiden viestitusjärjestelmän käyttöönotto tekstiviesti – ilmoitusjärjestelmänä.					
Perusteluita					
Vesilaitoksen tuottama vesi tulee olla käyttäjälleen turvallinen ja taloudellinen tuote. Vesihuoltolaitoksen investointien tavoitteena on tuottaa kunnan vesihuoltoalueille yhdenvertaiset vesihuoltopalvelut ja edistämään jätevesien ympäristönsuojelullisesti parasta yhteiskäsittelyä.					
Tunnusluvut ja mittarit					
Vesihuolto	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
verkostoon pumpattu vesi m ³	209 213	161 799	145 596	212 958	215 980
käsitelty jätevesimäärä m ³	169 324	163 010	156 118	179 214	182 220
vesilaitoksen veden laatu	1 häiriö	Hyvä	Hyvä	Hyvä	Hyvä

520 Vesihuolto	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos%	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-278 649	-449 190	-468 600	4,30	-19 410
M E N O T (ulkoiset)	240 219	327 738	340 921	4,00	13 183
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	-38 430	-121 452	-127 679	5,10	-6 227
Tulot (sisäiset)	0	-57 696	-54 849	-4,90	2 847
Menot (sisäiset)	12 869	16 251	18 751	15,40	2 500
TOIMINTAKATE (sisäiset)	133 933	81 957	181 017	120,90	99 060
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	95 504	-39 495	53 338	-235,10	92 833
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	29,34	-12,01	16,41		

530 Palo- ja pelastustoimi					
Toiminnan kuvaus					
Palo- ja pelastustoiminnan järjestäminen kunnan alueella.					
Vastuhenkilö					
Palo- ja pelastustoimen henkilöstö.					
Sitovia tavoitteita					
Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa alueen ihmisille ja yrityksille korkeatasoiset pelastustoimen palvelut ehkäisemällä ennakkoon onnettomuuksia ja antamalla onnettomuustilanteissa nopeaa ja ammattitaitoista apua kaikissa olosuhteissa. Tavoitteena on onnettomuuksien määrän pieneneminen, palokuolemien ja palovahinkojen sekä koti- ja vapaa-ajan tapaturmien väheneminen siten, että Suomi sijoittuu kärkeen kansainvälisessä vertailussa. Tekninen osasto tekee jatkuvaa yhteistyötä palo- ja pelastuslaitoksen kanssa mm. varmistamalla omien kiinteistöjensä paloturvallisuuden.					
Perusteluita					
Aluepelastustoimi suunnittelee toimintansa vuosittain ja toimii sen mukaisesti. Kunta antaa lausunnot palo- ja pelastustoimen talous- ja toimintasuunnitelmaan vuosittain.					
Tunnusluvut ja mittarit					
Palo- ja pelastustoimi	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Yhteistoimintaosuus	280 954	303 512	304 144	319 155	330 000

530 Palo- ja pelastustoimi	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-27 873	-32 892	-35 600	8,20	-2 708
M E N O T (ulkoiset)	294 845	337 396	345 549	2,40	8 153
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	266 971	304 504	309 949	1,80	5 445
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	3 778	14 920	9 450	-36,70	-5 470
TOIMINTAKATE (sisäiset)	11 356	23 187	17 717	-23,60	-5 470
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	278 327	327 691	327 666	0,00	-25
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	85,51	99,66	100,82		

540 Kiinteistöt

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöjen kunnossapidon suunnittelu ja rakennuttaminen. Korjauksissa keskitytään mm. vuokrahuoneistojen saneeraukseen sekä kunnan muiden hallintokuntien tilojen ylläpitoon liittyviin korjauksiin ja saneerauksiin. Suurimpana seuraavana saneerauskohteena on Kerkonjoen koulu. Maa- ja metsätilojen taloudellinen hoito ja puunmyynti. Kunnalle tuottoja tuova tonttipolitiikka.

Vastuhenkilö

Tekninen johtaja

Sitovia tavoitteita

Kiinteistöhoiton mitoituksen mukainen kiinteistöhoito ja kunnossapito. Kiinteistöjen energiatehokkuuden lisääminen. Metsänhoitosuunnitelman toteuttaminen. Puistojen ja yleisten alueiden hoitotyöt.

Perusteluita

Kunnossa pidetyt kiinteistöt ovat yksi kunnan tehokkaan toiminnan kannalta oleva ehdoton edellytys. Kunnan kiinteistöt voivat olla kunnalle myös taloudellisesti tuottavia.

Tunnusluvut ja mittarit

Kiinteistöt	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Maa- ja metsätilat, ha	1075	1132	1132	1075	1075
Puun myynti, m ³	814,6	4462		5000	5000
Kunnan suoraan omistamat asunnot, kpl / m ³	42 / 1403	42 / 1403	42/1403	42/1403	42/1403
Kunnan omistamat asunto-osakeyhtiöt, kpl	14	17	16	17	17
Lämpöenergian kulutus, MWh		3104	3509	3145	3145

540 Kiinteistöt	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-295 107	-320 271	-521 023	62,70	-200 752
M E N O T (ulkoiset)	808 006	862 155	1 012 619	17,50	150 464
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	512 899	541 884	491 596	-9,30	-50 288
Tulot (sisäiset)	-620 008	-722 026	-732 772	1,50	-10 746
Menot (sisäiset)	94 463	156 406	155 931	-0,30	-475
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-350 398	-377 612	-371 524	-1,60	6 088
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	162 501	164 272	120 072	-26,90	-44 200
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	49,92	49,96	36,95		

550 Varikko
Toiminnan kuvaus Kunnan kuljetuksiin ja mm. alueiden ja teiden kunnossapitoon liittyvän kaluston kunnossa pito.
Vastuuhenkilö Tekninen johtaja
Sitovia tavoitteita Työkoneet ja kalusto pidetään kunnossa. Kunnan kuljetukset hoidetaan koskien yleisiä alueita, vesihuoltoa, teiden ja katujen kunnossapitoa ym. Traktorin käyttö lietteiden kuljetukseen, lumitöihin ym.
Perusteluita Ennakoivalla kaluston huollolla estetään työseisokkeja ja samalla säästöjä. Kunnan järjestämä lietteen kuljetus parantaa yksityisten kiinteistöjen tarvitsemia jätevesijärjestelmien huoltopalveluita. Kunnan lumityöt

550 Varikko	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-14 568	-23 600	-13 100	-44,50	10 500
M E N O T (ulkoiset)	106 737	95 635	114 926	20,20	19 291
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	92 168	72 035	101 826	41,40	29 791
Tulot (sisäiset)	-24 684	-34 816	-40 684	16,90	-5 868
Menot (sisäiset)	1 110	4 521	2 446	-45,90	-2 075
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-23 574	-30 295	-13 926	-54,00	16 369
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	68 595	41 740	87 900	110,60	46 160
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	21,07	12,69	27,05		

560 Liikenneväylät																													
Toiminnan kuvaus Liikenneväylien kunnossapito ja rakentaminen. Kunnossapidon kilpailutus sekä laadun seuranta. Opastuksen ylläpito ja täydentäminen. Osoitejärjestelmän ylläpito.																													
Vastuuhenkilö Tekninen johtaja																													
Sitovia tavoitteita Teissä ja päällysteissä ei liikenneturvallisuutta vaarantavia puutteita. Riittävä opastus. Valaistuksen huollot ajoittain sekä kaapeloinnin muutokset.																													
Perusteluita Liikenneväylien ja valaistuksen kunnossapito on osa kansalaisturvallisuutta sekä viihtyvyyttä.																													
Tunnusluvut ja mittarit <table border="1" data-bbox="145 848 1398 992"> <thead> <tr> <th>Liikenneväylät</th><th>TP 2015</th><th>TP 2016</th><th>TP 2017</th><th>TA 2018</th><th>TA 2019</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>kunnossapidetyt kadut km</td><td>23</td><td>23,5</td><td>23,5</td><td>23,5</td><td>23,5</td></tr> <tr> <td>kunnossapidetyt kevyenliikenteen väylät km</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> <tr> <td>avustetut yksityistiet km</td><td>239,7</td><td>239,7</td><td>240</td><td>239,7</td><td>239,7</td></tr> </tbody> </table>						Liikenneväylät	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	kunnossapidetyt kadut km	23	23,5	23,5	23,5	23,5	kunnossapidetyt kevyenliikenteen väylät km	2	2	2	2	2	avustetut yksityistiet km	239,7	239,7	240	239,7	239,7
Liikenneväylät	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019																								
kunnossapidetyt kadut km	23	23,5	23,5	23,5	23,5																								
kunnossapidetyt kevyenliikenteen väylät km	2	2	2	2	2																								
avustetut yksityistiet km	239,7	239,7	240	239,7	239,7																								

560 Liikenneväylät	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-7 784	-10 800	-12 632	17,00	-1 832
M E N O T (ulkoiset)	123 446	158 542	176 153	11,10	17 611
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	115 662	147 742	163 521	10,70	15 779
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	12 855	16 684	15 409	-7,60	-1 275
TOIMINTAKATE (sisäiset)	93 854	88 562	101 871	15,00	13 309
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	209 516	236 304	265 392	12,30	29 088
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	64,37	71,87	81,66		

570 Maankäytön suunnittelu

Toiminnan kuvaus

Joustava pienten kaavamuuotosten valmistelu. Toimiva kaavoitusyhteistyö viranomaisten ja maanomistajien kanssa.

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

Sitovia tavoitteita

Pienemmät kaavamuuotokset 1-2 kpl / vuosi

Perusteluita

Kunnan kaavoituksen valmistelutyöt. Kaavoituksen raportointi. Kaavayhteistyö viranomaisiin nähden.

Tunnusluvut ja mittarit

Maankäytön suunnittelu	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Valmistuneiden kaavojen määrä	3	2	1	3	1
Kaavoitusjaoston kokoukset	4	2	3	5	2

570 Maankäytön suunnittelu	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	150	0	0	0,00	0
M E N O T (ulkoiset)	45 014	63 234	68 937	9,00	5 703
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	45 164	63 234	68 937	9,00	5 703
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	396	441	365	-17,20	-76
TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 351	441	365	-17,20	-76
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	46 515	63 675	69 302	8,80	5 627
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	14,29	19,37	21,32		

580 Ympäristönsuojelu					
Toiminnan kuvaus Ympäristönsuojelua koskevat luvat ja niiden valvonta sekä neuvonta ja ohjeistus.					
Vastuuhenkilö Tekninen johtaja					
Sitovia tavoitteita Lupien käsittelyajan minimoiminen Ympäristönsuojelumääräysten käyttöönotto					
Perusteluita Ympäristönsuojelun valvonta sekä lain asettamat lupatehtävät. Ympäristönsuojelun edistäminen. Ympäristölupien valvontasuunnitelman toteuttaminen.					
Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)					
Ympäristönsuojelu	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
ympäristölautakunnan kokoukset	7	8	8	10	9
maa-ainesluvut	-	1	-	1	1
ympäristöluvat	-	1	1	1	1

580 Ympäristönsuojelu	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta 2019	Muutos % 18/19	Ero 18/19
T U L O T (ulkoiset)	-3 084	-3 500	-3 500	0,00	0
M E N O T (ulkoiset)	26 137	44 886	46 886	4,50	2 000
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	23 053	41 386	43 386	4,80	2 000
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	3 146	3 361	4 173	24,20	812
TOIMINTAKATE (sisäiset)	3 146	3 361	4 173	24,20	812
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	26 199	44 747	47 559	6,30	2 812
Asukasluku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	8,05	13,61	14,63		

590 Rakennusvalvonta					
Toiminnan kuvaus Asiantunteva rakentamisen neuvonta ja ohjeistus.					
Vastuuhenkilö Rakennustarkastaja-kunnanrakennusmestari					
Sitovia tavoitteita Lupien käsittelyaika enintään 1 kk. Katselmusten määrää on tavoitteena vähentää viranomaispuolelta ja siirtää katselmusten suorittamisvastuuta vastaaville työnjohtajille, arvioitu katselmusmäärä vuosittain n. 180 kpl.					
Perusteluita Tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä. Tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa.					
Tunnusluvut ja mittarit					
Rakennusvalvonta tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Kaikki myönnettyt luvat	181	175	178	155	140
Rakennuslupien määrä	81	69	56	60	50
Katselmusten määrä	507	499	193	200	180

590 Rakennusvalvonta	TP 2017	TA 2018	Hall.kunta	Muutos %	Ero
			2019	18/19	18/19
T U L O T (ulkoiset)	-39 998	-36 250	-35 400	-2,30	850
M E N O T (ulkoiset)	59 260	72 765	96 855	33,10	24 090
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	19 262	36 515	61 455	68,30	24 940
Tulot (sisäiset)					
Menot (sisäiset)	7 337	7 839	8 575	9,40	736
TOIMINTAKATE (sisäiset)	11 872	13 281	14 017	5,50	736
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	31 134	49 796	75 472	51,60	25 676
Asukashuku	3 255	3 288	3 250		
Toimintakate / asukas	9,56	15,14	23,22		

KÄYTTÖTALouden LIITTEET

Työllistymistä edistävät palvelut

Toiminnan kuvaus

Elinvoimainen toimintaympäristö, asiakaslähtöiset palvelut, paikallisen identiteetin, yhteisöllisyyden ja demokratian hyödyntäminen, elinikäinen oppiminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja luonnon monimuotoinen hyödyntäminen.

Työllistymistä edistävien palvelujen tavoitteena on tukea työnhakijoina olevien rautalampilaisten, ensisijaisesti pitkäaikaistyöttömien ja nuorten, työllistymistä. Tavoitteeseen päästään tiiviillä ja suunnitelmallisella yhteistyöllä yritysten, yhdistysten sekä muiden työllisyyttä edistävien toimijoiden kuten Te-toimiston, Kelan ja työeläkevakuutuslaitosten sekä terveydenhuollon kanssa.

Työnhakijoille suunnattu palvelu perustuu motivoivaan yksilölliseen tuki- ja työhönvalmennusohjaukseen, työkokeilun järjestämiseen, opiskelun suunnitteluun, etsimiseen ja käynnistämiseen sekä havainnoivaan työ- ja toimintakyvyn selvittämiseen.

Työllisyyspalveluilla tuetaan yrityksiä ja työnantajia soveltuvien työntekijöiden rekrytointiprosessissa, mahdollisten koulutusratkaisujen selvittämisessä sekä uuden työntekijän vastaanottamiseen ja työhön kiinnittymisen liittyvissä kysymyksissä työllistymistä tukevana yhdyshenkilönä TE-toimistoon.

Kuntaan järjestetään palkkatukityöjaksoja, työkokeilumahdollisuuksia ja työtoimintaa. Lisäksi kunta voi myöntää harkinnanvaraista kuntalisää, jonka avulla yrityksiä ja välityömarkkinoita tuetaan taloudellisesti pitkäaikaistyöttömien henkilöiden rekrytoinnissa osana paikallista työllisyydenhoitoa.

Työnhakijoille, joiden työ- ja toimintakyky on alentunut siinä määrin, että työhön sijoittuminen ei ole oikea-aikaista tai työkyky ei ole riittävä, käynnistää terveys selvitykset perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon tai ostopalvelujen kautta ohjaten työnhakijaa oikean toimeentulon piiriin, esim. sairauslomalle, kuntoutustoimenpiteisiin tai eläkkeelle.

Työllistymistä tukevat palvelu on tarkoitettu paikkakuntalaisille työnhakijoille, alanvaihtajille ja työnantajille toimien matalankynnyksen ”työnhakukioskina”.

Vastuhenkilö

Työsuunnittelija

Tavoitteet

1. Estää työttömien työnhakijoiden määrän kasvua ja työttömyyden pitkittymistä
2. Edistää työnhakijoiden ja työnantajien kohtaamista paikallisen palveluohjauksen keinoin
3. Löytää yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa piilotyöpaikkoja ja erilaisia työssä oppimisen mahdollisuuksia
4. Tukea nuoria, työnhakijoita ja alanvaihtajia ammatillisen sunnan selkeytymisessä, opiskelumahdollisuuksien kartoittamisessa ja opiskelupaikan järjestymisessä
5. Ohjata työnhakijoita, joiden työ- ja toimintakyky kuvautuu työelämään riittämättömänä, terveydenhuollon ja eläkeselvittelyjen piiriin

Määräraha- ja tulotaulukko / Työllisyys

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Toimintatuotot	80 774€	90 000€	97 154€	80 800€	
Toimintakulut	149 474€	220 000€	254 424 €	206 481	
Toimintakate/jäämä	68 700€	130 200€	157 270€	206 481€	

Tunnusluvut ja mittarit 2015 – 2018

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Työllinen työvoima	1322	1321	1276	1234	
Työttömiä työnhakijoita *	194	161	131	115	
Työttömien osuus % työvoimasta *	15,2	12,2	10,3	9,3	
Työllistämiskustannukset	217,130€				
Työllistämistulot	111,889€				
Työmarkkinatuen kuntaosuus Kelalle	208,365€	182 473,22€	122 487,60€	9/2018 69 327,85€	

Asiakasohjautuvuus ja määrät 1 - 11/2018 (82 hlö)

Kelan työmarkkinatuen kuntaosuuskustannuskustannusten kautta	22 hlöä
Te-toimisto	7 hlöä
Monialainen yhteispalvelu TYP	9 hlöä
Kuntouttava työtoiminta	15 kuntoutujaa
Kunnan palkkatukityöntekijät	18 hlöä
Sosiaalitoimen kautta	6 hlöä
Työssäolevat ja itsenäisesti asiakkuuteen hakeutuneet	5 hlöä

Toteutuma 1 – 10 /2018

Toistaiseksi voimassaolevat ja määräaikaiset palkkatyöjaksot yrityksiin, yhdistyksiin ja kuntaan palkkatuella ja vapailta työmarkkinoilta: 42 työjaksoa

Ammatillisten opintojen aloitus työttömyysturvalla tai ammatillisen kuntoutuksen toimenpiteenä: 6 hlöä

Työllistymistä tukevat aktiivitoimet yrityksiin, yhdistyksiin ja kuntaan työkokeiluna, kuntouttava työtoimintana tai työtoimintana: 50 jaksoa (kesto 1-3kk/jakso)

Muut ammatillisen kuntoutuksen toimenpiteet Kelasta ja työeläkevakuutuslaitoksista: 2

Työttömien terveystarkastukset: 7 hlölle

Työ- ja toimintakyvyn selvittelyt perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, ostopalveluina: 9 hlölle

Pitkäkestoinen sairausloma: 6 työnhakijalle

Vanhuuseläke: 1 hlölle

Työkyvyttömyyseläke tai määräaikainen kuntoutustuki: 3 hlölle

Paikkakunnalta muutto: 2 hlöä

Työttömyysturva-oikeuden lakkaaminen: 2 hlöä

Kotouttamisjaosto

Toiminnan kuvaus

Jaoston tehtävänä on koordinoida, suunnitella, kehittää, ohjata, seurata, vastata, antaa lausuntoja ja tehdä esityksiä kunnanhallitukselle merkittävistä pakolaisten ja maahanmuuttajien vastaanottamiseen ja kotouttamiseen liittyvistä asioista. Tavoitteena on edistää monikulttuurisuutta, kotouttaa pakolaiset ja maahanmuuttajat yhteiskuntaan, edistää suomen kielen oppimista ja perehdyttää maahanmuuttajat suomalaiseen ja savolaiseen elämäntapaan ja kulttuuriin ja siten, että maahanmuuttajat pääsevät myös osallistumaan suomalaiseen yhteiskuntaelämään. Mahdollisuuksien mukaan tuetaan heidän oman kulttuurin ja äidinkielen säilyttämistä.

Vastuhenkilö

Perusturvajohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Vastaanottaa vuosien 2016-2019 aikana 80 kiintiöpakolaista.
2. Edistää pakolaisten kotoutumista.
3. Kehittää valmiuksia pakolaisten vastaanottamisessa ja kotouttamistoimia yhteistyössä kunnan eri toimijoiden kanssa.

Perusteluita

Talousarviossa on vuodelle 2019 hieman edellisvuotta vähemmän tuloja arvioitua pienemmästä pakolaismäärästä johtuen. Menoja nostavat kahden pakolaisohjaajan siirtyminen VIEKKU-hankkeelta kunnan määräaikaiksi pakolaisohjaajiksi.

Tunnusluvut, mittarit

Vuonna 2019 kunnassa on marraskuun 2018 ennusteen mukaan 60 kiintiöpakolaista, joista kunta saa laskennallisia korvauksia seuraavasti: alle 7-vuotiaista 6845 € / vuosi ja yli 7-vuotiaista 2300 € / vuosi.

VIEKKU 2 (Vieraat kulttuurit vierelle kulkemaan) –hanke

Toiminnan kuvaus

Rautalammin kunta on hakenut uutta hankerahoitusta. VIEKKU 2 hankkeelle, jolla edistetään maahanmuuttajien hyvinvointia ja osallisuutta sekä tuetaan kotouttamistyöhön osallistuvien tietoja ja taitoja. Hanke ajoittuu vuosille 2019-2020. Hanke voi alkaa 1.1.2019, mikäli rahoituspäätös on myönteinen. Päätös rahoituksesta saadaan tammikuun 2019 loppuun mennessä.

Vastuhenkilö

Hankevastaava

Sitovia tavoitteita

Tavoite 1	Maahanmuuttajien hyvinvoinnin lisääntymien
Tavoite 2	Maahanmuuttajien osallisuuden lisääntyminen
Tavoite 3	Kotouttamistyötä tekevien tietojen ja taitojen lisääntyminen

Hankkeen hyödynsaajat: Hankkeesta hyötyvät esisijaisesti Rautalammin muuttavat kiintiöpakolaiset ja turvapaikanhakijat. Hankkeesta voivat hyötyä myös avioliiton tai perheenyhdistämisen kautta tulevat maahanmuuttajat sekä työperäiset maahanmuuttajat.

Perusteluja

Maahanmuuttajien, erityisesti kiintiöpakolaisten ja turvapaikanhakijoiden kotoutumisen edistämistyötä on hyvä jatkaa. Onnistuneen kotoutumisen myötä maahanmuuttajat voivat olla osallisena elinvoimaisen toimintaympäristön edistämisessä kantaväestön rinnalla.

Hankkeen ajaksi kunnan määräaikaishajautajat voisivat siirtyä hankkeen työntekijöiksi, jolloin palkkakustannukset maksettaisiin hankkeelta. Heidän lisäksi kuntaan voidaan palkata hankkeen varoista myös hankevastaava.

Hankkeen talousarvio

VIEKKU2-hanke	Yhteensä	2019	2020
Hankekustannukset yht.	407 089,20	203 544,60	203 544,60
Välittömät kustannukset	362 760,00	181 380,00	181 380,00
Henkilöstökustannukset	260 760,00	130 380,00	130 380,00
Hanketoiminnot	100 000,00	50 000,00	50 000,00
EU osuus 75%	305 316,90	152 658,45	152 658,45
Kunnan rahoitus 25%	101 772,30	50 886,15	50 886,15

TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖIDEN TAVOITTEET 2019

Rautalammin kunnan Asunnonhankinta Oy

Rautalammin kunta omistaa Rautalammin kunnan Asunnonhankinta Oy:n osakkeista 100 %. Yhtiön fuusioitiin 2018 Kiinteistö Oy Rautalammin Haka.

Tavoitteet vuosiksi 2019-2022:

1. Yhtiö toteuttaa suunnitteluvuosien 2019-2022 aikana peruskorjauksia asuinhuoneistoissa.
2. Yhtiön lainat järjestellään uudelleen alkuvuodesta 2019
3. Yhtiön omistajanohjausta vahvistetaan, yhtiön hallitukseen nimetään teknisentoimen ja hallinnon edustajat.
4. Yhtiö kilpailuttaa kiinteistöpalvelut, laatutasoon kiinnitetään erityistä huomiota.

Kiinteistö Oy Oikarilan teollisuushallit

Kunta omistaa Kiinteistö Oy Oikarilan teollisuushallit –yhtiön osakkeista 100 %. Yhtiö omistaa kaksi teollisuushallia Toholahden teollisuusalueella. Hallien kokonaispinta-ala on 2200 m². Yhtiö on vuokrannut hallitilat yrittäjille. Yhtiöön ei sovelleta asunto-osakeyhtiölakia. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön osakepääoma voi olla 120.000-480.000 euroa. Kiinteistö Oy Oikarilan teollisuushallien talouden tervehdyttämiseksi kunta pääomittaa yhtiötä alkuvuodesta 2019.

Tavoitteet vuosiksi 2019-2022:

1. Kiinteistö Oy Oikarilan teollisuushallit-yhtiön edellytetään vievän eteenpäin yhtiön rakennejärjestelyitä esim. keskinäisen kiinteistöyhtiön muodossa, mikä edesauttaa ja mahdollistaa kehittämissuunnitelman toteuttamisen.

Rautalammin Kehitys Oy

Rautalammin kunta omistaa yhtiöstä 81,7 %. Yhtiön toimiala on parantaa ja kehittää rautalampilaisten teollisuus- ja palvelualayritysten ja maatalouden liitännäis- ja sen sivuelinkeinojen toimintaedellytyksiä tekemällä vieraanpääoman ehtoisia sijoituksia, antamalla takauksia sekä palvelemalla yrityksiä liiketaloudellisella ja teknisellä asiantuntemuksella. Yhtiön osakepääoma on 40.000 euroa.

Tavoitteet vuodeksi 2019-2022:

1. Yhtiö tulee käydä lävitse sen myöntämät takaukset. Raportti tulee toimittaa Rautalammin kunnanhallitukselle maaliskuun 2019 loppuun mennessä.
2. Yhtiön toimintaa tullaan uudelleenjärjestelmään vuoden 2019 aikana.

As Oy Tiinari

Rautalammin kunta omistaa As Oy Tiinarin osakkeista 75,2 %. Omistus osuu kasvaa vuoden 2019 alkupuolella. Yhtiöllä toimii hallitus ja kunnan edustajat on valittu yhtiökokoukseen. Yhtiössä tehdään normaaleja vuosikorjauksia.

Rautalammin Rakennus Oy

Rautalammin kunta omistaa Rautalammin Rakennus Oy:n osakekannasta 41,8 %. Kunta on antanut pääomaehtoista lainaa yhtiölle. Sopimus on voimassa. Kunnan tavoite on, että yhtiö kykenee maksamaan pääomaehdoiset lainat takaisin kunnalle.

Tavoitteet 2018-2021:

1. Rautalammin kunta myy omistamia Rautalammin Rakennus Oy:n osakkeita sen jälkeen, kun yhtiö on maksanut kunnalle takaisin kunnan myöntämän pääomaehtoisen lainan.

As Oy Lupsakas

Yhtiössä toteutetaan normaaleja vuosikorjauksia vuosina 2019-2022.

As Oy Rautalammin Kuusitie 3

Rautalammin kunta omistaa As Oy Rautalammin Kuusitie 3:ssa yhden huoneiston. Kunta vuokraa yhtä huoneistoa ulkopuolisille.

Kiinteistö Oy Rautalammin Virastotalo

Rautalammin kunta omistaa Kiinteistö Oy Rautalammin Virastotalossa olevan kunnan johtokeskuksen. Rautalammin kunta omisti kiinteistöyhtiöstä 23 % osakekannasta 31.12.2011. Uusien ohjeiden mukaan kunnan johtokeskus ei välttämättä vaadi kunnalta erityistiloja poikkeus- ja kriisiolojen johtamista varten, vaan johtokeskus voidaan järjestää normaaliajan tiloihin ts. kunnanvirastoon. Rautalammin kunta omistaa Rautalammin virastotalosta toimisto- ja varastotiloja. Kiinteistöyhtiön taloudellinen tilanne on hyvä.

Tavoitteet vuosiksi 2019-2022:

1. Kunta luopuu nykyisestä johtokeskuksesta ja toteuttaa johtokeskustilat kunnanviraston yhteyteen alakertaan poikkeus- ja kriisiaikojen johtamista varten. Ennen näitä järjestelyitä selvitetään, onko tarvetta em. tiloja käyttää edelleen väistötiloina suunnittelukauden aikana.
2. Rautalammin kunta myy kunnan Kiinteistö Oy Rautalammin Virastotalon toimisto-, varasto- ja johtokeskustilat.

As Oy Rautalammin Lassilanpolku

Kunnan tämän hetkinen omistusosuus asunto-osakeyhtiöstä on xx%.

Kunta omistaa asuntoyhtiöstä kolme osakehuoneistoa, huoneistot on vuokrattu.

Savogrow

Rautalammin kunta omistaa Savogrow Oy:stä 15,51%.

1. Yhtiö raportoi kunnanhallitukselle yhtiön tavoitteiden toteutumisesta ja erityisesti rautalampilaisiin yrityksiin kohdistuneista toimenpiteistä.
2. Yhteistyötä ja vuorovaikutusta kunnan ja yhtiön välillä kehitetään.

Istekki Oy

Kunta omistaa Istekki Oy:stä viisi (5) A-sarjan osaketta.

1. Yhtiön asiantuntemusta hyödynnetään tarpeen mukaan.

Sansia Oy

Rautalammin kunta omistaa Sansia Oy:stä (ent. IS-hankinta Oy) osuuden.

1. Yhtiön hankintaosaamista ja yhteishankintakilpailutuksia hyödynnetään kunnan kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

TUOSLASKELMA

TP 2017	TA 2018		Nimi	Talario	Kasvu
				2 019	18/19
			TUOSLASKELMA		
			TOIMINTATUOTOT		
1 352 746	955 457 *		Myyntituotot	1 188 488	24,40
965 065	858 504 *		Maksutuotot	904 872	5,40
631 269	777 670 *		Tuet ja avustukset	282 000	-63,70
564 796	568 605 **		Muut toimintatuotot	674 789	18,70
3 513 878	3 160 236 ***		TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 050 149	-3,50
			TOIMINTAKULUT		
			Henkilöstökulut		
-6 359 677	-6 484 307 *		Palkat ja palkkiot	-6 553 845	1,10
			Henkilösivukulut		
-1 447 718	-1 264 521 *		Eläkekulut	-1 452 508	14,90
-229 492	-265 425 *		Muut henkilösivukulut	-212 500	-19,90
-8 036 886	-8 014 253 ***		Henkilöstökulut yhteensä	-8 218 853	2,60
-11 200 558	-11 334 086 *		Asiakaspalvelujen ostot	-12 174 339	7,40
-2 946 097	-2 899 709 *		Muiden palvelujen ostot	-2 824 868	-2,60
-14 146 654	-14 233 795 ***		Palvelujen ostot	-14 999 207	5,40
-1 354 283	-1 465 874 *		Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 418 213	-3,30
-1 310 307	-1 067 300 *		Avustukset	-941 500	-11,80
-318 231	-227 196 *		Muut toimintakulut	-274 798	21,00
-25 166 361	-25 008 418 ***		TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 852 571	3,40
-21 652 484	-21 848 182		TOIMINTAKATE	-22 802 422	4,40
10 682 827	10 421 000 *		Verotulot	10 890 000	4,50
12 663 147	12 345 342 *		Valtionosuudet	11 475 710	-7,00
			Rahoitustuotot ja -kulut		
176	1 000 *		Korkotuotot	1 000	0,00
322 244	250 000 *		Muut rahoitustuotot	250 000	0,00
-173 381	-270 000 *		Korkokulut	-220 000	-18,50
-19 875	-720 *		Muut rahoituskulut	-720	0,00
1 822 655	898 440		VUOSIKATE	-406 432	-145,20
			Poistot ja arvonalentumiset		
-831 594	-772 538 *		Suunn.mukaiset poistot	-950 086	23,00
			Satunnaiset erät		
991 061	125 902		TILIKAUDEN TULOS	-1 356 518	-1 177,40
991 061	125 902		TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 356 518	-1 177,40

KÄYTTÖTALouden LISTAUS

		TP 2017	TA 2018	Hallintokunta 2 019	Kasvu 18/19	Ero 18/19
1	KÄYTTÖTALOUS					
10	VAALIT					
100	VALTIOLLISET VAALIT					
***	T U L O T (ulkoiset)	0	-10 412	-9 380	-9,90	1 032
***	M E N O T (ulkoiset)	53	10 412	10 980	5,50	568
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	53	0	1 600	0,00	1 600
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	53	0	1 600	0,00	1 600
110	KUNNALLISVAALIT					
***	M E N O T (ulkoiset)	11 279	0	0	0,00	0
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	11 279	0	0	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	225	0	0	0,00	0
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	225	0	0	0,00	0
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	11 504	0	0	0,00	0
10	VAALIT YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	0	-10 412	-9 380	-9,90	1 032
***	M E N O T (ulkoiset)	11 332	10 412	10 980	5,50	568
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	11 332	0	1 600	0,00	1 600
*	Menot (sisäiset)	225	0	0	0,00	0
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	225	0	0	0,00	0
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	11 557	0	1 600	0,00	1 600

1	KÄYTTÖTALOUS					
14	TILINTARKASTUS					
130	TILINTARKASTUS					
***	M E N O T (ulkoiset)	11 586	10 000	13 850	38,50	3 850
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	11 586	10 000	13 850	38,50	3 850
*	Menot (sisäiset)	1 386	1 419	1 380	-2,70	-39
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 386	1 419	1 380	-2,70	-39
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	12 972	11 419	15 230	33,40	3 811
14	TILINTARKASTUS YHTEENSÄ					
***	M E N O T (ulkoiset)	11 586	10 000	13 850	38,50	3 850
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	11 586	10 000	13 850	38,50	3 850
*	Menot (sisäiset)	1 386	1 419	1 380	-2,70	-39
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 386	1 419	1 380	-2,70	-39
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	12 972	11 419	15 230	33,40	3 811

1	KÄYTTÖTALOUS					
18	LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
140	KUNNANVALTUUSTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	52 581	49 322	50 980	3,40	1 658
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	52 581	49 322	50 980	3,40	1 658
*	Menot (sisäiset)	13 222	14 295	18 437	29,00	4 142
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	13 222	14 295	18 437	29,00	4 142
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	65 803	63 617	69 417	9,10	5 800
150	KUNNANHALLITUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-181 100	-326 631	-208 800	-36,10	117 831
***	M E N O T (ulkoiset)	818 549	691 980	626 182	-9,50	-65 798
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	637 450	365 349	417 382	14,20	52 033
*	Menot (sisäiset)	46 156	41 002	36 965	-9,80	-4 037
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	46 156	41 002	36 965	-9,80	-4 037
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	683 605	406 351	454 347	11,80	47 996
18	LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO YHTE Ä					
***	T U L O T (ulkoiset)	-181 100	-326 631	-208 800	-36,10	117 831
***	M E N O T (ulkoiset)	871 130	741 302	677 162	-8,70	-64 140
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	690 031	414 671	468 362	12,90	53 691
*	Menot (sisäiset)	59 378	55 297	55 402	0,20	105
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	59 378	55 297	55 402	0,20	105
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	749 408	469 968	523 764	11,40	53 796

1	KÄYTTÖTALOUS					
22	HALLINTO JA TALOUS					
170	YLEISHALLINTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-54 331	-90 800	-102 000	12,30	-11 200
***	M E N O T (ulkoiset)	501 249	593 210	561 476	-5,30	-31 734
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	446 918	502 410	459 476	-8,50	-42 934
*	Suunnitelmapoistot	0	0	4 344	0,00	4 344
*	Tulot (sisäiset)	-71 570	-68 880	-68 361	-0,80	519
*	Menot (sisäiset)	60 324	64 794	60 890	-6,00	-3 904
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-11 246	-4 086	-3 127	-23,50	959
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	435 672	498 324	456 349	-8,40	-41 975
180	TALOUSHALLINTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-1 976	-50 700	-52 000	2,60	-1 300
***	M E N O T (ulkoiset)	511 410	577 574	587 957	1,80	10 383
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	509 434	526 874	535 957	1,70	9 083
*	Tulot (sisäiset)	-293 414	-310 757	-276 736	-10,90	34 021
*	Menot (sisäiset)	17 698	20 159	24 910	23,60	4 751
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-275 717	-290 598	-251 826	-13,30	38 772
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	233 717	236 276	284 131	20,30	47 855
22	HALLINTO JA TALOUS YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-56 307	-141 500	-154 000	8,80	-12 500
***	M E N O T (ulkoiset)	1 012 658	1 170 784	1 149 433	-1,80	-21 351
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	956 352	1 029 284	995 433	-3,30	-33 851
*	Suunnitelmapoistot	0	0	4 344	0,00	4 344
*	Tulot (sisäiset)	-364 984	-379 637	-345 097	-9,10	34 540
*	Menot (sisäiset)	78 022	84 953	85 800	1,00	847
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-286 962	-294 684	-254 953	-13,50	39 731
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	669 389	734 600	740 480	0,80	5 880

1	KÄYTTÖTALOUS					
26	ELINKEINOTOIMI					
190	ELINVOIMALAUTAKUNTA					
***	M E N O T (ulkoiset)	3 362	47 410	32 922	-30,60	-14 488
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	3 362	47 410	32 922	-30,60	-14 488
*	Menot (sisäiset)	3 201	3 254	6 598	102,80	3 344
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	3 201	3 254	6 598	102,80	3 344
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	6 563	50 664	39 520	-22,00	-11 144
200	NEUVONTA					
***	M E N O T (ulkoiset)	2 001	0	0	0,00	0
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 001	0	0	0,00	0
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 001	0	0	0,00	0
205	YRITTÄJÄKOULUTUS JA -KASVATUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-3 707	-2 000	0	-100,00	2 000
***	M E N O T (ulkoiset)	5 146	5 000	0	-100,00	-5 000
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	1 439	3 000	0	-100,00	-3 000
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 439	3 000	0	-100,00	-3 000
206	KAMPANJAT/MARKKIN. JA AVUST.					
***	M E N O T (ulkoiset)	24 004	21 700	20 300	-6,50	-1 400
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	24 004	21 700	20 300	-6,50	-1 400
*	Menot (sisäiset)	50	947	0	-100,00	-947
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	50	947	0	-100,00	-947
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	24 054	22 647	20 300	-10,40	-2 347
208	YRITYSVERKOSTOHAUTOMO					
***	T U L O T (ulkoiset)	0	0	-2 000	0,00	-2 000
***	M E N O T (ulkoiset)	7 914	15 000	18 000	20,00	3 000
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	7 914	15 000	16 000	6,70	1 000
*	Menot (sisäiset)	165	0	0	0,00	0
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	165	0	0	0,00	0
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	8 079	15 000	16 000	6,70	1 000

210	PROJEKTIT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-31 793	-205 909	0	-100,00	205 909
***	M E N O T (ulkoiset)	316 886	287 152	0	-100,00	-287 152
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	285 093	81 243	0	-100,00	-81 243
*	Menot (sisäiset)	4 657	2 230	0	-100,00	-2 230
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	4 657	2 230	0	-100,00	-2 230
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	289 750	83 473	0	-100,00	-83 473
215	SAVOGROW					
***	T U L O T (ulkoiset)	-120	0	0	0,00	0
***	M E N O T (ulkoiset)	135 523	157 000	157 000	0,00	0
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	135 403	157 000	157 000	0,00	0
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	135 403	157 000	157 000	0,00	0
220	TAPAHTUMAT					
***	M E N O T (ulkoiset)	30 555	32 000	32 000	0,00	0
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	30 555	32 000	32 000	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	217	500	320	-36,00	-180
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	217	500	320	-36,00	-180
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	30 772	32 500	32 320	-0,60	-180
230	MATKAILU					
***	T U L O T (ulkoiset)	-1 523	0	0	0,00	0
***	M E N O T (ulkoiset)	8 617	15 000	23 320	55,50	8 320
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	7 093	15 000	23 320	55,50	8 320
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	7 093	15 000	23 320	55,50	8 320

240	MAA-JA METSÄTAL.YRITYKSET					
***	M E N O T (ulkoiset)	0	10 000	0	-100,00	-10 000
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	0	10 000	0	-100,00	-10 000
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	0	10 000	0	-100,00	-10 000
26	ELINKEINOTOIMI YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-37 143	-207 909	-2 000	-99,00	205 909
***	M E N O T (ulkoiset)	534 008	590 262	283 542	-52,00	-306 720
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	496 865	382 353	281 542	-26,40	-100 811
*	Menot (sisäiset)	8 290	6 931	6 918	-0,20	-13
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	8 290	6 931	6 918	-0,20	-13
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	505 155	389 284	288 460	-25,90	-100 824
1	KÄYTTÖTALOUS					
30	MAASEUTUTOIMI					
270	MAASEUTUTOIMI					
***	M E N O T (ulkoiset)	40 238	56 000	59 032	5,40	3 032
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	40 238	56 000	59 032	5,40	3 032
*	Menot (sisäiset)	4 070	4 436	8 294	87,00	3 858
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	4 070	4 436	8 294	87,00	3 858
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	44 308	60 436	67 326	11,40	6 890
30	MAASEUTUTOIMI YHTEENSÄ					
***	M E N O T (ulkoiset)	40 238	56 000	59 032	5,40	3 032
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	40 238	56 000	59 032	5,40	3 032
*	Menot (sisäiset)	4 070	4 436	8 294	87,00	3 858
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	4 070	4 436	8 294	87,00	3 858
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	44 308	60 436	67 326	11,40	6 890

1	KÄYTTÖTALOUS					
38	SOSIAALITOIMI					
307	PERUSTURVAOSASTON HALLINTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-33 066	-160	-200	25,00	-40
***	M E N O T (ulkoiset)	124 569	134 427	139 632	3,90	5 205
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	91 503	134 267	139 432	3,80	5 165
*	Menot (sisäiset)	75 229	79 245	78 121	-1,40	-1 124
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	75 229	79 245	78 121	-1,40	-1 124
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	166 732	213 512	217 553	1,90	4 041
310	SOSIAALIPALVELUT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-273 316	-268 810	-211 150	-21,50	57 660
***	M E N O T (ulkoiset)	3 229 442	3 568 488	3 521 939	-1,30	-46 549
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 956 126	3 299 678	3 310 789	0,30	11 111
*	Suunnitelmapoistot	0	0	5 972	0,00	5 972
*	Tulot (sisäiset)	-14 413	-14 250	-24 950	75,10	-10 700
*	Menot (sisäiset)	37 594	50 496	41 919	-17,00	-8 577
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	23 181	36 246	22 941	-36,70	-13 305
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 979 307	3 335 924	3 333 730	-0,10	-2 194
330	KOTIHOITO- JA VANHUSPALVELUT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-765 940	-760 716	-813 730	7,00	-53 014
***	M E N O T (ulkoiset)	2 955 428	3 108 678	3 419 023	10,00	310 345
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 189 488	2 347 962	2 605 293	11,00	257 331
*	Suunnitelmapoistot	52 981	56 978	62 013	8,80	5 035
*	Tulot (sisäiset)	-6 141	0	0	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	312 278	378 228	388 251	2,70	10 023
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	359 118	435 206	450 264	3,50	15 058
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 548 606	2 783 168	3 055 557	9,80	272 389

335	RAVINTOKESKUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-46 456	-38 526	-40 606	5,40	-2 080
***	M E N O T (ulkoiset)	403 528	475 273	492 095	3,50	16 822
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	357 072	436 747	451 489	3,40	14 742
*	Tulot (sisäiset)	-406 813	-545 715	-525 151	-3,80	20 564
*	Menot (sisäiset)	40 191	54 371	22 475	-58,70	-31 896
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-366 622	-491 344	-502 676	2,30	-11 332
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-9 550	-54 597	-51 187	-6,20	3 410
38	SOSIAALITOIMI YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-1 118 778	-1 068 212	-1 065 686	-0,20	2 526
***	M E N O T (ulkoiset)	6 712 967	7 286 866	7 572 689	3,90	285 823
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	5 594 189	6 218 654	6 507 003	4,60	288 349
*	Suunnitelmapoistot	52 981	56 978	67 985	19,30	11 007
*	Tulot (sisäiset)	-427 367	-559 965	-550 101	-1,80	9 864
*	Menot (sisäiset)	465 292	562 340	530 766	-5,60	-31 574
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	90 905	59 353	48 650	-18,00	-10 703
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	5 685 095	6 278 007	6 555 653	4,40	277 646

1	KÄYTTÖTALOUS					
42	TERVEYDENHUOLTO					
360	KANSANTERVEYSTYÖ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-132 639	-150 092	-166 524	10,90	-16 432
***	M E N O T (ulkoiset)	2 778 186	3 034 300	3 543 430	16,80	509 130
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 645 546	2 884 208	3 376 906	17,10	492 698
*	Suunnitelmapoistot	30 488	33 260	33 260	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	27 592	37 410	38 838	3,80	1 428
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	58 080	70 670	72 098	2,00	1 428
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 703 627	2 954 878	3 449 004	16,70	494 126
370	SAIRAANHOITOLAITOKSET					
***	M E N O T (ulkoiset)	5 207 246	4 744 047	4 867 162	2,60	123 115
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	5 207 246	4 744 047	4 867 162	2,60	123 115
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	5 207 246	4 744 047	4 867 162	2,60	123 115
380	YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	192 180	195 180	195 310	0,10	130
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	192 180	195 180	195 310	0,10	130
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	192 180	195 180	195 310	0,10	130
42	TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-132 639	-150 092	-166 524	10,90	-16 432
***	M E N O T (ulkoiset)	8 177 611	7 973 527	8 605 902	7,90	632 375
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	8 044 972	7 823 435	8 439 378	7,90	615 943
*	Suunnitelmapoistot	30 488	33 260	33 260	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	27 592	37 410	38 838	3,80	1 428
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	58 080	70 670	72 098	2,00	1 428
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	8 103 052	7 894 105	8 511 476	7,80	617 371

1	KÄYTTÖTALOUS					
46	KOULUTUS					
404	HALLINTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	51 898	49 186	51 501	4,70	2 315
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	51 898	49 186	51 501	4,70	2 315
*	Tulot (sisäiset)	-439	-287	-300	4,50	-13
*	Menot (sisäiset)	2 122	2 119	2 051	-3,20	-68
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 683	1 832	1 751	-4,40	-81
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	53 581	51 018	53 252	4,40	2 234
410	PERUSKOULUTUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-172 250	-171 395	-181 411	5,80	-10 016
***	M E N O T (ulkoiset)	2 225 251	2 538 495	2 657 535	4,70	119 040
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 053 001	2 367 100	2 476 124	4,60	109 024
*	Suunnitelmapoistot	100 083	109 182	109 182	0,00	0
*	Tulot (sisäiset)	-24 281	-21 080	-57 501	172,80	-36 421
*	Menot (sisäiset)	337 622	376 005	388 124	3,20	12 119
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	413 425	464 107	439 805	-5,20	-24 302
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 466 426	2 831 207	2 915 929	3,00	84 722
420	LUKIO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-38 627	-15 300	-22 600	47,70	-7 300
***	M E N O T (ulkoiset)	632 893	763 903	658 175	-13,80	-105 728
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	594 266	748 603	635 575	-15,10	-113 028
*	Suunnitelmapoistot	104 913	115 098	114 127	-0,80	-971
*	Tulot (sisäiset)	-2 769	-4 050	-4 050	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	104 034	125 794	118 586	-5,70	-7 208
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	206 178	236 842	228 663	-3,50	-8 179
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	800 444	985 445	864 238	-12,30	-121 207
440	AIKUISKOULUTUS					
***	M E N O T (ulkoiset)	45 870	68 464	66 584	-2,70	-1 880
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	45 870	68 464	66 584	-2,70	-1 880
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	45 870	68 464	66 584	-2,70	-1 880

450	JOUKKOLIIKENNE					
***	T U L O T (ulkoiset)	0	-2 500	-2 500	0,00	0
***	M E N O T (ulkoiset)	22 797	25 600	25 650	0,20	50
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	22 797	23 100	23 150	0,20	50
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	22 797	23 100	23 150	0,20	50
453	LASTEN PÄIVÄHOITO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-99 588	-123 415	-86 000	-30,30	37 415
***	M E N O T (ulkoiset)	906 709	1 091 299	1 119 176	2,60	27 877
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	807 121	967 884	1 033 176	6,70	65 292
*	Suunnitelmapoistot	4 521	4 877	4 832	-0,90	-45
*	Tulot (sisäiset)	-10 585	-10 612	-11 308	6,60	-696
*	Menot (sisäiset)	120 621	139 007	154 409	11,10	15 402
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	114 557	133 272	147 933	11,00	14 661
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	921 678	1 101 156	1 181 109	7,30	79 953
454	ESIOPETUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-3 875	0	0	0,00	0
***	M E N O T (ulkoiset)	53 752	54 091	60 998	12,80	6 907
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	49 877	54 091	60 998	12,80	6 907
*	Tulot (sisäiset)	-865	-1 180	-1 200	1,70	-20
*	Menot (sisäiset)	21 988	44 298	45 751	3,30	1 453
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	21 123	43 118	44 551	3,30	1 433
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	71 000	97 209	105 549	8,60	8 340
46	KOULUTUS YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-314 340	-312 610	-292 511	-6,40	20 099
***	M E N O T (ulkoiset)	3 939 171	4 591 038	4 639 619	1,10	48 581
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	3 624 831	4 278 428	4 347 108	1,60	68 680
*	Suunnitelmapoistot	209 518	229 157	228 141	-0,40	-1 016
*	Tulot (sisäiset)	-38 939	-37 209	-74 359	99,80	-37 150
*	Menot (sisäiset)	586 386	687 223	708 921	3,20	21 698
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	756 965	879 171	862 703	-1,90	-16 468
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	4 381 796	5 157 599	5 209 811	1,00	52 212

1	KÄYTTÖTALOUS					
50	KULTTUURI JA VAPAA-AIKA					
460	NUORISO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-46 547	-30 150	-27 500	-8,80	2 650
***	M E N O T (ulkoiset)	69 535	86 817	71 987	-17,10	-14 830
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	22 989	56 667	44 487	-21,50	-12 180
*	Menot (sisäiset)	20 508	20 207	21 116	4,50	909
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	20 508	20 207	21 116	4,50	909
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	43 496	76 874	65 603	-14,70	-11 271
470	LIIKUNTA					
***	T U L O T (ulkoiset)	-34 940	-22 400	-22 400	0,00	0
***	M E N O T (ulkoiset)	171 017	189 806	186 037	-2,00	-3 769
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	136 077	167 406	163 637	-2,30	-3 769
*	Suunnitelmapoistot	24 403	25 430	24 518	-3,60	-912
*	Tulot (sisäiset)	-2 061	-2 900	-1 000	-65,50	1 900
*	Menot (sisäiset)	21 957	40 451	45 945	13,60	5 494
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	44 300	62 981	69 463	10,30	6 482
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	180 377	230 387	233 100	1,20	2 713
480	KIRJASTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-11 211	-13 417	-10 993	-18,10	2 424
***	M E N O T (ulkoiset)	187 248	205 648	210 912	2,60	5 264
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	176 038	192 231	199 919	4,00	7 688
*	Suunnitelmapoistot	27 335	29 820	44 027	47,60	14 207
*	Tulot (sisäiset)	-19 664	-18 698	-19 848	6,20	-1 150
*	Menot (sisäiset)	44 335	44 291	52 965	19,60	8 674
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	52 006	55 413	77 144	39,20	21 731
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	228 043	247 644	277 063	11,90	29 419

490	KULTTUURITOIMI					
***	T U L O T (ulkoiset)	-140	-400	-500	25,00	-100
***	M E N O T (ulkoiset)	37 922	36 010	49 375	37,10	13 365
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	37 782	35 610	48 875	37,30	13 265
*	Menot (sisäiset)	2 633	3 720	4 486	20,60	766
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	2 633	3 720	4 486	20,60	766
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	40 415	39 330	53 361	35,70	14 031
50	KULTTUURI JA VAPAA-AIKA YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-92 838	-66 367	-61 393	-7,50	4 974
***	M E N O T (ulkoiset)	465 723	518 281	518 311	0,00	30
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	372 885	451 914	456 918	1,10	5 004
*	Suunnitelmapoistot	51 738	55 250	68 545	24,10	13 295
*	Tulot (sisäiset)	-21 724	-21 598	-20 848	-3,50	750
*	Menot (sisäiset)	89 432	108 669	124 512	14,60	15 843
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	119 446	142 321	172 209	21,00	29 888
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	492 331	594 235	629 127	5,90	34 892

1	KÄYTTÖTALOUS					
54	TEKNINEN LAUTAKUNTA					
500	HALLINTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	111 734	94 695	119 205	25,90	24 510
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	111 734	94 695	119 205	25,90	24 510
*	Menot (sisäiset)	41 679	43 846	42 779	-2,40	-1 067
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	41 679	43 846	42 779	-2,40	-1 067
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	153 413	138 541	161 984	16,90	23 443
510	JÄTEHUOLTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	37	2 900	0	-100,00	-2 900
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	37	2 900	0	-100,00	-2 900
*	Suunnitelmapoistot	821	896	896	0,00	0
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	821	896	896	0,00	0
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	858	3 796	896	-76,40	-2 900
520	VESIHUOLTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-278 649	-449 190	-468 600	4,30	-19 410
***	M E N O T (ulkoiset)	240 219	327 738	340 921	4,00	13 183
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	-38 430	-121 452	-127 679	5,10	-6 227
*	Suunnitelmapoistot	121 065	123 402	217 115	75,90	93 713
*	Tulot (sisäiset)	0	-57 696	-54 849	-4,90	2 847
*	Menot (sisäiset)	12 869	16 251	18 751	15,40	2 500
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	133 933	81 957	181 017	120,90	99 060
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	95 504	-39 495	53 338	-235,10	92 833
530	PALO- JA PELASTUSTOIMI					
***	T U L O T (ulkoiset)	-27 873	-32 892	-35 600	8,20	-2 708
***	M E N O T (ulkoiset)	294 845	337 396	345 549	2,40	8 153
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	266 971	304 504	309 949	1,80	5 445
*	Suunnitelmapoistot	7 578	8 267	8 267	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	3 778	14 920	9 450	-36,70	-5 470
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	11 356	23 187	17 717	-23,60	-5 470
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	278 327	327 691	327 666	0,00	-25

540	KIINTEISTÖT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-295 107	-320 271	-521 023	62,70	-200 752
***	M E N O T (ulkoiset)	808 006	862 155	1 012 619	17,50	150 464
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	512 899	541 884	491 596	-9,30	-50 288
*	Suunnitelmapoistot	175 146	188 008	205 317	9,20	17 309
*	Tulot (sisäiset)	-620 008	-722 026	-732 772	1,50	-10 746
*	Menot (sisäiset)	94 463	156 406	155 931	-0,30	-475
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-350 398	-377 612	-371 524	-1,60	6 088
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	162 501	164 272	120 072	-26,90	-44 200
550	VARIKKO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-14 568	-23 600	-13 100	-44,50	10 500
***	M E N O T (ulkoiset)	106 737	95 635	114 926	20,20	19 291
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	92 168	72 035	101 826	41,40	29 791
*	Suunnitelmapoistot	0	0	24 312	0,00	24 312
*	Tulot (sisäiset)	-24 684	-34 816	-40 684	16,90	-5 868
*	Menot (sisäiset)	1 110	4 521	2 446	-45,90	-2 075
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-23 574	-30 295	-13 926	-54,00	16 369
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	68 595	41 740	87 900	110,60	46 160
560	LIIKENNEVÄYLÄT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-7 784	-10 800	-12 632	17,00	-1 832
***	M E N O T (ulkoiset)	123 446	158 542	176 153	11,10	17 611
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	115 662	147 742	163 521	10,70	15 779
*	Suunnitelmapoistot	80 999	71 878	86 462	20,30	14 584
*	Menot (sisäiset)	12 855	16 684	15 409	-7,60	-1 275
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	93 854	88 562	101 871	15,00	13 309
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	209 516	236 304	265 392	12,30	29 088

570	MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU					
***	T U L O T (ulkoiset)	150	0	0	0,00	0
***	M E N O T (ulkoiset)	45 014	63 234	68 937	9,00	5 703
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	45 164	63 234	68 937	9,00	5 703
*	Suunnitelmapoistot	955	0	0	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	396	441	365	-17,20	-76
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 351	441	365	-17,20	-76
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	46 515	63 675	69 302	8,80	5 627
54	TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-623 831	-836 753	-1 050 955	25,60	-214 202
***	M E N O T (ulkoiset)	1 730 037	1 942 295	2 178 310	12,20	236 015
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	1 106 206	1 105 542	1 127 355	2,00	21 813
*	Suunnitelmapoistot	386 565	392 451	542 369	38,20	149 918
*	Tulot (sisäiset)	-644 691	-814 538	-828 305	1,70	-13 767
*	Menot (sisäiset)	167 149	253 069	245 131	-3,10	-7 938
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-90 977	-169 018	-40 805	-75,90	128 213
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 015 229	936 524	1 086 550	16,00	150 026

1	KÄYTTÖTALOUS					
58	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
580	YMPÄRISTÖNSUOJELU					
***	T U L O T (ulkoiset)	-3 084	-3 500	-3 500	0,00	0
***	M E N O T (ulkoiset)	26 137	44 886	46 886	4,50	2 000
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	23 053	41 386	43 386	4,80	2 000
*	Menot (sisäiset)	3 146	3 361	4 173	24,20	812
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	3 146	3 361	4 173	24,20	812
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	26 199	44 747	47 559	6,30	2 812
590	RAKENNUSVALVONTA JA OHJAUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-39 998	-36 250	-35 400	-2,30	850
***	M E N O T (ulkoiset)	59 260	72 765	96 855	33,10	24 090
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	19 262	36 515	61 455	68,30	24 940
*	Suunnitelmapoistot	4 535	5 442	5 442	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	7 337	7 839	8 575	9,40	736
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	11 872	13 281	14 017	5,50	736
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	31 134	49 796	75 472	51,60	25 676
58	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-43 082	-39 750	-38 900	-2,10	850
***	M E N O T (ulkoiset)	85 398	117 651	143 741	22,20	26 090
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	42 315	77 901	104 841	34,60	26 940
*	Suunnitelmapoistot	4 535	5 442	5 442	0,00	0
*	Menot (sisäiset)	10 483	11 200	12 748	13,80	1 548
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	15 018	16 642	18 190	9,30	1 548
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	57 334	94 543	123 031	30,10	28 488

1	KÄYTTÖTALOUS					
1	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-2 600 058	-3 160 236	-3 050 149	-3,50	110 087
***	M E N O T (ulkoiset)	23 591 860	25 008 418	25 852 571	3,40	844 153
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	20 991 802	21 848 182	22 802 422	4,40	954 240
*	Suunnitelmapoistot	735 825	772 538	950 086	23,00	177 548
*	Tulot (sisäiset)	-1 497 705	-1 812 947	-1 818 710	0,30	-5 763
*	Menot (sisäiset)	1 497 705	1 812 947	1 818 710	0,30	5 763
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	735 825	772 538	950 086	23,00	177 548
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	21 727 626	22 620 720	23 752 508	5,00	1 131 788
	KAIKKI YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-2 600 058	-3 160 236	-3 050 149	-3,50	110 087
***	M E N O T (ulkoiset)	23 591 860	25 008 418	25 852 571	3,40	844 153
*****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	20 991 802	21 848 182	22 802 422	4,40	954 240
*	Suunnitelmapoistot	735 825	772 538	950 086	23,00	177 548
*	Tulot (sisäiset)	-1 497 705	-1 812 947	-1 818 710	0,30	-5 763
*	Menot (sisäiset)	1 497 705	1 812 947	1 818 710	0,30	5 763
*****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	735 825	772 538	950 086	23,00	177 548
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	21 727 626	22 620 720	23 752 508	5,00	1 131 788

TULOSLASKELMAOSA

TP 2017	TA 2018		Nimi	Talarvio 2 019	Kasvu 18/19
		70	KUNNANHALLITUS		
		610	VEROTULOT		
-8 804 968	-8 546 000	7000	Kunnallisvero	-8 825 000	3,30
-1 104 661	-1 111 000	7010	Kiinteistövero	-1 125 000	1,30
-773 198	-764 000	7020	Osuus yhteisöveron tuotosta	-790 000	3,40
-10 682 827	-10 421 000	**	VEROTULOT	-10 740 000	3,10
		620	VALTIONOSUUEDET		
-9 331 887	-12 345 342	7102	Peruspalvelujen valtionosuus	-11 475 710	-7,00
-3 044 976	0	7104	Verotuloihin per. valt.os.tas.	0	0,00
-286 284	0	7110	Valtionosuudet opetus- ja	0	0,00
-12 663 147	-12 345 342	**	VALTIONOSUUEDET	-11 475 710	-7,00
		650	RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		
-176	0	8030	Korkotuotot antolainoista	0	0,00
0	-1 000	8050	Muut korkotuotot	-1 000	0,00
-1 367	0	8110	Korot verotilityksistä	0	0,00
-297 506	-250 000	8120	Osingot	-250 000	0,00
-18 437	0	8130	Osuuskorot, perusp-oman korot	0	0,00
-3 902	0	8140	Viivästyskorkotulot	0	0,00
-12	0	8190	Poistettujen saatavien perint	0	0,00
-1 020	0	8196	Muut tuotot	0	0,00
172 439	270 000	8200	Korot pitkäaikaisista lainoist	220 000	-18,50
942	0	8250	Korot lyhytaikaisista lainoist	0	0,00
26	0	8310	Verotilityskorot	0	0,00
62	700	8320	Viivästyskorkomenot	700	0,00
18 854	0	8350	Luottotappiot	0	0,00
268	0	8400	Provisiot ja muut lainakust.	0	0,00
1	0	8490	Tilioik.ja muut eritt.rah.kul	0	0,00
-129 828	19 700	**	RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-30 300	-253,80
-23 475 802	-22 746 642	***	KUNNANHALLITUS	-22 246 010	-2,20
-23 475 802	-22 746 642	****	KAIKKI YHTEENSÄ	-22 246 010	-2,20

RAHOITUS- JA INVESTOINTIOSA

RAHOITUS

Rahoitusosan sitovuus

Kunnanvaltuusto hyväksyy rahoitusosan toimielintasolla eli hyväksyy rahoitusosan toimielintasolla eli hyväksyy rahoituksen määrärahat menojen ja tulojen tasolla. Kunnanhallitus päättää rahoitusosan tehtävä – ja osatehtävä I:n tasosta. Tarvittavat päätökset rahoitusosan tarkemmasta jakamisesta tekee kunnanhallituksen määrittelemä viranhaltija.

Rahoituslistaus

TP 2017	TA 2018		Nimi	Talario	Kasvu
				2 019	18/19
		4	RAHOITUS		
		95	KUNNANHALLITUS		
		950	ANTOLAINOJEN VÄHENNYKSET		
-50 714	0 1369		Sepon Kaluste Ky	0	0,00
-40 000	0 1378		Rautalammin Rakennus Oy	0	0,00
714	0 1703		Hallinto-osasto ja vuokrat	0	0,00
-63 720	0 1834		Muut konsernisaatavat	0	0,00
-153 720	0 *		ANTOLAINOJEN VÄHENNYKSET	0	0,00
		970	PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH.		
513 020	0 2530		Lainat kotimaisilta talletus-	0	0,00
885 000	1 500 000	2540	Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	1 320 000	-12,00
43 970	0 2560		Lainat valtiolta	0	0,00
62 500	0 2575		Lainat Kuntien Eläkevakuutuk-	0	0,00
2 851 414	0 2730		Lainat kotim talletuspankeilta	0	0,00
9 525 718	0 2740		Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	0	0,00
220 089	0 2760		Lainat valtiolta	0	0,00
250 000	0 2775		Lainat Kuntien Eläkevakuutuk-	0	0,00
198 133	0 2957		Ostovelat	0	0,00
14 549 844	1 500 000 *		PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH.	1 320 000	-12,00
		980	PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LIS		
-800 000	0 2530		Lainat kotimaisilta talletus-	0	0,00
-15 900 000	-2 000 000	2540	Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	-2 000 000	0,00
-16 700 000	-2 000 000 *		PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LIS	-2 000 000	0,00
		990	LYHYTAIK.LAINOJEN LIS/VÄH		
32 143	0 2730		Lainat kotim talletuspankeilta	0	0,00
850 000	0 2740		Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	0	0,00
882 143	0 *		LYHYTAIK.LAINOJEN LIS/VÄH	0	0,00
-1 421 733	-500 000 **		KUNNANHALLITUS	-680 000	36,00
-1 421 733	-500 000 ***		RAHOITUS	-680 000	36,00
-1 421 733	-500 000 ****		KAIKKI YHTEENSÄ	-680 000	36,00

INVESTOINNIT VUONNA 2019

Investointien sitovuus

Pääsääntönä on, että kunnanvaltuusto hyväksyy investointiosan määrärahat hanketasolla. Poikkeuksena kuitenkin ovat seuraavat hankekohtaisuusrajat eli mikäli yksi hanke ylittää seuraavat rajat (rahan euromäärä vaihtelee investointiryhmittäin), se käsitellään kunnanvaltuustossa hankekohtaisena

Investointiosan määrärahataso

Hankekohtaisuuden rajat ovat seuraavat:

MÄÄRÄRAHATASO
RYHMÄN SISÄLLÄ

Kiinteä omaisuus

Hankekohtainen raja

100.000 €

Talonrakennus

Talonrakennus

Toimielinten ratkaisuvälillä

1. Teknisen lautakunnan rakennuttamisjaosto 100.000 € / investointikohde, hanke

Julkinen käyttöomaisuus

Julkinen käyttöomaisuus

2. Tekninen lautakunta

100.001 – 300.000 €/investointikohde, hanke.

3. Kunnanhallitus 300.001-

1.000.000 € / investointikohde, hanke

4. Kunnanvaltuusto 1.000.0001 €/investointikohde, hanke.

Liikelaitokset

Vesilaitos

Irtain omaisuus

Irtain omaisuus

Hankekohtaisuuden raja

50.000 €

Aineeton käyttöomaisuus

Arvopaperit

Hankekohtaisuuden raja

Kuntayhtymisen pääomatalous

-

Muu investointitoiminta

Muu pääomatalous

Hankekohtaisuuden raja

Investointisuunnitelma

RAUTALAMMIN KUNTA												muutos 21.11.2018	
INVESTOINNIT v. 2019 sekä SUUNNITELMAVUODET 2020-2023										20.11.2018			
Kokonais- kustann €		TA		TS		TS		TS		TS		TS	
		2019		2020		2021		2022		2023		Selite	
8000 Maa-alueet		1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €			
8010 Rakennetut kiinteistöt													
76 TALONRAKENNUS													
8150 Perusturva talonrakennus													
Rautalammin terveyskeskuksen peruskorjaus; ihmistoimitusum. 20, suunnittelu 60 , toteutus 1200		1290	30	60	600	600							Sote-asian takia siirretty investointia
Kuutiniharjun alueet		750	550	200									kustannukset jakaantuvat toteutukseen investointimenoina: 8450 julkinen käyttömaksuus , 8700 vesilaitos , 8750 viemärlaitos voiko jakaa jo tässä vaiheessa ?? Purkukustannusten suuruus n.300.000?
Päiväkoti (korjaus, laajennus, tms.)		1020	520	500									
8200 Sivistystoimi talonrakennus													
Matti-Lohen koulun liikuntasali 400 m², suunnittelu ja korjaus		570	570										Liikuntasalin uusi alapohja, seinien ja laipion uusia rakenteita.
Urheilukentän huoltorakennus		190		20	170								Suunnittelu 20, toteutus 170
8250 Tekninen toimi talonrakennus													
Kunnanvirasto; sisäilmakorjaus		2215	35	180	2000								2019 tutkimukset, 2020 suunnitelmat, 2021 toteutus
Ratsastuskeskus		25		25									sähkötyöiden saneeraus

78 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS									
8450 Tekninen toimi julkinen käyttöomaisuus									
Katuvalaistuksen uusiminen kaavatiet	75	10	65						
Kaavateiden asfaltointi ja ojien kunnostus	175	35	35	35	35	35		35	19 Vihertie, 20 alatie, 21 Opintie, 22 Koulutie, 23 Rihipellontie
Torin kehittäminen ja keskustaaajaman puistorakentaminen	250		210	20	20	20			
Etelä- Konneveden vesistömatkailun mahdollistaminen; Konnekosken entisöinti	20	5	15						Lupaprosessi n.5000€
Etelä- Konneveden vesistömatkailun mahdollistaminen; venekanavan suunnittelu ja lupaprosessi sekä rakentaminen	1690	50	240	1000	400				Lupaprosessi n. 20000€. Yleiskaavojen tarkistus. Rahoitus tarkentuu (ELY)
Rautalammin - Konneveden luontomatkailun investoinnit; Kierinniemen, Hanhitaipaleen satamat ja Pitkälähden, Vahvalahden, Pitkänpohjanlahden, Navettasaaren ja Koipiiniemen rantautumispaikat	70	70							veneluisat 2 kpl, kyltit, laavu ja wc Pitkänpohjanlahti, laavu Pitkälähti ?
Kerkonkosken sataman kohentaminen	28	28							mm. suihkutilan ja wc:n korjaus, uusi kanssi isoon laituriin, vanhan laiturin purku
Polttoainejakelu Kerkonkosken satama	40		40						
Kirkonkylän rakennusasemakaavan käynnistäminen	100		50	50					koko kirkonkylän alue??
Korpijärven yleiskaava	30	30							Asemakaavoitus pysähtynyt
Kierinniemen aluetyöt, tiestö, suunnittelu ja toteutus	90		15	75					Uuden ROY:n alue ?
Korpijärven aluetyöt, suunnittelu ja toteutus	15			5	10				Asemakaava alueelle ollut vireillä jäänyt vaiheeseen, elyn:lausunto 11/2015.
8600 Sivistystoimi julkinen käyttöomaisuus									
Kuntoportaat	40		40						

80 IRTAIN OMAISUUS									
8600 Sivistystoimi irtain omaisuus									
Matti-Lohen koulun AV-laitteet	50	50							Osatoteutus tehty v. 2018, älytaulut
8650 Tekninen toimi irtain omaisuus									
Kuorma-auton uusinta, tekninen toimi	70	70							
Rakennusrekisterin laadunparannus/Kiinteistörekisteriselvitys	54	54							Hanke v. 2017-2019, palkkaus-, matka- ja muut kulut 2019 yht. 54000
KuntaNet 7.0 rakennusvalvonta - ohjelmisto	20	20							KuntaNet 7.0 rakennusvalvontaohjelma sis. rakennus- ja huoneistorekisterin
Rakennuslupien sähköinen käsittely ja arkistointi - ohjelmisto	20	20							KuntaNet 7.0 rakennusvalvontaohjelman lisäosat
Opaskartan ja internet kartaston päivittäminen kunnan karttapalveluun	20	20							
Huoltokirjaohjelmisto; kunnan omistamat ja ylläpitämät rakennukset	30	30							
Kunnanviraston palvelimet	20	20							
82 VESIHUOLTO									
8700 Vesilaitos kirkonkylä									
Saikarintien vesijohto (jatko), suunnittelu	40	40							
Vesijohtorunkolinjan kolme mittaus- ja sulkukaivoa	45	45							Kirkonkylä, keskusta
Vesijohtorunkolinjan peruskorjaus, suunn. 20, Himanit		170	150						
8750 Viemärlaitos kirkonkylä									
Rakennettujen siirtoviemäreiden varrella olevien kiinteistöjen yhdistäminen viemäriverkostoon ja niihin liittyvät talojohdot	280	140	140						Suunn. 75, Syväjärvi 45, Rannikko 30, Korpijärvi 15, Kurkilahti 65, Klerinniemi 55,
Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus suunnitelma	55		55						
Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus, toteutus	90		30	30	30				
Vesihuollon kehittämissuunnitelma	15	15							
Herrantien/Kerkonkoskientien talohaarojen rakentaminen	75		25	25	25				
Keskustaajaman vesistöön sijoitetun viemärin siirtäminen maalle Savisilta-Kuutinharjun jv-pumppaamovälinen osuus	160		160						
Sidotut kustannukset									
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, €		9 727	2 587	2 240	4 010	1 120	90		

HENKILÖSTÖOSA

HENKILÖSTÖTAVOITTEET 2019

Rautalammin kunnan tärkeänä menestystekijänä on hyvinvoiva henkilöstö. Työhyvinvointi tarkoittaa turvallista, terveellistä ja tuottavaa työtä, jota ammattitaitoiset työntekijät ja työyhteisöt tekevät hyvin johdetussa organisaatiossa.

Tavoitteet vuodelle 2019

1. Esimiestyö ja työyhteisötaidot

- Esimiestyötä kehitetään jatkuvasti, vuoden 2019 teemoina uuden palvelukulttuurin jalkauttamisessa: virtaa esimiesviestintään, ristiriitojen ennaltaehkäisy ja sovitteleva työote.
- Henkilöstölle järjestetään luentoja/ ryhmätoimintaa tarpeen mukaan (työhyvinvointikyselyn tulokset/ työterveyshuollon havainnot esim. univaikeudet, stressi, henkinen hyvinvointi..) mm. virtaa ammattimaiseen asiakkaan kohtaamiseen.
- Esimies ja työntekijä käyvät vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun, jossa keskustellaan mm. menneen kauden tuloksista, seuraavan kauden tavoitteista, ammatillisista kehittämistarpeista, yksilöllisestä työhyvinvoinnista yms. Tavoitteena, että keskustelut on käyty 100% joka työpisteessä. (Esimiehet raportoivat toimialajohtajille.)

2. Osaamisen kehittäminen

- Perehdyttämisopas päivitetään.
- Täydennys-, uudelleen- ja jatkokoulutus on suunnitelmallista, työyksiköiden tarpeista lähtevää toimintaa, tarpeita pyritään ennakoimaan (mittareina koulutuspäivät/ henk.)
- Tarpeen mukaan hyödynnetään työnohjausta, työparityöskentelyä, kehittämishankkeita
- Huolehditaan hiljaisen tiedon siirtämisestä, mentorointi.

3. Tiedottaminen ja viestintä

- Tavoitteena avoimuus ja hyvä sisäinen vuorovaikutteinen viestintä.
- Työpaikkakokoukset pidetään työyhteisöissä säännöllisesti
- Yhteistyötoimintatyöskentelyn kehittäminen, teemalliset kokoukset 2-4 krt vuodessa.

4. Työhyvinvointikysely

- Työhyvinvointikysely tehdään koko henkilöstölle. Kyselyn perustella määritellään koko henkilöstön ja/tai työyksikkökohtaiset kehittämistavoitteet.

5. Työkyvyn ja työhyvinvoinnin tukeminen

- Laaja työterveyshuoltosopimus.
- Työstä, työtilasta, muusta työympäristöstä aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät on kartoitettu (toimialoilla/ työpaikoilla) ja tunnistettu (riskikartoitus)
- Työhyvinvointia koskevissa asioissa toimitaan yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa mm. työterveyshuolto, työsuojeluviranomaiset.
- Työterveyshuollossa painopiste on vaikuttavassa, ennaltaehkäisevässä työterveyshuolloissa, toimintaohjelma päivitetään. Testataan sähköisiä terveystarkastuksia esimiehet ja opettajat.
- Varhaisen tuen malli päivitetään ja malli on aktiivisessa käytössä kaikissa Rautalammin kunnan työpisteissä.
- Korvaavan työn malli käytössä, yhteistyössä työterveyshuollon kanssa, toteutumista seurataan.
- Etätyöllä tuetaan henkilöstön jaksamista ja tuottavuutta.

- Työnantaja tukee liikunta- ja hyvinvointi toimintaa mm. Smartum liikunta- ja kulttuurikortti (a´50€/ henk/v), kuntosali- ja uimahallietuudet, liikuntaryhmät mm. circuit, vesijumppa, työpaikkojen virkistysiltapäivät, työnantajat yhteiset pikkujoulut tms.
- Toimien tehokkuutta seurataan mm. sairauspoissaoloja seuraamalla ja reagoimalla ajoissa, mikäli hälyttäviä merkkejä havaitaan.

6. Työsuojelu

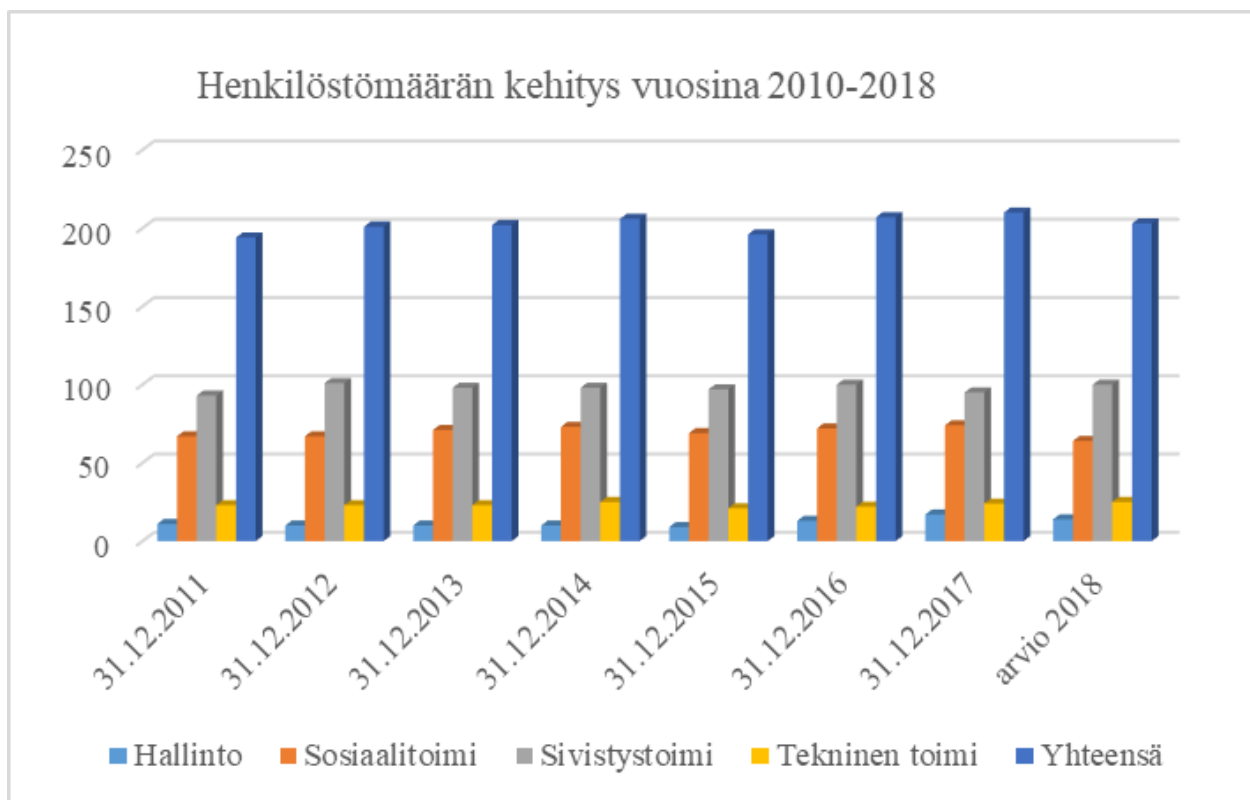
- Työtaturmia ehkäistään , riskienkartoitus jatkuvaa toimintaa.
- Läheltäpiti- tilanteet dokumentoidaan.
- Yhteistyötoimikunnan kokouksissa vähintään yhdessä kokouksessa teemana on työsuojelu ja sen kehittäminen.
- Ensiapuvalmius pidetään lain määrittämällä tasolla joka työpisteessä.
- Sisäilmaryhmä kokoontuu säännöllisesti.
- Työtaturmien riskiä vähennetään ohjeistuksella ja neuvonnalla, vastuu esimiehillä

RAUTALAMMIN KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2018

Toimintayksikkö	Vakinaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Oppisopimus		Sivut.
	Kok.aik.	Osa-aik.	Kok.aik.	Osa-aik.	Kok.aik.	Osa-aik.	Kok.aik.	Osa-aik.	
Yleishallinto	8		2	2	2				
Sosiaalitoimi	49	6	6	2		1			
Sivistystoimi	64	4	18	8			2		4
Tekninen toimi, tuntip.	8		2		3				
Kiinteistöhenkilöstö	8	1	2				1		
	137	11	30	12	5	1	3		4
Yhteensä	203								
Viran- ja toimenhaltijat	203								
Omaishoitajat	23								
Perhehoitajat	2								
	228								

	Hallinto	Sosiaalitoimi	Sivistystoimi	Tekninen toimi	Yhteensä
31.12.2011	11	67	93	23	194
31.12.2012	10	67	101	23	201
31.12.2013	10	71	98	23	202
31.12.2014	10	73	98	25	206
31.12.2015	9	69	97	21	196
31.12.2016	13	72	100	22	207
31.12.2017	17	74	95	24	210
arvio 2018	14	64	100	25	203

RAUTALAMPI

TALOUSARVIO & TALOUSSUUNNITELMA 2019

RAUTALAMMIN KUNTA
Kuopiontie 11
77700 Rautalampi

WWW.RAUTALAMPI.FI

Vt. kunnanjohtaja Anu Sepponen
040 840 5088

Hallintojohtaja Merja Koivula-Laukka
040 548 3854

LUOTTAMUKSELLINEN

LUONNOS

KUNNANJOHTAJAN JOHTAJASOPIMUS

Rautalammin kunta ja vt. kunnanjohtaja Anu Sepponen sopivat tällä johtajasopimuksella kunnanjohtajan tehtävistä, työn edellytyksistä, menettelytavoista ristiriitatilanteissa ja erokorvauksesta, johtajasopimuksen arvioinnista sekä muista palvelusuhteen ehdoista.

1. Kunnanjohtajan tehtävät

Kuntalain mukaan kunnan perustehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueensa elinvoimaan sekä järjestää asukkaalleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla (Kuntalaki 15).

Kunnanjohtajan tehtävänä on johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, strategista-, henkilöstö-, konserni-, sopimus- ja talousjohtamista, elinvoiman edistämistä, edunvalvontaa ja sidosryhmätyötä (mm. Kuntalaki §38, §48).

Kunnanjohtajaa sitovat työssään valtuuston hyväksymä kuntastrategia, hallintosääntö, konserniohjeet sekä valtuuston ja kunnanhallituksen hyväksymät muut ohjeet ja säännöt sekä erilliset toimintaa ohjaavat päätökset.

2. Kunnanjohtajan työn edellytykset

Rautalammin kunnanjohtaja on valittu toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen. Kunnanjohtajan palkkaukseen, vuosilomiin ja muihin virkasuhteessa liittyviin ehtoihin sovelletaan kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta, KVTES.

Kunnanjohtajalla ei ole varsinaista työaikaa ja kunnanjohtajalla on kokonaistyöajan puitteissa oikeus itsenäiseen ajankäytön suunnitteluun edellyttäen, että virkatehtävät tulevat asianmukaisesti hoidettua.

Kunnanjohtaja osallistuu mahdollisuuksien mukaan tarvittaessa myös ilta ja viikonlopputilaisuuksiin oman harkintansa mukaan.

Kunnanjohtajalla on oikeus ns. varsinaisen työajan (toimistotyöaika) ylittäviltä osilta tehdystä työstä saada vastaavaa vapaata työtehtävien niin salliessa.

Kunnanjohtajan koulutuksista ja virantoimitusmatkoista aiheutuvat kustannukset korvataan KVTES:n mukaisesti. Koulutus- ja virantoimitusmatkat kunnanjohtaja voi tehdä tarkoituksenmukaisinta matkustusmuotoa käyttäen. Mikäli kunnanjohtaja osallistuu viran puolesta kutsuttuna maksullisiin tilaisuuksiin, myös niistä aiheutuneet kustannukset korvataan. Mikäli kutsu on osoitettu kahdelle ja tilaisuuden luonne edellyttää, korvataan myös puolison osallistumisesta aiheutuneet tavanomaiset kustannukset.

Sivutoimien osalta noudatetaan lakia kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003, 18§).

1. Toimintavaltuudet, työnjako ja yhteistyökäytännöt

	Pvm	Liite nro
Itk		
K.hall.	12.11.2018	9
K.valt.	26.11.2018	1
	23.11.2018	6
valtuusto 18.12.2018		5

LUOTTAMUKSELLINEN

LUOTTAMUKSELLINEN

Kunnan hallinto perustuu luottamushenkilöiden ja viranhaltijaorganisaation hyvään ja vuorovaikutteiseen yhteistyöhön, jota kunnanjohtaja kuntaorganisaation johtajana johtaa. Kunnanhallitus muodostaa yhdessä kunnanjohtajan kanssa johtamisen terävän ytimen.

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntalain mukaan kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kunnanjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä. Kunnanjohtaja vastaa kunnanhallituksen päätettäväksi tuotavien asioiden hyvästä ja asiantuntevasta valmistelusta sekä päätösten täytäntöönpanosta alaisensa organisaation avulla.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Kunnanhallitus ja sen puheenjohtaja sekä kunnanjohtaja huolehtivat siitä, että tehtävänjakoa poliittisen johtamisen ja operatiivisen johtamisen välillä kunnioitetaan. Tukiessaan kunnanjohtajan johtajuutta kunnanhallituksen jäsenet pidättäytyvät antamasta operatiiviseen toimintaan liittyviä toimeksiantoja suoraan kunnanjohtajan alaiselle.

Kunnanjohtaja huolehtii tiedottamisesta kunnanhallituksen ja valtuuston puheenjohtajistolle sekä kunnanhallituksen jäsenille merkittävistä asioista. Merkittävät valmistelussa olevat asiat tulee saattaa poliittisten ryhmien keskusteluun riittävän ajoissa. Tiedottaminen tapahtuu sähköisesti, puhelimitse, kunnanhallituksen iltakouluissa tai vastaavissa tilaisuuksissa.

Kunnan johtamisen tukena toimii kunnanjohtajan nimeämä kunnan johtoryhmä.

Kunnanjohtaja vastaa kuntakonsernin ohjaamisesta ja johtamisesta kuntalain, kuntastrategian, konserniohjeen, hallintosäännön sekä muiden sitovien päätösten mukaisesti.

2. Vuosittaiset tavoitteet ja niiden arviointi

Kunnanjohtaja käy puheenjohtajan kanssa vuosittaisen kehityskeskustelun. Tarvittaessa kehityskeskustelu voidaan käydä puolivuositain, jos toinen osapuoli pitää sitä tarpeellisena. Kunnanhallitus hyväksyy kunnanjohtajan vuosittaiset painopistealueet ja tavoitteet.

Kehityskeskustelussa arvioidaan edellisen vuoden tavoitteiden toteutuminen sekä määritellään painopistealueet ja tavoitteet kuluvalle vuodelle. Tavoitteiden asettamisessa otetaan huomioon Rautalampi-kuntastrategia, talousarvion toiminnalliset tavoitteet sekä käytettävissä olevat resurssit.

3. Palkkaus ja palkitseminen

Kunnanjohtajan palkkaukseen sovelletaan kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta (KVTES). Kunnanjohtajan kokonaispalkka on tämän sopimuksen voimaantullessa xxxx euroa kuukaudessa. Ensimmäinen kehityskeskustelu käydään marras-joulukuussa 2018, jonka jälkeen palkkaa tarkastetaan ensimmäisen kerran.

Kunnanhallituksen tehtävänä on huolehtia siitä, että kunnanjohtajan palkkaus on kilpailukyisellä tasolla kuntasektoriin verrattuna. Vuosittaisen kehityskeskustelun yhteydessä käydään myös keskustelu tarpeista kunnanjohtajan palkkauksen tarkistamiseen.

LUOTTAMUKSELLINEN

4. Työhyvinvointi ja osaamisen kehittäminen

Kunnanhallituksen tehtävänä on huolehtia kunnanjohtajan työhyvinvoinnista, työn tukemisesta ja kannustavuudesta. Vuosittaisten kehityskeskustelujen yhteydessä käydään keskustelu työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämistarpeisiin liittyen. Kunnanjohtajalla on oikeus käyttää myös työnohjausta tarvittaessa.

Kunnanjohtaja huolehtii oman osaamisensa ja ammattitaitonsa ylläpitämisestä. Kunnanjohtajalla on oikeus hakeutua harkintansa mukaan virka-asemaansa edellyttämiin koulutuksiin talousarvion määrärahojen puitteissa. Kestoltaan ja kustannuksiltaan tavanomaista pitempiin koulutuksiin osallistumisesta kunnanjohtaja sopii etukäteen kunnanhallituksen puheenjohtajan kanssa.

3. Menettelytavat ristiriitatilanteissa ja erokorvaus

Jos kunnan ja kunnanjohtajan välille syntyy laaja erimielisyys ja se johtaa luottamuspulaan, käydään ennen asian virallisesti esille tuomista kunnanjohtajan ja hänen halutessaan hänen edustajansa sekä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajiston kesken asiaa selvittävät neuvottelut. Näissä neuvotteluissa pyritään selvittämään luottamuspulaan johtaneet tekijät ja miten yhteisesti voidaan menetellä tilanteen korjaamiseksi.

Mikäli tilannetta ei saada korjattua ja asianosaiset neuvoteltuaan päätyvät siihen, että on tarpeellista harkita kuntalain 43§:n mukaista kunnanjohtajan irtisanomismenettelyä, voivat asianosaiset sopia vapaaehtoisesta irtisanoutumisesta ennen em. menettelyn käynnistymistä. Siinä tapauksessa, että kunnanjohtaja irtisanoutuu tehtävästään vapaaehtoisesti, on hänellä oikeus saada X kuukauden kokonaispalkkaa vastaava korvaus. Tämä korvaus sisältää irtisanomisajan palkan.

4. Johtajasopimuksen kokonaisarvioinnin käytännöt

Johtajasopimuksen sisältöä arvioidaan valtuustokausittain. Johtajasopimuksen kokonaisarvioinnin luonteva ajankohta on kuntastrategian päivityksen ja uudistamisen yhteydessä. Vastuu johtajasopimuksen arviointi- ja uudistamisprosessista on kunnanhallituksen puheenjohtajalla.

5. Voimaantulo

Tämä sopimus sitoo kuntaa ja kunnanjohtajaa sen jälkeen, kun sopimus on allekirjoitettu. Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Allekirjoittaneet sitoutuvat omalla toiminnallaan ja käytöksellään edistämään kunnan poliittisen ja ammatillisen johdon keskinäistä luottamusta ja hyvää, avointa keskustelukulttuuria.

Rautalammilla xx. xx 2018

Matti Kärkkäinen

Anu Sepponen

Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Kunnanjohtaja

LUOTTAMUKSELLINEN

	Pvm	Liite nro
ltk		
K.hall.	10.12.2018	6
K.valt.	18.12.2018	6

Kunnanjohtajan tavoitteet vuodelle 2019 (alustava esitys)

Ryhmänjohtajien kokouksessa 4.12.2018 määritellyt tavoitteet, jotka tullaan täsmentämään 8.1.2019 pidettävässä ryhmänjohtajien kokouksessa. Tähän kokoukseen osallistuu myös kunnanjohtaja.

1. Positiivinen, näyttävä markkinointi.

- Oikarila
- tontit
- lukio
- koko kunta-> tavoitteena uudet asukkaat

2. Realistinen säästö- ja sopeuttamisohjelma, johon sitoutetaan ja johon pääsee vaikuttamaan henkilöstö.

3. Elinvoima- ja vetovoimatekijöiden kannalta keskeisten investointien läpivienti.

- Päiväkot
- Liikuntasali
- > Pitkällä tähtäimellä toimivat ratkaisut, jotka säästävät, "tulovaikutusta jatkossa".

4. Työllisyys ja yrittäminen

- Oikarilan mahdollisuudet.
- Uuden yrittäjän tukien miettiminen uudelleen.
- Sukupolven vaihdosten tukevien mallien löytäminen ja jalkautus.

5. Työhyvinvointi

- Ennaltaehkäisyyn panostus esim. työterveyden kanssa.
- Työhyvinvointikysely

Pvm	Liite nro
Itk	
K.hall.	18.12.2018
	7.

Valtuustoaloite julkisen liikenteen edellytysten parantamiseksi

Julkisen liikenteen yhteydet ovat Rautalammillä heikolla tasolla ja kunnan saavutettavuus on noussut haasteeksi sekä matkailun että asumisen suhteen. Myös kuntalaiskyselyn vastauksissa julkisen liikenteen heikko tilanne nousi esille.

Sekä kansallisista että kansainvälisistä tilastoista on pääteltävissä, että hyvien julkisten liikenneyhteyksien päässä olevat kunnat menestyvät merkittävästi paremmin kuin ne, jotka ovat vaikeasti saavutettavissa.

Erityisen tärkeää olisi selvittää mahdollisuudet parantaa liikenneyhteyksiä Suonenjoen rautatieaseman, Rautalammin kuntakeskuksen ja Etelä-Konneveden kansallispuiston välillä.

Parantamalla julkista liikennettä voimme luoda edellytyksiä matkailulle ja parantaa Rautalammin houkuttelevuutta asuinkuntana.

Edellä mainitun perusteella katsomme, että keinot julkisen liikenteen parantamiseksi pitää selvittää. Selvityksessä tulisi huomioida kunnan tukeman pienoislinja-autovuoron kustannukset ja kannattavuuden kunnan kokonaisvaltaisen elinvoiman näkökulmasta sekä kartoittaa uudet mahdollisuudet, kuten alustatalouden palveluihin perustuvat kimppekyytiratkaisut.

Mrs. G. Sjöberg

Juha Puhajoki

Päivi Haanpää

Q. D.

Emma Oksanen

Heidi Järvelin

Minna Järvelin

Simone

Heidi Korpela

mm

1-4

Kari Laitinen

Salma

Syysk. 2018

KUNNANVALTUUSTO

Kokouspäivämäärä 18.12.2018

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 21.12.2018. Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää kunnanvirastosta.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 82,83,84,90
	HLL 5 §:n 2 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamatta. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella, §:t 85,86,87,88,89 Viranomaisen, osoite ja postiosoite ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS PL 1744 (Minna Canthin katu 64) 70101 KUOPIO Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Kunnallisvalitus, pykälät 85-89 Valitusaika 30 päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite: Valitusaika
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista 5.1.2019
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Valitusasiakirjojen toimitaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valituskirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusasiakirjat on toimitettava: nimi, osoite ja postiosoite (muulle kuin valitusviranomaiselle) Pykälät